

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

**BOLU KARTALKAYA MEVKİİNDE BULUNAN BİR OTELDE MEYDANA GELEN YANGIN FACİASININ TÜM BOYUTLARIYLA ARAŞTIRILARAK İLGİLİ KURUM VE KURULUŞLARIN SORUMLULUKLARININ TESPİT EDİLMESİ VE BENZER OLAYLARIN ÖNLENMESİ İÇİN ALINMASI GEREKEN TEDBİRLERİN BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU
(10/2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267)**

TUTANAK DERGİSİ

-----0-----

**17'nci Toplantı
12 Haziran 2025 Perşembe**

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Selami Altınok'un, bu toplantının son toplantı olduğuna, herkesin Kurban Bayramı'nı tebrik ettiğine, Manisa Büyükşehir Belediyesi Başkanının vefatına, Komisyonun çalışmalarına, bugünkü gündemine ve bugüne kadar emeği geçen, katkı veren herkese teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

III.- MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONLARI

A) Rapor Üzerinde Görüşmeler

1.- Komisyon raporunda yer verilebilecek hususlara, görüş ve önerilere ilişkin görüşme

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BOLU KARTALKAYA MEVKİİNDE BULUNAN BİR OTELDE MEYDANA GELEN YANGIN FACİASININ TÜM
BOYUTLARIYLA ARAŞTIRILARAK İLGİLİ KURUM VE KURULUŞLARIN SORUMLULUKLARININ TESPİT EDİLMESİ VE
BENZER OLAYLARIN ÖNLENMESİ İÇİN ALINMASI GEREKEN TEDBİRLERİN BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN
MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU
(10/2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267)

-----0-----
17'nci Toplantı
12 Haziran 2025 Perşembe
-----0-----

I. GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Bolu Kartalkaya Mevkiinde Bulunan Bir Otelde Meydana Gelen Yangın Faciasının Tüm Boyutlarıyla Araştırılarak İlgili Kurum ve Kuruluşların Sorumluluklarının Tespit Edilmesi ve Benzer Olayların Önlenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu saat 14.17'de açıldı.

Komisyon Başkanı Selami Altınok, bu toplantının son toplantı olduğuna, herkesin Kurban Bayramı'nı tebrik ettiğine, Manisa Büyükşehir Belediyesi Başkanının vefatına, Komisyonun çalışmalarına, bugünkü gündemine ve bugüne kadar emeği geçen, katkı veren herkese teşekkür ettiğine ilişkin açıklama yaptı.

Komisyon raporunda yer verilebilecek hususlara, görüş ve önerilere ilişkin görüşme yapıldı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, saat 18.09'da toplantıya son verildi.

12 Haziran 2025 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.17

BAŞKAN: Selami ALTINOK (Erzurum)

BAŞKAN VEKİLİ: Derya BAKBAK (Gaziantep)

SÖZCÜ: Semih IŞIKVER (Elâzığ)

KÂTİP: Nurettin ALAN (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Çok kıymetli milletvekili arkadaşlarım, değerli basın mensupları, değerli uzman arkadaşlarımız; Kartalkaya Yangınına Araştırma Komisyonumuzun 17'nci ve son toplantısını açıyorum.

Yeterli sayımız vardır.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Selami Altınok'un, bu toplantının son toplantı olduğuna, herkesin Kurban Bayramı'nı tebrik ettiğine, Manisa Büyükşehir Belediyesi Başkanının vefatına, Komisyonun çalışmalarına, bugünkü gündemine ve bugüne kadar emeği geçen, katkı veren herkese teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yarın itibarıyla zaten süremiz, ek süre de dâhil bitiyor.

Ben toplantıya başlamadan önce, bütün arkadaşlarımızın, hazırımın, basın mensuplarımızın geçmiş mübarek Kurban Bayramı'nı tebrik ediyorum. Bayramların kardeşlik, hoşgörü, sevgi ve muhabbetin arttığı günler olması hasebiyle, milletimizin sevgi, muhabbet ve kardeşlik duygularına katkı yapmasını temenni ediyorum ve bütün aziz milletimizin de bayramını tebrik ediyorum.

Bu bayram tebriğinden sonra, maalesef geçen hafta gerçekten çok üzücü bir olay yaşadık. Biz siyaset yapıyoruz, fikirlerimizi tartışıyoruz, farklı fikirleri gündem yapıyoruz ama hepimizin gayesi kendi inandığımız doğrular çerçevesinde memleketimize ve milletimize hizmet etmektir. Bu vesileyle, siyaseti ve parti siyasetlerini bir kenara bırakarak gerçekten çok büyük bir acı olan Manisa Büyükşehir Belediye Başkanımızın elim bir kazada hayatını kaybetmesi bütün toplumumuzu, bütün milletimizi gerçekten büyük bir üzüntüye sevk etti. Ben burada değerli Büyükşehir Belediye Başkanımıza Allah'tan rahmet diliyorum; makamı cennet olsun. Ailesine ve Manisalı hemşehrilerimize ve Cumhuriyet Halk Partisi camiasına da başsağlığı diliyorum.

Siyaset, diyorum ya, toplumun daha ileriye götürülebilmesi, memleketimize hizmet verebilmenin bir aracı ama 86 milyon insan, hepimizin ortak gayesi bu memleketin birliği ve dirliği. Parti siyasetlerinin ötesinde, 86 milyonun kardeşlik hukukunu gündem yapabilme, ön plana çıkarabilme adına, keşke olmasaydı, keşke Başkanımız yaşasaydı ama vefatıyla bile bütün milleti bir araya toplayıp birlik ve beraberliğimizin kaynaşmasında örnek bir cenaze merasimi oldu. Ben aziz milletimize tekrar başsağlığı diliyorum, sevenlere başsağlığı diliyorum.

Yine, değerli dostlar, dört aydır bütün milletimizi, 86 milyonu çok büyük bir acıya gark eden, Kartalkaya'da meydana gelen, otelde meydana gelen yangında 78 evladımız, canımız, kardeşimiz rahmetirahmana kavuştu. Annelerin, babaların, ailelerin yüreklerine ateş düştü. Bütün milletimiz yandı kavruldu, ciğerleri kavruldu. Biz bu dört aydır bu acıyı bir daha yaşamamak için, milletin ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin bizlere vermiş olduğu yetki üzerine neler yapılabilir, nasıl bir daha bu acılar yaşanmasın diye tedbirler alabiliriz gayretini, çabasını hep beraber gösteriyoruz. Ben hem milletvekillerimize hem Komisyona gelip çok değerli katkılar sunan, sunum yapan arkadaşlarımıza hem de dört aydır bizimle beraber farklı bakanlıklardan gelmiş uzman arkadaşlarımıza ve mesleki uzman arkadaşlarımıza çok teşekkür ediyorum. Gerçekten kolay değildi, hepimiz onu yaşadık. Yani hepimizin yüreği yanıyordu. Hepimiz anneyiz, babayız, kardeşiz, evladız, eşiz; duygusal olarak çok yoğun bir duygu dönemi yaşadık toplantılarda, üzüntüler yaşadık. O annelerin, babaların, evlatların feryatlarını hep yüreğimizde hissettik. Onlara rahmet dilemekten, sabır dilemekten başka elimizden bir şey gelmiyor. Tekrar ailelerimize sabır diliyorum, sabircemil niyaz ediyorum Cenab-ı Allah'tan ama Komisyonumuzun yapması lazım gelen işleri -benim kanaatim- çok büyük oranda yaptık diye düşünüyorum. Dinlenmesi lazım gelenleri... Birçoğumuzun belki çok fazla profesyonel olarak bilgi sahibi olmadığımız konular yangın konuları. Hepimiz görüyoruz, yaşıyoruz falan ama birileri yapıyor, o mücadeleyi veriyor. Biz fazla içinde olmasak da dışarıdan gördüğümüz için bu Komisyonda bizler de çok şey öğrendik. Kendi adıma çok şey öğrendiğimi düşünüyorum. Bundan sonra nasıl tedbirler alacağız, nasıl bir daha böyle acılar yaşanmasın diye önlemler alınacak noktasında çalışmalar yaptık. Bugün de en son olarak hem çok değerli arkadaşlarımdan, uzman arkadaşlarımdan istirham ettim en son toplantıdan sonra; onlar kısa kısa, birer sayfalık, bugüne kadar olanlarla alakalı bir çalışma yaptılar, birer sayfalık sunumlarını bize öncelikle belirtecekler, sonra da çok değerli milletvekili arkadaşlarımızın görüşlerini alacağız. Raporumuzu yazma noktasında bize öncülük edecek, yön verecek görüşlerinizi istirham ediyorum ve yine burada olan veya olmayan arkadaşlarımız için de istirham ediyorum. Sözlü olarak belki hepsini dile getirmek mümkün olmayabilir, unutulmuş olabilir diye çok değerli milletvekili arkadaşlarımızdan mümkünse yazılı olarak da Komisyonumuza, şöyle, bir ay içerisinde bize önerilerini ve düşüncelerini belirtmelerini özellikle istiyorum.

Gerçekten teşekkür ediyorum bütün Komisyon üyelerimize. Başlangıçta öyle demiştik; biz burada partilerimizi ve güttüğümüz siyaseti bir kenara bırakacağız çünkü burada acı çok büyük, acının siyaseti olmaz ve burada olması lazım gelen, yapılması lazım gelen, bundan sonra neler yapılabilirin hesabını güdeceğiz dedik ve arkadaşlarımız sağ olsun, bu katkıyı gerçekten çok önemli ve mühim bir şekilde verdiler. Arkadaşlar, ölümün, acının siyaseti olmaz, yapmadık, yapmayacağız da. Türkiye Büyük Millet Meclisinin her partiden göndermiş olduğu 22 arkadaş, geleceğimiz adına güzel şeyler çıkabilsin, bir daha bu acılar yaşanmasın diye sonuçta iyi bir raporu hem Türkiye Büyük Millet Meclisimize hem de yürütmeye sunacağımıza inanıyorum.

Ben emeği geçen -baştan söyleyeyim, toplantı sonunda yine söylerim ama- bütün milletvekillerimize, basın mensuplarımıza, uzmanlarımıza ve bize sunum yapanlara tekrar teşekkür ediyorum ve toplantıyı açıyorum. Çok teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

III.- MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONLARI

A) Rapor Üzerinde Görüşmeler

1.- Komisyon raporunda yer verilebilecek hususlara, görüş ve önerilere ilişkin görüşme ⁽¹⁾

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Çevre ve Şehircilik Bakanlığında gelen müfettiş arkadaşımız, önce onun kısa bir sunumu olacak.

Murat Bey, buyurun.

KOMİSYON UZMANI MURAT KANTEMİR - Sayın Bakanım, sayın milletvekilleri; biz de yaklaşık dört aydır bu çalışmalara, toplantılara katılıyoruz. Şimdiye kadar çok fazla konuşma durumumuz olmadı ancak geri planda biz çalışmalarımıza devam ettik.

Şimdi kısaca, hızlı bir şekilde geçmeye çalışacağım, yaptığımız çalışmalarla ilgili bilgiler vermeye çalışacağım.

Sunumuma başlamadan önce, Bolu Kartalkaya Grand Kartal Otel'de kaybettiğimiz 78 canımıza ben de Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine ve bütün sevenlerine de sabır diliyorum.

İlk olarak; yaptığımız çalışma, şimdiye kadar gelen kurum ve kuruluşların yaptıkları sunumlar ve bunların görüş ve önerilerini bir dosyada toplamaya çalıştım bunu bizim hazırlayacağımız Komisyon raporunda da kullanabiliriz düşüncesiyle, hem de ne konuşulmuş, hangi kurum nasıl önerilerde bulunmuş, bunlarla ilgili bir çalışma oluşturdum. Bunları hızlıca geçiyorum. Yaptığımız çalışmalarla ilgili hem kısa sunumlar var hem görüş ve öneriler var hem de hangi mevzuatta neler konuşulmuş...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Murat Bey, bence görüş, öneriler ve mevzuat boyutuna gir; diğerleri zaten dosyada var. Onun çıktılarını Emrah Bey'e ver, arkadaşlarımıza da iletilsin. Yani derli toplu olduğu için bugüne kadar gelenlerin sunumları sizin raporlarınızda, bu hem bizim çalışmalarımıza da o hazırlayacakları tekliflere de fayda sağlar. Görüş, öneriler ve yasal mevzuatta neler yapılabilir bakalım.

KOMİSYON UZMANI MURAT KANTEMİR - Tamam, bunu geçiyorum o zaman Sayın Başkanım.

Şimdi bununla ilgili görüş ve önerilerini oluşturdum şu ana kadar; yine, gelen kurumların, ne konuşulmuş, özellikle bunların altını çizmeye çalıştım. Burada kurumların görüş ve önerilerine baktığımız zaman, özellikle periyodik denetimlerin çok önemli olduğu, bunların yapılması gerektiği ve itfaiye raporlarının belli bir süreye tabi olması gerektiği şeklinde görüşler geldi. Onları da hızlı bir şekilde yine geçmek istiyorum. İşte, burada bir akredite kuruluş olması gerektiği çünkü itfaiyenin sunumlarında, yeterli personelin özellikle olmadığı belirtildi ve akredite olmuş kuruluşlar ve yangın uzmanlığı sistemiyle bu hizmetin yapılması gerektiği söylendi.

Daha sonra, yine, itfaiyelerden aldığımız bilgilerde, bu yangın güvenlik uzmanlığının Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nde görev olarak verildiği ancak bunların mimar ve mühendis olmadığı için yeterli denetimlerin yapılmadığı şeklinde oldu.

Yine, Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik'e göre de bir denetleme yapılması gerektiği mevzuatta var ancak bunlar da yine bir kontrol listeleri olmadığı için bunun da yeterli olmadan raporların düzenlendiği belirtildi. Bunu da yine hızlı bir şekilde geçiyorum.

Bu görüş ve önerilerin tabii hepsi çok değerli ancak ben özellikle periyodik denetimler, hani, bu yangınların bir daha olmaması için yapılması gereken şeylerle ilgili olan kısımlarını özellikle buraya işaretledim. Bunu da hızlı bir şekilde geçiyorum.

Burada özellikle asansör denetim, araç muayene istasyonları gibi denetimlerin nasıl yapıldığına dair araştırma yapmam gerektiğini düşündüm çünkü özellikle bu asansör denetimleri konusunda bilgi verildi yani "Bu şekilde yapılabilir." şeklinde önerilerde bulunuldu. Bunu da hızlı şekilde geçiyorum.

Şimdi, bunun üzerine ben özellikle asansör muayene kuruluşlarıyla ilgili bir araştırma yaptım. Şimdi, burada, Sanayi Bakanlığının A tipi muayene kuruluşu olarak belirlediği bu asansör muayene kuruluşlarıyla ilgili aşamalar nasıl yapılmış; onunla ilgili bir araştırma yaptım. Öncelikle bir mevzuat geliştirmişler, işte Asansör Yönetmeliği, Periyodik Kontrol Yönetmeliği gibi ve hangi kanun ve yönetmelikte hangi değişikliğin yapılması gerektiğine dair bir komisyon oluşturmuşlar. Bu komisyonda da işte; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Vilayetler Birliği, Türkiye Belediyeler Birliği, Türk Standartları Enstitüsü, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği gibi, katılımcılardan oluşan bir komisyon oluşturulmuş ve bu komisyon aracılığıyla bu mevzuatlar değiştirilmiş ve yeni mevzuatlar oluşturulmuş. Şimdi, bu A tipi muayenelerine baktığımız zaman, işte bunun akış şeması da var nasıl yapıldığına dair. İşte, bunların bir A tipi muayene kuruluşu olabilmeleri için önce firmaların akredite olması gerekiyor TÜRKAK'tan. TÜRKAK'tan akredite olduktan sonra bu Periyodik Asansör Yönetmeliği'nde belirtilen, bu komisyon vasıtasıyla oluşturulan bu yönetmelikte, istenilen şartları sağlaması gerekiyor. Şartlar sağlandıktan sonra Sanayi Bakanlığının sistemine giriyor. Sanayi Bakanlığının sistemine girdikten sonra da herhangi bir belediyeye ya da il özel idaresiyle protokol yapılıyor ve belediye adına ya da il özel idaresi adına bu asansörlerin periyodik denetimleri gerçekleştiriliyor. Şimdi, şuraya baktığımız zaman... Yani bu sistemde...

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Buradan nereye gideceğiz?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - "Bu asansörlerin sistemine benzer bir periyodik denetim sistemi yapılabilir."i anlatmak istiyor.

KOMİSYON UZMANI MURAT KANTEMİR - Evet.

Şimdi, bir akış şeması oluşturacağım yani oraya gelmeden önce hangi çalışmalar yapılarak oraya geldik, onu anlatmaya çalışacağım.

Yine, Sanayi Bakanlığının böyle bir sitesi var. Bütün veriler burada toplanıyor. Dolayısıyla, istatistiki bilgiler de her şekilde toplanabiliyor ve herkese açık bir şekilde.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Ama sadece mekanik sistem bu asansör yani binlerce olasılığı olan bir otelden bahsediyoruz.

⁽¹⁾ 27/2/2025 tarihinde yapılan Bolu Kartalkaya Grand Kartal Otel önü basın toplantısı tutanakları tutanağa eklidir.

KOMİSYON UZMANI MURAT KANTEMİR - Oraya geleceğim Sayın Vekilim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Biraz hızlı gelelim Murat Bey.

KOMİSYON UZMANI MURAT KANTEMİR - Tamam. Buraları da o zaman hemen geçeyim neler yapıldığına dair.

İşte, kontrol raporu, asansör kimlik numarası, takip kontrolü yani bu yönetmelikte her şey belirlenebiliyor.

Şimdi, bunları ben inceledim, sonra bazı sayın vekillerimle de bire bir görüştüm. Daha sonra Ankara Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanlığına gittim, oradaki daire başkanı ve Yangın Önlem Şube Müdürüyle de görüştüm. Makine Mühendisleri Odasına da gittim, orada da görüştüm yani buna benzer asansör sistemini nasıl yangın periyodik denetimi şekline sokabiliriz diye. Onunla ilgili çalışmaların sonucunda da şöyle bir akış şeması oluşturudum.

Akış şemasını sayın vekillerim size dağıttık.

Şimdi, burada, yine asansör sisteminden örnek alırsak önce ilgili bakanlığın mevzuat düzenlemeleri gerekiyor tabii ki bu sistemi getirebilmek için. İşte, Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik, işte, Belediye Kanunu, Belediye İtfaiye Yönetmeliği, İmar Kanunu, Kat Mülkiyeti Kanunu, buna benzer mevzuatların düzenlenmesi gerekiyor. Bu mevzuatlar düzenlendikten sonra yine Asansör Periyodik Kontrol Yönetmeliği'nin oluşturulduğu komisyon gibi bir komisyonun kurulması gerekiyor. Yine, bu komisyon, işte, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, TÜRKAK, TSE, Türkiye Belediyeler Birliği, TMMOB, itfaiye ve belediye ruhsat birimlerinden oluşan bir komisyon. Bu komisyonun görev olarak yine Yangın Periyodik Kontrol Yönetmeliği gibi bir yönetmelik oluşturması gerekiyor. Aynı zamanda da bu denetimleri yapacak yangın uzmanlarının eğitim tebliğini oluşturması gerekiyor yani bu yangın uzmanları...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ben oraya müdahale edeyim. Tabii, bunları kayda girsin diye söylüyorum ben de sonra faydalanırsınız.

İlla her şeyde bir yönetmeliğe gerek yok. Mesela, İtfaiye Yangın Yönetmeliği'nin oraya bir madde eklersiniz, dersiniz ki: "İşte, üç yılda, beş yılda bir periyodik denetimler de yapılır." Yani her şeye ayrı ayrı bir şey bulunca mevzuat boğuyor. Onun içinden çıkmakta fayda var.

Evet, kayda girsin diye söylüyorum.

Buyurun.

KOMİSYON UZMANI MURAT KANTEMİR - Şimdi, bu Yangın Periyodik Kontrol Yönetmeliği gibi bir yönetmelik oluşturursak neler olacak? İşte, bunun başvuru, yetkilendirmeler, idari tedbirler, periyodik kontrolün esasları... Protokol nasıl yapılacak? İşte, muayene personeli... Takip kontrolü ne şekilde yapılacak? Bunlarla ilgili bilgiler olacak bu yönetmelikte. Bu eğitim tebliğinde de yine eğitim, işte, Bakanlıkça yetkilendirilen üniversiteler, meslek odaları veya itfaiye birimleri tarafından verilebilecek. Eğitim teorik ve uygulama olmak üzere iki aşamada gerçekleşsin diye düşündük. Sınavlar yine merkezî olarak ÖSYM'den yapılabilir. İşte, sınavda başarılı olanlar yangın uzmanı olarak adlandırılacak. Daha sonra bu Periyodik Kontrol Yönetmeliği'nde işte, yetkilendirilen kuruluşlar nasıl oluşturulacak; onlar belirlenecek. İşte bunlar ilk olarak TÜRKAK'tan akredite olacak, Bakanlıkça yetkilendirilen...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Murat Bey, bu kadar detay bugünün işi değil.

KOMİSYON UZMANI MURAT KANTEMİR - Girmeyelim mi?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Bize geneli söyleyeceksin ki bu kadar detay bizi boğar yani ne olduğunu anlamayız. O daha sonraki çalışmalarda Meclis başlığı verir, siz Bakanlığınızda onun içeriğini doldurursunuz.

KOMİSYON UZMANI MURAT KANTEMİR - Tamam Bakanım.

Bununla ilgili bir de biz yazılım olsun istiyoruz. Özellikle bu yazılım önemli. Yani bu raporların direkt bu yazılıma düşmesi, işte, firmaların isimleri burada olacak, yangın uzmanları buradan takip edilecek, raporlar anında herkese açık hâle gelebilecek ve şu ana kadarki bütün itfaiyeler buraya rahatlıkla girebilecek. Yine, bu yazılımda işte, gittiği zaman bir binaya hangi binada nelere bakması gerektiği otomatik olarak gelecek bir kontrol formu şeklinde, onları doldurup sisteme girebilecekler. Aynı zamanda, burada ulusal adres veri tabanından binayla ilgili bilgiler de çekilebilecek yani yangın esnasında itfaiye bir binaya gittiği zaman bu binanın kaç katlı olduğunu, kaç metrekare olduğunu, buranın işyeri mi konut mu olduğunu, bunları görerek, bilerek gidecek; hem personel anlamında hem de teçhizat anlamında. Böyle bir yazılım da gerekiyor.

Bunun dışında... Detaya o zaman daha fazla girmeyeyim. Yani hani burada raporlamalar nasıl olacak, periyodik denetimler nasıl olacak?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yok, onlar daha ayrıntı işler.

KOMİSYON UZMANI MURAT KANTEMİR - Tamam Sayın Bakanım.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Başkanım, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının temsilcisi buradayken... Siz denetim aşamasını söylüyorsunuz değil mi?

KOMİSYON UZMANI MURAT KANTEMİR - Denetim, aynı zamanda şey de var Sayın Vekilim yani itfaiye tarafında da...

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Peki, şöyle bir şey var: Şimdi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığından özellikle şehirlerin yapılanmasıyla ilgili, mevzuatta mücavir alan dışında kalan kısımlar sizlere bağlı olduğu için yapılanmalarda. Şimdi, 12 katlı bir binadan bahsediyoruz ki Bolu'da yok diyoruz hani. Bunun adını kim koyuyor? 12 katı kim koyar? Yani bu konuda da bir kıstas koymamızda yarar var, bir atıfta bulunmakta yarar var. Tabana yaymakta ve riski daha aza indirmekte yarar var diye düşünüyorum. Hani, içinizde de böyle bir şey yapmamızda fayda var diye düşünüyorum. Sizin konunuz, proje yapılırken esasında problemin çoğunu orada halletmekte yarar var. Denetim zaten arkasından gelir. Yani riski azaltmakta fayda olduğunu düşünüyorum, onu da bir dile getirirseniz, bir yerde atıfta bulunursanız sevinirim.

KOMİSYON UZMANI MURAT KANTEMİR - Sayın Vekilim, şu olacak, bu zaten özellikle istendi, itfaiyeler tarafından da istendi: Projeler önce itfaiye birimine gidecek, itfaiye yine o projeleri görecektir, olur verdikten sonra inşaat aşamasına başlanılacak. Yine, aynı şekilde, bina bittikten sonra iskân aşamasında yine aynı şekilde belediye buraya olur verecek ve itfaiye yine, üç yılda bir -bizim düşüncemiz- bu raporları yenileyecek yani periyodik denetim haricinde itfaiye de itfaiye uygunluk raporlarını tekrar gidip denetleyip yenileyecek.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, teşekkür ediyorum Murat Bey.
Sağ olasın, yeterli bu.

Şimdi sözü Çalışma Bakanlığı temsilcisi Levent Bey'e veriyorum.
Herkes tabii, kendi alanıyla alakalı konuşuyor arkadaşlar.

KOMİSYON UZMANI LEVENT SÖZEN - Sayın Bakanım, çok değerli milletvekillerim; ben de bu Komisyon toplantılarına, hepinizin bildiği gibi, başından beri katılıyorum. Bütün toplantı tutanaklarında gerekli incelemeler tarafımda yapıldı. Yine, toplantılarda getirilen bulgu ve belgeler, yine, kurumların bize yazılı olarak vermiş oldukları, bilhassa itfaiye teşkilatlarının tarafımıza ilettiği olduğu belgeler taranarak tespitleri hazırlamış bulunmaktayım fakat bu, dediğiniz gibi, bir sayfadan biraz fazla oldu Sayın Bakanım. Yaklaşık 38 tane tespit yazdım ben bunlarla ilgili. Bu, tespit ve altına öneri olacak şekilde. İsterseniz burada yansıtıp okuyabilirim de ama biraz zamanınızı alacak.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yok, yok, zamanımızı almasın.

KOMİSYON UZMANI LEVENT SÖZEN - İsterseniz yazılı olarak ben bunları...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yazılı olarak ver, sözlü olarak söyleyeceklerin varsa söyle.

KOMİSYON UZMANI LEVENT SÖZEN - Yani şöyle: Genel anlamda burada bahsettiği gibi Murat Bey'in tabii iki şey çok önemli periyodik kontrol ile...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani bence tekrara girmeyelim Levent.

Senin Çalışma Bakanlığını ilgilendiren boyutuyla söyleyeceklerin varsa onları söyle.

KOMİSYON UZMANI LEVENT SÖZEN - Evet.

Toplantılarda bilhassa hatırlarsanız çok konuşulmuştu Çalışma Bakanlığıyla ilgili. Özellikle bu iş sağlığı güvenliği uzmanı yani iş sağlığı ve güvenliği hizmetleridir bizim kanunda geçtiği hâliyle. Bu iş sağlığı güvenliği hizmeti almayan kuruluşların takibinin ne şekilde yapıldığı... Evet, bununla ilgili bir yazılımımız hâlihazırda var fakat Çalışma Bakanlığının verdiği cevap da bu minvalde olduğu için aynı şekilde size iletiyorum. Bu sistem aslında bir denetim mekanizması olarak kurgulanmamış. Burada amaç şu: Hizmet alan kişiler ile hizmet veren ortak sağlık güvenlik birimlerini bir araya getirip bunların sözleşme süreçlerini kolaylaştırmak yani buradaki esas gaye buydu ama sonrasında tabii ki bu geliştirilebilir, bu alana da evriltilebilir. Bununla ilgili bir öneri tespitimizde bulunacak.

Bunun ekinde bir önerimiz daha olacak. Bu da yanılmıyorsam TÜRSAB'dan gelmişti, Turizm Acente Birliğinden, derler ki: "Bu OSGB'ler ile işverenler birbirleriyle sözleşme yapmak için özgürler." Doğrudur, yani OSGB'li bir işveren -sadece oteller için değildir bu, hepsi için geçerlidir- siz bulursunuz bir OSGB, hizmetinizi alırsınız, eğer memnun kalmazsanız değiştirir başka bir OSGB'ye gidersiniz ve bununla ilgili bir sınır yoktur yani burada Bakanlığın bir müdahalesi söz konusu değildir ama bunun özünde de şu vardır: Bakanlık burada aslında bunu bir denetim mekanizması olarak kurgulamamıştır. Kamuoyunda da böyle bir yanlış anlaşılma olduğunu düşünüyorum. İş güvenliği uzmanları ve hekimleri aslında danışman statüsünde çalışıyorlar.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Öyle ama.

Levent Bey, araya gireyim.

KOMİSYON UZMANI LEVENT SÖZEN - Evet Sayın Bakanım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, devlet olmanın gereği yani öyle kurgulamamış olsak bile denetleyebilmektir. Devlet olmak budur yani öyle bir yazılım yapacağız ki, onu söyleyeyim, sana katkım olsun, öyle bir yazılım yapacağız ki o senin işveren ile neyse işte çalışanı bir araya getiren bir sistem olsun.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Sistemden görüyor zaten Başkanım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Tamam, onların işini kolaylaştırsın, amenna, kimsenin işini zorlaştırmak gibi bir derdimiz yok bizim, herkesin işi kolaylaşsın. Öyle bir yazılım yapabilmek mümkün. Ben Emniyet Genel Müdürüyken çok yaptım o şeyi. Mesela, bu noterler ile bizim verilerin birleşimi, UYAP'la bilmem neyle bir araya gelmesi falan diye. Öyle bir sistem kuracaksınız ki -orada çok kolay, onu yapabilirler yani yazılım yapmak lazım- bir araya getirip kolaylaştıracaksınız ama aynı zamanda da iş sağlığı ve güvenliği eğitimini vermemişse hemen oradan bir alo; Adana'daki SGK müdürümüz veya Çalışma veya İŞKUR müdürümüz, neyse, "Bak, şuradaki iş yerinde sigortasını girmişler, bilmem ne yapmışlar, bu adamın eğitimi yok, bu eğitimini alsın." veya... Ne diyoruz, iş sağlığı uzmanı mı diyoruz ona?

KOMİSYON UZMANI LEVENT SÖZEN - İş güvenliği uzmanı Sayın Bakanım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - "İş güvenliği uzmanı bulundurmuyor, hemen bu bulundursun." diyebilecek bir yazılımı bizim mutlaka oluşturmamız lazım.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Bir şey ilave edebilir miyim?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Tabii.

Buyurun.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Şimdi, o sözleşme "Karşılıklı irtibat kuruyoruz." noktasında. Bu, o kadar masumca bir şey değil çünkü karşılıklı yapılan bu anlaşmaların dışında eğer orada iş güvenliği uzmanı yoksa zaten sistemde görüyorsunuz. Bunun da bir cezai müeyyidesi var; e, bunu da uyguluyorsunuz. Şimdi, burada bundan sıyrılmak için "Bizim amacımız sadece bunların arasındaki irtibatı sağlamak." diyerek kurtulamazsınız, kusura bakmayın. Yani burada...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Rıdvan Bey, arkadaşlar burada görevli arkadaşlarımız yani Bakanlık adına bence değiller ama doğruyu söyleme adına ben söyledim. Bu arkadaşlarımız bize sadece profesyonel bilgi veriyorlar.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Tamam ama eksik bilgi yani eksik bilgi.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Eksik bilgi, evet.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Çünkü burada en ufak bir işletmenin dahi şeyi yoksa buna yazı gidiyor derhâl ya da bir cezai müeyyide uygulanıyor. Dolayısıyla yıllardır orada bir iş güvenliği uzmanının olmaması ve anlaşma olmaması görülür hâlde olmasına rağmen buna bir yaptırım yapılmaması ya da bir uyarı verilmemesi büyük bir hata. Bu hatanın sonunda da...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Belki de yazılımda görülmüyor, bilmiyorum.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Sıkıntı orada.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Buyurun Tuba Hanım.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Orada bahsetmişlerdi hatırlıyorsanız yani "Yeterli eleman sayısı yok." demişlerdi.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - "Yeterli eleman yok." dediler ama sistemde gözüküyor.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Öyle dediler. "Yazılım da sonradan oldu." demişlerdi ama mesela bundan sonra bunun bir daha olmaması için hani gene o yazılıma bir güncelleme gerekiyor.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Kesinlikle yani bunu...

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Yani aynı itfaiye belgesi gibi mesela, onu alamayan o ruhsatı alamıyorsa iş güvenliği uzmanı olmayan da o işletmeyi devam ettirmemeli.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Açamasın.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Başkanım, yerinde tespit yapılarak bulunmasından çok, sistematik olarak ekranda görebilmeniz lazım yani "SOS" vermesi lazım. Yani direkt oraya girdiği zaman anında ihtar edecek bir şey olması lazım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Tabii, tabii, uyarması lazım.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Yani bir uyarı olması lazım yani başımıza geldi, aynen öyle.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Şimdi var. "Yazılım yapıldı, şimdi var." denildi.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani şu anda var mı yok mu bilmiyorum.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Ama var olması işte yetmez yani bunun bir yaptırımının olması lazım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ama yani Levent anlıyor musun bizim dediğimizi?

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Çok özür diliyorum Cem Bey.

Yani bak, burada onu yazmamız lazım öyle. Ben, bürokraside bunu yaptığım için biliyorum. Öyle bir yazılım olmalı ki benim bir tane restoranım var çok büyük, 50 kişi çalışıyor, 100 kişi çalışıyor; iş sağlığı ve güvenliği uzmanı buldurmam ve onlara eğitimi vermem lazım. Tamam, doğrusu bu.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Başkanım, olsa bile diyelim ki sizin dediğiniz mükemmel bir sisteme eriştik.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Hayır, hayır, onu anlatacağım.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Tek bir cümle: O sisteme eriştik, dediğiniz her şeyi yaptık ama görevde ihmal olduğu müddetçe yani orada eksik olduğu müddetçe gene aynı sonuca evriliyor.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Anladım, olmayacak işte.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Ama işte sistem izin vermemeli.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Tamam işte, onu anlatmak istiyorum.

Her şeyi yaptık, benim restoranımda da çalışanlara iş sağlığı eğitimi vermedim ve uzman buldurmadım; bu, alarm vermeli. Alarm verdiğinde de bir şekilde bunun cezası, kapatması, bilmem neyi olmalı. Ona bakanlıktan gitmeye gerek yok, sizin gitmenize gerek yok. Nerede oluyor bu? Adana'da, Kütahya'da oluyor. Kütahya'daki il müdürümüze gitmeli sistem, il müdürü gidip orayı kapatmalı.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Ama işte görevini yapmadığı zaman da...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ya, cezası olmalı.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Cezası yok işte.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - İşte olmalı.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Bakanlık izin vermediği için şimdi bunda sorumlu arkadaşlar yargılanamıyor. Yani o zaman biz mükemmel bir sistem de kursak Bakanlık izin vermediği müddetçe işte Yargıtayın...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Rıdvan Bey, yargılanmama diye bir şey yok.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Var işte, sorumluları yargılayamıyoruz.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yok, yok, değil, yok. O konu biraz Atilla'nın konusu ama Atilla'dan önce ben anlatayım.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Turizm Bakanlığını yargılayamıyoruz, yargılayamadığımız için sistemi mükemmel de kursak...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Hayır, hayır, öyle bir şey yok.

Rıdvan Bey, eksik bilgin var; şöyle...

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Yargıtay da talep etti, "Ben bunları yargılamak istiyorum." diye.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Anladım ama bir dakika anlatayım, bak, bunu ben biliyorum, benim bildiğim bir iş.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Yani sistemi ne kadar kursak da...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Bak, sigortacılığına bir şey demiyorum ama bu benim işim Rıdvan, çok özür diliyorum. Atilla da bilir, Mülkiye Başmüfettişi.

Arkadaşlar, kamu görevlilerinin yargılanması diğer sivil insanların yargılanmasından farklıdır.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Tamam.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Nasıl farklıdır? Orada şu anda 4483 sayılı Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun var. Orada da cumhuriyet başsavcılığı veya savcılık memur hakkında soruşturma... Memur suçlarıyla alakalı, bak, onu da söyleyeyim, memur suçları. Adam gitti yani trafik kazası yaptı, olmaz veya kavga etti, olmaz. Memurun göreviyle alakalı bir suç işlediği iddiası varsa onun kurumunun amirine, illerde vali, ilçede kaymakam, merkezde bakanlığa savcılık müracaat eder "Böyle böyle, senin memurunla alakalı bir suç isnadı var, bunu soruştur ve soruşturma izni ver." diye. Soruşturma izni vermeyebilir bakanlık veya vali veya kaymakam. Ben de yaptığım için bazen vermediğim olmuştur, verdiklerimiz de olmuştur.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Burada verilmeli mi sizce? Bu Komisyon kuruldu ya.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Hayır, hayır; o verilme noktasında ben kişisel olarak seninle aynı düşüncedeyim. Ben yasal mevzuatı anlatıyorum.

Verilmeyebilir veya verilebilir. Verilmediği takdirde hem zarar gören tarafın -kimse o- hem de cumhuriyet savcılığının o soruşturma izni verilmemesi kararına itiraz hakkı var. Bu itiraz hakkı sonunda ya soruşturma izni verilir, mahkeme, Danıştay... Danıştaya gidiyor, değil mi, ben yanlış hatırlamıyorsam. Yani duruma göre bölge idare mahkemesine veya Danıştaya gider.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Yetkiye göre bölge idare ya da Danıştaya gidiyor, resen gider zaten. Verilmeme kararı resen gidiyor.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Böyle bir süreç var yani. Resen mi gidiyor soruşturma izni verilmemesi kararı Atilla?

MÜLKİYE BAŞMÜFETTİŞİ ATILLA ŞAHİN - Evet, evet.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Resen gidiyor.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Resen gidiyor, itiraza gerek yok.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - İtiraza gerek yok, resen gidiyor; böyle bir süreç var, o başka bir şey. Ama burada sana katıldığım ve arkadaşlarımıza katıldığım yani sistem yürümüyorsa ve otomasyonda o belli oldu mu, gereği yapılabilirdi. Kim yürütüyorsa hem o ilgili işletmeyle alakalı gereği yapılmalı hem de ihmali veya görevi yerine getirmede kusuru olanlarla alakalı da yasal işlem yapılmalı.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - İş sağlığı ve güvenliği uzmanlarına bilip de susma suçundan...

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Hayır Sayın Başkanım...

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Onu tespit etmede Bakanlık...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Tamam, onu diyorum yani aynı şeyi konuşuyoruz.

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Yani buradaki bu olay özelinde zaten otelde iş sağlığı ve güvenliği uzmanı yok. Otelde sigortalı gözükürken iş sağlığı ve güvenliği uzmanı iddianamede Ece Kayacan, zaten kendisinin Gazelle Otel'de çalıştığını ama sigorta girişinin nedense Grand Kartal'da yapıldığını söylüyor, belirtiyor. Dolayısıyla böyle de bir istismar durumu var aslında. Mesela, sigortalı başka bir yerde gözüküyor ama sigortalı gözükmediği yerden dolayı şu an sorumlu ama kendisi diğer grup otelinde çalıştığını belirtiyor.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Haklısın, ben, otel yangınıyla alakalı, spesifik otelle alakalı konuşmadım. Ben ilkesel bazda konuştum, otelle alakalı konuşmadım yani bu benim konuşmalarım ilkesel, genel; spesifik otelle alakalı konuşmadım. Doğru, orada dosya...

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Söylediklerinizin tamamına katılıyorum Sayın Başkanım ama burada sorun şu: İş sağlığı ve güvenliği uzmanları tutukluyken hâlâ Bakanlığın soruşturma izni vermemesi...

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Ona geleceğiz ağabey.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - ...resen bilmem nereye gitmesi kamu vicdanını yaralıyor ya. Yani o Bakanlık personelinin de kendini aklama, kamuya yardımcı olma görevi var yani o yüzden bir an evvel o Bakanlığın... Turizm Bakanlığı, bak, ne oldu? Danıştay verdi izin, gitti şimdi Bakan Yardımcısı ile ilgili bürokrat yani o Bakan Yardımcısı suçludur diye bir şey çıkmaz ki buradan.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Kesinlikle.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Sonuç itibarıyla onun da hem bu anlamda kamuyu bilgilendirme hem o kurumun kendini aklamasına da fırsat tanımak lazım. Şimdi, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı kapıları kapatarak aslında yanlış yapıyor, büyük bir hata yapıyor.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Sonuçlandı mı o?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Sonuçlandı mı sonuçlanmadı mı, bilmiyorum.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Sonuçlanmadı galiba, ret çıkmadı oradan henüz.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ön inceleme bitti mi bitmedi mi, bilmiyorum ben.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - İzin ret çıkmadı daha.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Cevapsız bıraktılar.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yo, bırakamazlar.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Mutlaka verecektir. Verecek, bırakamaz. Verecektir, mecbur verecek.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, öyle bir şey yok.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Zımni ret oldu orada.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Yok, zımni ret de olsa Danıştaya gider.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Tamam da Danıştaya gitmeden olması lazım.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Şimdi niye Danıştaya kalıyor?

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Gitmesin tabii.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - O da verilmedi; yok, zımni ret de olmadı yani.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Yani bu soruşturmanın sürecini doğru yönlendirdiği zaman...

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Tuba Hanım, yok, yok, o süre dolmadı.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, konuyu bilmiyorum; şu anda ret oldu mu olmadı mı, verildi mi verilmedi mi, bilmiyorum ama zımni ret diye bir şey yoktur bu işte. Bir karar vermek zorundasınız, ya soruşturma izni vereceksiniz veya vermeyeceksiniz. Yani öyle "Ben sessiz kalıyorum, zımni..." Öyle bir şey yok, mecbursunuz yani hukukun emri o; ya "evet" diyeceksiniz ya "hayır" diyeceksiniz, başka şans yok.

Evet, Levent, tamamla, bitirelim.

KOMİSYON UZMANI LEVENT SÖZEN - Hemen tamamliyorum.

Kesinlikle, zaten biliyorsunuz Sayın Bakanım yani ben Bakanlık personeliyim ama burada bağımsız bir şekilde bulunuyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Burada bizim adımıza çalışıyorlar, Bakanlığın adına cevap verme durumunda değil.

KOMİSYON UZMANI LEVENT SÖZEN - Yani burada Bakanlığın mevcut uygulamasını yani kanuna göre mevcut uygulamasını anlatmakla yükümlüyüm. Bir müfettiş olarak, bu alanda çalışan bir iş sağlığı ve güvenliği müfettişi olarak ben de

zaten istiyorum ki bu sistem üzerinden yapılabilsin fakat bugüne kadar bunun yapılmamasının bazı sebepleri var, bununla ilgili bazı sıkıntılar yaşanabiliyor. Şöyle ki: Mesela, bu bildirimler yani bu alacağı hizmetin süresi, yapılacak bütün işlemler aslında işverenin beyanı üzerinden gerçekleşiyor ve biz buna yönelik tespitleri bilfiil sahaya gidip inceleme yaparak yapıyoruz ki bazen gerçekten hizmet alma yükümlülüğü olmayıp da yanlış beyan üzerinden hizmet alan iş yerlerine de çok sıklıkla karşılaşıyoruz.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Ama kötü örneklerle olmaz zaten.

KOMİSYON UZMANI LEVENT SÖZEN - Çok haklısınız. Şuraya bağlayacağım...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Kötü değil, aslında iyi örnek Türker Bey.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Hayır, hayır; şöyle...

KOMİSYON UZMANI LEVENT SÖZEN - Terside var.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Hayır, şunu diyorum: Adam ihtiyacı olmadığı hâlde...

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Böyle dersiniz o zaman yanlış olur.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Hayır, hayır, ihtiyacı olmadığı hâlde iş sağlığı ve güvenliği uzmanı çalıştırıyorsa adama teşekkür etmek lazım.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Yani yok ama o sisteme giren herkes, eğer şahıs giriyorsa potansiyel böyle bir şeyci olacak diye bir algılama yanlış.

KOMİSYON UZMANI LEVENT SÖZEN - Sayın Vekilim, ben mevcut uygulamayı anlatıyorum.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Siz denetlemenizi yapın ama sistemde görün, onu söylüyorum. Sistemde boş gözükmesin.

KOMİSYON UZMANI LEVENT SÖZEN - Çok haklısınız.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, aynen katılıyorum.

KOMİSYON UZMANI LEVENT SÖZEN - Yani ben mevcut uygulama üzerinden anlatıyorum, tekrar ediyorum Sayın Bakanım. Yoksa ileriye götürülmesini ben de istiyorum yani bu ayrı bir mevzu fakat biz mevcutta bilfiil iş yerine gidip tespit yaparak bunu yapıyoruz yani bir sistem üzerinden otomatik bu sebeplerle böyle bir şey yapılmadı. Yani bunu hep şey örneği üzerinden ben anlatıyorum aslında. Mesela, araç muayene. Şimdi, araç muayenesini yaptırmamanın da bir cezası var.

RIDVAN UZ (Çanakkale) - Sistem üzerinden gitmiyorsunuz, peki müfettiş gönderdiniz mi?

KOMİSYON UZMANI LEVENT SÖZEN - Ama gözüküyor sistemde.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar... Çok özür diliyorum Levent.

Arkadaşlar, bugünkü arkadaşlarımız Bakanlığımız temsilen burada bulunmuyorlar, bize bilgi sunmak, bizi aydınlatmak için... Şimdi, böyle sanki "Yakaladık bu arkadaşları." gibi...

RIDVAN UZ (Çanakkale) - Yakalamışken... Onlara denk geldi, yapacak bir şey yok.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Bizim personelimiz bunlar, rica ediyorum.

KOMİSYON UZMANI LEVENT SÖZEN - Sayın Vekilime doğrudan bilgi de vermek isterim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Sanki Çalışma Bakanını veya Bakan Yardımcısını karşınızda bulmuşsunuz gibi yani sorgular gibi... Bizim personelimiz bunlar, bize çalışıyorlar.

KOMİSYON UZMANI LEVENT SÖZEN - Sonuç itibarıyla Sayın Vekilim...

RIDVAN UZ (Çanakkale) - Bunu Bakan Beye söylerler "Gelin." diye.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani ben mecburen müdahale ettim çünkü bu arkadaşlarımız kamu görevlisi.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Her toplantıda buradaydılar.

KOMİSYON UZMANI LEVENT SÖZEN - Sayın Vekilim, sonuçta önerimiz olacak bununla ilgili.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Eğer biz öyle bir kanun teklifi yaparsak ister istemez gelmek durumunda kalırlar.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, o da olabilir.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Çağırılım, konuşsunlar.

RIDVAN UZ (Çanakkale) - O zaman biz "okey"iz komisyonlara ilgili bakanların gelmesini de şeye yazalım.

KOMİSYON UZMANI LEVENT SÖZEN - Son bir şey söyleyebilir miyim Sayın Bakanım?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, söyle.

KOMİSYON UZMANI LEVENT SÖZEN - Şunu demek istiyorum sadece: Bunlar yapılabilir fakat mevcut kanuni düzenlemede iş yerlerinde iş sağlığı ve güvenliği yönünden teftiş yapmaya tek yetkili iş müfettişleri yani iş güvenliği uzmanları değil, bakın, tekrar edeyim, iş müfettişleridir tek yetkili. Dolayısıyla iş güvenliği uzmanlarını biz denetim mekanizması hâline getireceksek bu farklı bir alana doğru gitmeye başlıyoruz.

İkincisi, bir kanuni düzenleme olduğu takdirde biz bunu otomatik olarak sistemden de yapabiliriz, buna engel bir şey yok. Zaten raporda da bu şekilde yer alacak. Bilginiz olsun.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani onu rapora yazacağız.

KOMİSYON UZMANI LEVENT SÖZEN - Bununla ilgili de benim bir müfettiş olarak da işim rahatlayacak Sayın Vekilim. O yüzden şeyimiz yok.

Sağ olun.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum Levent, sağ olasin.

Arkadaşlar, mutlaka iş sağlığı ve güvenliğiyle alakalı bunu Emrah Bey, Nurettin Bey bir hukukçu olarak senin üzerinde durup güzel bir madde yazmamız, öyle bir sistem kurmamız lazım gelir ki yani müfettiş gitse de gitmese de denetlenirse de denetlenirse de sistem yürüsün, yürümediği takdirde de anlık hemen uyarı versin. Yürütmeyenlerle alakalı da yasal bir cezası, sorumluluğu olsun. Böyle bir sistemi, öyle bir maddeyi yazabilmemiz lazım gelir.

Evet, şimdi, başka arkadaşlardan önerisi olan var mı? Söyleyelim, uzman arkadaşlarımız arzu ederse konuşsunlar. Var mı? Yok.

MÜLKİYE BAŞMÜFETTİŞİ ATILLA ŞAHİN - Yazılı hazırladık.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yazılı hazırladıysanız yazılıları arkadaşlarımıza da gönderin. Acele gönderin ki bir ay süre içinde onlar bize yazılı önerilerini verdiklerinde de ondan faydalanalım, sizden faydalanarak önerilerini hazırlasınlar.

Evet, arkadaşlar, uzman arkadaşlarımız yine bizi dinlesinler, notlarını alsınlar yani kişisel olarak... Şöyle: Not alsınlar diye söylüyorum, birkaç tane not almışım vereyim, diğerlerini de arkadaşlarımız versin. Periyodik denetimlerin yapılması, evet lazım. Baştan beri hepimizin konuştuğu ama bunu nasıl yapacağız periyodik denetimleri? Burada belediye başkanı ağabeyimiz var, biliyor. Bütün belediyelerin hem itfaiye ruhsatlarını verip aynı anda da bu kadar geçmişten beri verilen yerlerin denetimini yapabilmesi fiilen ve hukuken mümkün değil. Benim kafamda -bilmiyorum, arkadaşlarımız uygun görürse- mesela hem ilgili kurumların, belediyelerin, özel idarelerin yapılması hem de mümkünse -çok düşünüyorum- ayrı bir denetim firması kurmak kolay olmayabilir, yapı denetim firmalarının içerisinde itfaiye raporlarını da denetleyebilecek bir ekleme yapılabilir diye düşünüyorum. Olmaz mı?

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Yapı denetim olsa inşaat süresince olur o.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - O zaten sorunlu bir iş bir de onun içine onu soktuğumuz zaman Başkanım...

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Akredite ayrı kuruluş da olabilir.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Tamam, olabilir yani ben daha kolay olur diye düşündüm.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Başkanım, inşaat süresince geçerli olur ama inşaat süresi bittikten sonra devam edecek bu iş.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ha, bak, ben onu düşünmedim, evet. Olabilir, ayrı akredite firmalar üzerinden de bu periyodik denetimlerin yapılabileceğini konuşuyoruz.

İki, itfaiye teşkilatlarının yeniden yapılandırılmasıyla alakalı konuşabiliriz, değerlendirme yapabiliriz.

Mücvir alan dışında, kimsenin sorumluluktan kaçamaması için, mücvir alanların dışında oluyor ya -belediye sınırlarında ve büyük şehir sınırında problem yok, belediyeler ruhsatı veriyor- özel idareler denetim ve ruhsat veriyor. Belki...

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Ama belediyelerde itfaiye raporu veriyor.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Anladım, işte onu veriyor da, onu rahatlatmak için söylüyorum. Mücvir alanlar dışında, gerçi, Belediye Kanunu'yla alakalı bir çalışma yapılıyor, şimdi ön hazırlıklar yapılıyor. Büyük bir ihtimalle -benim kanaatim bilmiyorum, öyle de olması lazım geldiğini düşünüyorum- 51 vilayetin de bütün şehir olması lazım geldiğini düşünüyorum. Yani il özel idarelerin artık olmaması, orada da, Bolu'da da, Çankırı'da da, Tokat'ta da belediyenin, şehir il belediyesinin bütün ilden sorumlu olması lazım geldiği yönünde bir kanaatim var, nasıl çıkacak bilmiyorum ama bu hâliyle, yasal, şu andaki mevcut cari hâliyle yasal bir madde eklemek lazım diye çalıştım ben. "Mücvir alan dışındaki bu gibi yerlerde de -mecburen kanuna koyacağız- il belediyesi itfaiye raporu vermek mecburiyetindedir." diye madde koyup kafalardaki muğlaklığı, benim sınıırımdı, senin sınıırındı, o ilçeden alsın, buradan alsını kaldırmak lazım geliyor diye düşüncem var.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Yine bir yetki kargaşası olmayacak mı?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yok, olmaz, yok. Ya, itfaiye raporu için yani mecbur...

İSMAİL ERDEM (İstanbul) - Özel idarenin itfaiye grubu olmadığı için il belediyesi...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Olmadığı için...

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Zaten öyle değil mi şimdi?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yok, şimdi açık değil, başkanımız da geldi, başka bir, yani diyor ki: Eldivan'dan alsın, Seben'den ne alabilir falan. Öyle denmesin diye il belediyesi mücvir alanı dışındaki yerlerde de bunu vermeye mecburdur diye bir şey yapmak lazım, kayda girsin diye söylüyorum. Aynen Kartalkaya'daki gibi, Ilgaz'daki gibi, turizmci arkadaşlarımız daha iyi bilirler, başka yerlerde de var mı böyle mücvir alan belediye sınırlarının dışında, Kayseri'deki yok ama o büyük şehir.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Orada "İzinleri versinler." diyoruz ya Bakanlık da kadrosunu ona göre belirlemesi adına il belediyelerine destek vermesi lazım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Dur, diyeceğim, daha sayıyorum, dur, yeni başladım. Bir dur daha.

Üç beş tane otelin olduğu böyle Kartalkaya gibi, Ilgaz gibi, belediye sınırlarının dışındaki yerlerde mutlaka -bizim teklifimiz olmalı, Turizm Bakanlığıyla, Çevre, Şehircilik Bakanlığıyla, ille nasılsa onu konuşuruz- bir turizm altyapı birliklerinin kurulmasını mecbur kılmak ve buralarda da mutlaka küçük de olsa bir itfaiye teşkilatının ve -buraya ben onu da not almışım- sağlık kabinlerinin mutlaka bulunması lazım geldiğini...

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Acil durumla ilgili bir şey.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet yani jandarma kurmuş mesela Kartalkaya'da ama sağlık kabini yok, itfaiye yok.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Başkanım, Belek'te varmış.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Belek'te ben kaymakamlık yaptım, biliyorum. Onu anlatacağım şimdi size.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Orada mevzu şu, Sayın Başkanım, orada en büyük kritik şu: İtfaiye ne iş yapıyor, AFAD ne iş yapıyor? Şimdi, orada da koordinasyon sıkıntısı var. Yani orada da bir tuhafılık var. Yani aynı alanda bir yangın olduğu zaman... Geçen konuşmuştuk -hatırlar mısınız- atladıkları yastıkların yandığını, o şişme yastıklar mı diyoruz, yataklar mı diyoruz, o şişme yatakların yandığını... Yangına böyle bir şeyle gidilir mi? Bir tuhafılık var işin içerisinde, bir koordinasyon sıkıntısı var. Yani ona göre de bunun içerisine sadece itfaiyeyi oraya konuşturmak değil, kurtarma teşkilatının da orada olması lazım, jandarmanın orada olması lazım, sağlığın orada olması lazım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Onu da şöyle söylüyorum ben: Tabii, o tartışılır, AFAD ve itfaiye ama AFAD'ın işi bence yangın söndürme değil.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Ne onun işi?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani o depremdir, seldir, daha böyle farklı, arama kurtarmadır ama yangın...

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Bakın, orada şöyle bir olay oldu: Bu yangından bir sene önce telesiyerler bozuldu, telesiyerlerde insanlar kaldı, orada herkese ihtiyaç oldu. Yani sistematik olarak bölgeye göre şeyi değerlendirmek lazım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Tabii, tabii, yani...

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Orada da kurtarmayı AFAD yaptı, biliyorsunuz, jandarma yaptı, yani itfaiye çok zor...

KADEM METE (Muğla) - Gönüllüler...

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Evet, gönüller yaptı. Yani bu değerlendirmeyi yaparken...

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Yani çalışma ayrı olur, sorumluluk ayrı olur. Çalışırken birbirini destekleyebilir ama sorumluluğu belirlemek lazım, böyle dağıtmamak lazım yani.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet arkadaşlar, sırayla söz verelim mi? Notlarınızı alın. Ben sırayla söz vereyim.

Buyurun.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Size katkıda bulunmak istiyorum.

Öncelikle teşekkür ediyorum Komisyonumuza.

Bir konuşma metni hazırlamıştım ama herhâlde böyle karşılıklı konuşarak geçecek.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yok, karşılıklı konuşarak değil, şimdi ben söz vereceğim. Bana bırakmadınız ki, söyleyeceklerimi söyleyeyim, sonra siz devam edesiniz. Bırakmadınız. Ben bitirmedim için, bitireyim, herkes sırayla fikrini söylesin.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Sayın Başkanım, siz il özel idaresinden girdiniz ya, turizmle ilgili olduğu için söylüyorum, kış otelleri var; kayak otellerimiz, termal otellerimiz var, ÖÇK bölgesinde olan otellerimiz var, il özel idare sınırları içinde olan var, Orman Bakanlığına tahsisli ve Orman Bakanlığına ait olan yerler var, Kültür ve Turizm Bakanlığının olan yerleri var, doğru mu Kadem ağabey?

KADEM METE (Muğla) - Evet.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Bir de alan başkanlıkları oluştu biliyorsunuz şimdi bölgelerde. Biz bunlara göre de bir çalışma yapmalıyız. Herhâlde Kültür ve Turizm Bakanlığımızın Genel Müdürü burada, onların da bununla ilgili bir çalışma yapması lazım ama asıl olan, bence burada, hani başından beri geliyoruz ya -ben geçen sizlere de ilettim, grup arkadaşlarıma da ilettim- bu işin asıl çıkış yeri, kuralların belirlendiği yer Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik'i. Bir, o yönetmeliği böyle bir geniş kapsamlı, bu zaman zarfı içinde rapor hazırlanırken güncelleyip geleceğe dönük çalışmak lazım. Ondan sonra, oradaki ihtiyaçlara göre sizin şimdi anlatacağınız maddelerde hemen hemen herkeste notlar aynı gibi, hepimiz çünkü dört aydır buradayız, emeğinize teşekkür ediyorum. Bunları böyle yapmak lazım.

Şimdi, orada benim dikkatimi çeken bir şey var: Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız buraya geldiğinde Sayın Bakan Yardımcısı veya bir daire başkanımız demişti ki: "Biz düzenleyiciyiz." Düzenleyici olmak ayrı, denetlemek ayrı. Denetlemeyi öyle bir yaymamız lazım ki -Murat Bey, teşekkür ederiz, bir çalışma yapmışsınız- burada belirli yerler var ama yine yetkinin nereye, nasıl dağıtılacağını da belirlemek lazım. İtfaiye nerede kontrol edecek, valilik nerede girecek devreye? İşte, Çalışma Bakanlığımızın iş sağlığı güvencesi açısından sorunu var. Öbür tarafta, bakıyorsunuz, bu tesiste yaşıyoruz bunu, bu Komisyon boyunca dört aydır yaşadık, Kültür ve Turizm Bakanlığının buradaki denetlemesi hangi sınırlarda, herkesin, bütün kurumların birbirini kontrol ederek bunu yapması lazım. Zaten baktığımızda da hakikaten çok fazla yönetmeliklerle oynanmış Sayın Bakan, Sayın Başkan; doğru mu? Yani bütün kurumlar, bütün bakanlıklar bu yetkilerle oynayarak o işte İçişleri Bakanlığı ayrı yetkilendirmiş, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Çalışma Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, bütün bakanlıkların bu işi var. Bizim bir kere, bu mevzuatları da özellikle yangın konusunda... Dün akşam -belki duydunuz- Alanya'da bir yangın çıktı. Alanya'da 632 misafirin içinde bulunduğu bir işletmede yangın çıktı. Başarılı bir şekilde müdahale edilip alındı. Çıkma yeri de hamamdan çıktı. Doğru mu? Siz de duymuşsunuzdur. Hamamdan çıkıp, alevli bir yangın olmadı, dumanlı oldu, hemen tahliye işlemini yaptılar. Bizim bu bölgelere de müdahale şekillerini ve yangın çıkış sebeplerinin de yeni yönetmelikte bir daha incelememiz lazım. Şu anda hani tam konu buraya geldiği için söylüyorum, hepimizin başında, sizleri de çok rahatsız ediyorlar ki, sizle de bu görüş alışverişinde bulunuyoruz, Derya Hanım da mimar olduğu için söylüyorum. Şimdi, bir kapı var, belediyeler taktılar kafaya, valilikler taktı kafaya, Kültür ve Turizm Bakanlığı veya gelen talimatla. Kapı ya, kapı yangın sebebi değil ki. Kapı, yangının oraya...

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Bariyer.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Dumandan koruma, yanmaması. Doğru mu Kadem Bey?

KADEM METE (Muğla) - Evet.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - E, şimdi Marmaris de orada, Tarihî Yarımada da orada... Bir de Anıtlar Kurulu var ha, bu şeylerin içine bir de Anıtlar Kurulu geliyor. Yani, bunu topyekün yani bugün bitmeyeceğine eminim ama herhâlde bundan sonra da devamını ben zaten sizden talep edeceğim çünkü çok önemli, geleceğe yönelik bir adım atacağız burada. Yani, bu Komisyonun görevi, hani, yargılama kısmı olmadı, olmayacak tabii, değil, o şeyimiz yok. Bir de 7'sinde biliyorsunuz, mahkemenin ilk duruşma günü. Komisyonunda da -Derya Hanım da buradaydı, siz o gün burada değildiniz, bir ara çıktınız geldiniz- hani hep beraber mahkemede yangında hayatını kaybedenlere biz burada da "Geliriz." demiştik. Fırsatı olan veya birlikte orada olmamız gerekirse, onların arkasında durmak, güç vermemiz gerekirse orada da bulunmak benim teklifim olacaktır. Hani ileride notlarımı söyleyeceğim sizin sözünü kestim ama ben yani 5, 6, 7 tane daha böyle şey var. Bunların hepsini birlikte ele alıp, bürokratlarımızla birlikte tekrar gözden geçirmek lazım diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Katkılarınız için teşekkür ediyorum.

Şimdi, sırayla söz vereceğim ama bitireyim ben, arzu ederseniz.

Yani, üç beş tane, ne kadarsa otelin olduğu belediye sınırlarının dışında kalan yerlerde -ki belediyelerde belediye itfaiye şeyi gidiyor oralara- veyahut da uzak olan yerlerde -mesela Kayseri'de bilmiyorum, kurulmuş mu itfaiye Erciyes'te- mutlaka itfaiye birimi, belki çok büyük şey değil ama 1 tane yangın aracı, 2 personel bile olsa ilk aşamada müdahale eder veya sağlık kabinleri - bunları biz konuşmuyoruz ama- Allah göstermesin bir kalp krizi oldu, anlık, müdahale gereken bir şey olabilir, otellerin hepsinde doktor oluyor mu, olmuyor mu, bilmiyorum.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Ambulans getiriyorlar, ambulans bulunduruyorlar orada.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani sağlık kabini, o. İşte, güvenlik birimi yani jandarması veya polisi, bu olması lazım.

Yine Çalışma Bakanlığının -biraz önce konuştuk- otomasyonunu ben not almışım, onun bir şekilde oturması lazım.

"Yangın otomasyon sistemi" demişim.

Ha, bir de 2011'de kalktığı düşünülen, konuştuğumuz o projeler, onu siz daha iyi anlarsınız Ednan Bey...

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Bürokrasinin azaltılması adına inşaat ruhsatı...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Anladım. Yani projelerin itfaiyeden uygunluk raporu aldıktan sonra ne yapıyordunuz onu?

EDNAN ARSLAN (İzmir) - İnşaat ruhsatı almadan önce projelerin itfaiye tarafından denetlenip "Uygundur." yazısı alınması.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani işte inşaat ruhsatı almadan... Kaldırılan o maddenin tekrar gündeme getirilmesi, yürürlüğe konulmasının faydalı olacağını... Çünkü niye? Söylediniz, dediniz ki arkadaşlar, bu işten anlayanlar: Tamam, alınmıyor, inşaat ruhsatı alınıyor, gidiyor, daha sonra alınan inşaat ruhsatıyla yönetmelikte belirtilen şartlar örtüşmüyor, tekrar geriye dönüş inşaatta mümkün olmuyor. Onun için, öncelikle inşaat ruhsatı alınmadan önce itfaiye uygunluk raporunu versin, ondan sonra alınsın ki bir daha geri dönüş olmasın. Buna benzer benim yine maddelerim var ama arkadaşlar, sizlere de zaman bırakabilme adına ben bunlar not alınsın diye arkadaşlara söylüyorum.

Yine, milletvekillerimizin şimdi sözlü daha sonra yazılı olarak verecekleri bilgileri de lütfen not alın. Bu toplantılar bittikten sonra "Bismillah" deyip rapor yazmaya başlayacağız. En azından, yaz tatiline girecek Meclis ama biz ekime falan yetiştirmeye gayret edelim.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Süreç takvimini bizlere söylerseniz... Ya da iletişimi nasıl sağlayacağız?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ben yine yazarken "Haberiniz olsun." diye söyleyeceğim. Belki toplantımız olmayacak ama "Rapor yazımıyla alakalı katkı vermek isteyen arkadaşlarımız buyursun gelsin." diyeceğim, evet, onu yapacağız.

Şimdi, sırayla İsmail Erdem ağabeyimden başlayarak böyle veya bir iktidardan bir muhalefetten yapayım, hadi bakalım.

KADEM METE (Muğla) - Burada iktidar-muhalefet ayrımı yoktu ya Başkanım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yok ama yine de öyle söz verelim.

İSMAİL ERDEM (İstanbul) - Evet teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tabii, Komisyon üyesi olarak en az söz alan arkadaşlarınızdan biriyim hem zamanı tasarruflu değerlendirelim, bir de geçmişim itibarıyla yirmi yıllık bir yerel yöneticiliğim var; on yıl belediye başkanlığı, beş yıl büyükşehir meclis üyeliği, beş yıl da özel idarede il genel meclis üyeliği. Her tarafıyla yaşamış birisi olarak da...

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Keşke siz en son konuşsaydınız.

İSMAİL ERDEM (İstanbul) - Şöyle: Zaten bugün en son gün.

Evet, başlangıçtan bu tarafa başta saygıdeğer milletvekillerimizin, Komisyon üyelerimizin çok güzel tespitleri oldu, hepsine ayrı ayrı teşekkür ederiz. Birbirimizden istifade ettik.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Kesinlikle.

İSMAİL ERDEM (İstanbul) - Buralarda sunum yapanlardan, bakanlıklardan, özel kurumlardan ve STK'lerden çok detaylı bilgiler aldık. Şimdi, burada Komisyonun kuruluş amacı; bir, yangının çıkış sebeplerine bir bakmak, ikincisi de bundan sonrasına yönelik alınacak tedbirler. Öncelikli olarak otel yangınında hayatını kaybeden kardeşlerimize, 78 vatandaşımıza Allah'tan rahmet diliyorum. Mekânları cennet olsun, ailelerine de Cenab-ı Hak sabırlar versin.

Sayın Başkanım, ben iki noktada; bir, ihmaller ve yangın sebepleri, ikincisi de Araştırma Komisyonunun görevi içerisinde olan gelecekle ilgili tedbirler... O tedbirler çerçevesinde de bizim yazdığımız birçok maddeyi siz başlangıçta burada da tekrar ettiğiniz ama tekrarında fayda var.

Otel, il özel idaresi sınırları içerisinde kalmış, Bolu Belediyesi mücavir alanının dışında. Bu şekliyle de kanun gereği orada işletme ruhsatını veren il özel idaresi. İl Özel İdaresi Kanunu'nda da malum, açık, net bir ifade var: "İşletme ruhsatını verir ve denetler." der. Burada sonuç itibarıyla il özel idaresinin zaman zaman denetimleri olmuş ancak hijyene bakmış, gıdaya bakmış, yangına bakmamış yani farklı alanları denetlemiş ama bir bütünlük içerisinde il özel idaresi gereken denetimini yapmamış. Burada da benim şahsi kanaatim, bir ihmal var.

RIDVAN UZ (Çanakkale) - Turizm Bakanlığı da 5 defa denetlemiş ama o da yangına hiç bakmamış.

İSMAİL ERDEM (İstanbul) - Evet, Kültür ve Turizm Bakanlığı yine en son 27 Mayıs 2021'de ruhsattaki değişikliklerle ilgili il özel idaresinden bilgi istemiş ama buna rağmen il özel idaresi geriye dönüş yapmamış, bilgi vermemiş, bununla beraber Bakanlık da karşı hamle hiç yapmamış. Yani il özel idaresinden bir bilgi istiyorsunuz, değişiklikler olmuş burada, buna rağmen Turizm Bakanlığı da il özel idaresi arasındaki iletişimi maalesef sağlayamamış; gerekli düzenlemelerin, tedbirlerin alınması noktasında orada da ilgili kişiler, kurumdakiler maalesef görevini ihmal etmiş. Bunu da açık bir şekilde beyan etmekte fayda var.

Biraz önce de yine gündeme geldi iş sağlığıyla alakalı, mutfakta çıkan yangında 2 metre sağında solunda olan bir yangın tüpünü göremeyen bir personel mutfakta istihdam ediliyorsa, burada iş sağlığı ve güvenliği açısından büyük bir ihmalin olduğu, personelin eğitimsiz olduğu, özellikle de yangına karşı personelin hangi tedbirlerle hareket edeceği maalesef açık bir şekilde gözüküyor ki ihmal edilmiş. Burada resepsiyon görevlisi de dâhil, kapalı otoparkın kapılarının açılması da dâhil, bunların hepsi yangının büyümesine sebep olmuş ve resepsiyondaki ilgili şahsın da birinci derecede bütün otel odalarının boşaltılması noktasındaki ihmali söz konusu. Bütününe bakıldığı zaman iş sağlığı ve güvenliği açısından Çalışma Bakanlığının yetkililerinin de burada ihmali var ama esas bir bütününe de bakıldığı zaman, iş sahibi, işletme sahibi -her ne kadar kanun koyucu ve uygulayıcıların ihmali olsa bile, görevini aksatmış olsa bile- kendi işletmesindeki güvenliği sağlamak zorundadır. Oraya gelen her misafirin can ve mal güvenliğinden birinci derecede sorumludur. Burada yıllar önce yapılmış bir bina, o günün yönetmeliklerine göre yapılmış olabilir, bilahare Bolu Belediyesinden itfaiye raporu alınmış olabilir ama sistem çalışıyor mu, çalışmıyor mu, bunu en iyi şekilde bilen otelin yöneticileri, başta birinci derecede müdürü, işletme sahipleri ayrı ama o oteldeki teknik ekip bir sensörün yanıp yanmadığını kontrol edemiyorsa, edecek düzeyde değilse veya ihmali varsa bence işletme sahibiyle beraber otel yöneticileri, işletme yöneticileri asli kusurlu olarak -zaten şu anda savcılık iddianamesinde de aynı şekilde geçiyor- ihmalleri var.

Belediye tarafına bakıldığı zaman, orada küçük bir bölüme yönelik işletme, kiracı değişikliğine müntesip Bolu itfaiyesinden bir rapor talep ediliyor. Bolu itfaiyesi geliyor, yetkililer oteldeki yangınla ilgili, tertibatla ilgili eksiklikleri tespit ediyor.

Burada "Tahliye çıkışları, acil aydınlatma yönlendirme levhaları yetersiz, sprinkler sistemi, yangın dolapları, alarm sistemleri eksik ve çalışmıyor, duman tahliye sistemi, elektrik tesisatı vesaire uygun değil." diye rapor veriyor. Burada işletme sahibi de diyor ki: "Biz bu eksiklikleri gideremeyiz." "Gideremezsen biz de bu raporu veremeyiz." O zaman, karşılıklı kendi aralarında görüşerek, orada bir talep değişikliği yapılarak "Alt zemindeki 70 metrekarelik kafe olarak çalışan bir bölüme itfaiye raporunu talep ediyoruz." diyorlar ve Bolu Belediyesi İtfaiye biriminden gelen yetkililer de 70 metrekarelik alana itfaiye raporu düzenliyor ve onu işletme sahibine veriyor. Yani, burada işletme sahibi birinci derecede kusuru işliyor çünkü bahsedilen eksiklikler, o zaman dilimi içerisinde, iki haftada, üç haftada giderilmiş olsaydı yangın çıksa bile söndürülme ihtimali çok yüksekti, yangının büyüme ihtimali daha düşüktü ve tahliyesi de daha seri bir şekilde kolaylaşacaktı. Burada, işletme sahibi, ekonomik olarak belki paradan kaçış, maliyet hesabı yaparak bu ihmalkârlığı yapıyor ama Bolu İtfaiye yetkililerinin de burada yapılan müracaat şeklini, verilen dilekçeyi değiştirerek 70 metrekarelik alana dönüştürmesi yani dilekçenin dönüştürülerek raporun verilmesi de orada görevi suiistimaldir. Aynı şekilde, kamu yöneticisi bir memurun eğer böyle bir eksiklik varsa hem işletme ruhsatı veren il özel idaresine bildirmesi gerekirdi bu eksiklikleri hem de yine turizm işletme belgesi veren Bakanlığa mutlaka iletmesi gerekirdi. Burada da itfaiye çalışanlarının kusurları açık.

Alınması gereken tedbirler noktasında, özellikle bu yangın yönetmeliği ve burada yangınla mücadeleyle ilgili çok detay bilgiler verildi. TSE'nin yetkililerini de dinledik. Burada çıkan sonuç şudur: Bu tür yangın tertibatı olan, yangın itfaiye raporu istenilen tüm binalarda, birimlerde, inşaatlarda ne tür faaliyet varsa, mutlaka kullanılacak malzemelerin belli bir standarda ulaşması gerekir. TSE damgası mutlaka olması lazım yani TSE'li olmayan herhangi bir yangın elementinin kullanılmaması gerekir, ekipmanının kullanılmaması gerekir. Burada malzemelerin kalitesizliği, malzemelerin sık sık arıza yapması da yangının çıkmasını, yangından sonra söndürmenin zafiyetlerini doğuracağı açık. Denetim raporları her zaman halka açık olmalıdır. Yani bir işletme denetleniyorsa, denetim yapılıyorsa bunun da kamuya açık hâle getirilmesi gerekir.

"Mütemmim cüz" diyoruz "bütünleyici parça" kavramı netleştirilmelidir. Yani inşaatlarda özellikle bağımsız bölümler oluşturuluyor; şimdi diyelim bir binada 30 daire var, hepsi ayrı ayrı, bağımsız bölüm ama tek binadır, bunun da netleştirilmesi lazım. Bir bölümün denetimi tüm binanın güvenliğini kapsayacak şekilde düzenlenmelidir çünkü bir bölümde çıkan yangın, bir bağımsız bölümde çıkan yangın tüm binadaki diğer bağımsız bölümlere de yansıtacağı için bir binanın bütünlüğü esas alınmalıdır.

İtfaiye grubunda görev alacak ekipman, ekipler uzman ekiplerden oluşturulmalı -biraz önce de değinildi- en az dört yıllık fakülte mezunu olmalı. Bunun artık içeriği doldurulabilir.

Otomatik yangın sistemleri zorunlu hâle getirilmelidir. Sprinkler, duman dedektörü ve gazlı söndürme sistemleri tüm yapılarda zorunlu olmalıdır. Entegre sistemler kurulmalıdır. Yangın algılama, havalandırma ve duman tahliye sistemleri senkronize çalışacak şekilde tasarlanmalıdır. Riskli alanlarda ek önlemler alınmalıdır. Mutfak gibi özel risk taşıyan bölümlerde otomatik söndürme sistemi mutlaka kurulmalıdır.

Acil durum planları hazırlanmalıdır. Binaların tüm katlarında kaçış planları asılmalıdır. Kullanıcılara bilgilendirme yapılmalıdır. Çıkış levhaları büyük, belirgin ve ışıklandırma olmalıdır. Burada, özellikle dumanın bastığı alanlarda çıkış levhaları gözüküyor. Dumana karşı özellikle ışıklı olarak daha büyük ebatla olması ve kaçış noktalarına yön göstermesi gerekmektedir.

Engellilerin erişimi noktasında da özel çalışmaların mutlaka belli bir noktaya gelmesi lazım. Bu Engelliler Yasası çıkarıldıktan sonra bütün binalarla ilgili asansör, çıkış da dâhil, merdivenler, korkuluklar da dâhil hepsi farklı, detaylı bir şekilde düzenlendi ama kaçış noktalarında engellilere yönelik yeni düzenlemelerin, kolaylaştırıcı tedbirlerin de alınması gerekmektedir.

Lojistik havuzu oluşturulmalıdır. Afet durumunda kullanılmak üzere araç, ekipman ve uzman personel havuzu mutlaka kurulmalıdır.

Eski binalarda iyileştirme yapılmalıdır -duman dedektörleri de dâhil- diğer mevcut yönetmeliklere göre. Ancak bazı binaların tarihî doku içerisinde kalması... Yani burada Kültür Bakanlığının malum, kurullardan geçen eserleri var, buralarda mevcut yönetmeliklere göre yeni düzenleme yapılması, imalat yapılması, yangın merdiveni açılması, dışarıdan merdiven konulması gibi teknik olarak fennî sıkıntılar da var. Bunların da belli bir süre zarfı içerisinde değerlendirilmesi lazım yani zamana ayarlı, basamak basamak yürütülerek şekillendirilmesi lazım, yoksa mevcut çalışan işletmeleri kapatmak bir çözüm değil. Ancak yatak sayısına göre, kat sayısına göre, yüksekliklerine göre bu tarihî binaların da ayrıca farklı bir statüde değerlendirilmesi lazım. Yani 305-100 yataklı bir bina ile 15, 20, 30 yataklı bir binayı kefeye, teraziye koymamak lazım.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Tarihî Yarımada var, Muratpaşa var, Antalya'da Kaleiçi var; öyle yerlerde...

İSMAİL ERDEM (İstanbul) - Var, İstanbul'da Suriçi var. İstanbul'da o sur içerisinde Fatih bölgesindeki otellerin yüzde 70-80'i bu durumda.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Safranbolu var, Ilgaz var, Uzungöl var.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - İsmail Bey, bir şey sorabilir miyim. Siz demin ihmal konusunda... Bugünlerde son gelen şikâyetlerde bu yangın merdivenleriyle ilgi, yapı yaklaşma sınırlarının içine yangın merdivenlerini koyuyorlar ya onu emsalden sayıyorlarmış belediyeler. Var mı böyle bir şey? Onu da girmemesi gerekir.

İSMAİL ERDEM (İstanbul) - Şimdi, o belediyeden belediyeye değişiyor. Yani ben büyükşehir belediyesi meclis üyesiyken bizzat üzerinde durarak çalıştığımız bir konuydu. Asansörler ve merdivenler emsal harici bırakılmalıdır. Neden? Çünkü asgari standartta bir merdiven 110 santim. 110 santimde bir kaçış sağlanır mı 500-600 yataklı bir binada? Ama siz bunu 2-2,5 metre genişliğinde pedal merdiven yaparsanız, emsal dışı da bırakırsanız, bunu imalat eden, üreten işletme rahatlıkla 2 metre bırakır, 3 metre bırakır ama yok emsal dâhili bırakırsanız 110 santimde standart tutar, 110 santimden de kaçış oldukça zor.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - O da bir iptal sebebine giriyormuş.

İSMAİL ERDEM (İstanbul) - Doğrudur ama bu 5.000'lik imar planlarında, plan notlarında belediyeden belediyeye değişiyor ama aslında Bakanlığın bunu, merdivenleri, asansörleri ve sahanlıkları mutlaka Türkiye'nin her yerinde emsal dışı bırakması gerekir; can ve mal güvenliği açısından gerekli bu.

Başka bir şey daha; 30 katlı, 50 katlı bir binada 50'nci katta bir cenaze oldu, 150 santimlik bir asansör kutusuna cenazeyi koyup indiremiyorsunuz. Bunu emsale dâhil ettiğiniz zaman orada ekonomik davranılıyor, emsal dışı bırakıldığı zaman buna benzer tahliye asansörleri de geniş bir şekilde bırakılabilir.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Her yerde var.

İSMAİL ERDEM (İstanbul) - Efendim?

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Sedyenin taşınmamasından dolayı...

OTURUM BAŞKANI DERYA BAKBAK - Sedyeye taşıyamıyorlar, evet, oturarak indirilen hastalar çok oldu.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Her bakanlığın kendine göre bir mevzuatı var ya, o da çok bağlıyor, her şeyi bağlıyor.

İSMAİL ERDEM (İstanbul) - İşte, bunun bir standarda eriştirilmesi lazım.

Elektrik tesisatları mutlaka denetlenmeli çünkü çıkan yangınların büyük bir bölümü elektrikten.

Kamu spotları sürekli yayınlanmalı.

Okullarda başta eğitim... İlköğretimden başlamak üzere yangına karşı tedbir ve yangını söndürmeye, tahliyeye karşı da çocuklarımızın eğitimine ağırlık verilmeli.

Tüm ticari yapıların projeleri onaylatılmalıdır diyoruz. Evet, okul, yurt, hastane gibi itfaiye raporu gereken tüm yapıların mimari projeleri büyükşehirlerde büyükşehir itfaiye daire başkanlıklarına, illerde ise itfaiye müdürlüklerine mutlak suretiyle onaylatılmalı. Mimari projeler büyükşehirlerde büyükşehir belediyeleri, daire başkanlıkları; illerde de il belediyelerine... İlçe belediyelerine kesinlikle gidilmemeli çünkü ilçe belediyelerinde yeterli eleman yok yani projeyi onaylayacak ilçe belediyelerinin itfaiye birimlerinde makine mühendisleri maalesef yok.

İşletme ruhsatlarını veren kurumlar -büyükşehir belediyeleri, il belediyeleri, ilçe belediyeleri ve özel idareler- ruhsat verdikleri işletmelerden iki yılda bir yangın yönetmeliğine uygun itfaiye raporunu yenilemesini talep etmelidir. Bu tartışıldı; iki yıl, üç yıl, dört yıl. İşletme ruhsatını kim verdi? Özel idarede. Kim verdi? Büyükşehir. Kim verdi? İl belediyesi. Kim verdi? İlçe belediyesi. O isteyecek itfaiye raporunun yenilenmesini; birinci derecede sorumlu işletme ruhsatını veren idare, kim veriyse yani işin sahibini belirlemek lazım. Onun için, işletme ruhsatını kim veriyse... Burada, Kartalkaya'da kim verdi? Özel idarede. İstanbul'da kim veriyor? İlçede Ataşehir Belediyesi veya Sancaktepe veya Alanya Belediyesi. Alanya Belediyesi işletme ruhsatı verdiği bir işletmede yangın itfaiye raporu gerekli ise, var ise, o itfaiye raporunun iki yılda bir yenilenmesini talep edecek.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Ama şuna da dikkat etmek lazım...

İSMAİL ERDEM (İstanbul) - Efendim?

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - İşletmelere de maliyet bindirmeden ne yapabilirsiniz? Orada fiyatlandırma skalası...

İSMAİL ERDEM (İstanbul) - Şimdi, küçük işletmelerde... O artık belediyelerin işi, ona bir şey diyemiyorum.

OTURUM BAŞKANI DERYA BAKBAK - Ya da farklı standartlar olmamalı.

İSMAİL ERDEM (İstanbul) - İtfaiye raporunu yenilemeyen işletmelere ihtar verilmeli, belirlenen sürede raporu temin etmeyenlerin işletme ruhsatları kesin iptal edilmeli. Belli bir süre vereceksiniz, yenilemedi, iptal edeceksiniz.

İtfaiye raporu sisteminin standartlaştırılması ve denetimi; biraz önce de yine tartışıldı, itfaiye raporları alındıkları belediyeler tarafından iki yılda bir düzenli olarak yenilenmelidir. Uzun vadede yangın yönetmeliklerine uygun denetim yapabilen özel firmalara lisans verilerek rapor yenileme süreçleri hızlandırılmalıdır. Yani asansör denetimini yapan firmalar gibi firmalar oluşana kadar mevcut belediyeler yani itfaiye raporunu verenler denetleyecek ama ondan sonrası için bunun mutlaka bir özel sektörün eline geçmesi lazım ki yetişsinsin. Yoksa mevcutta şu anda belediye itfaiye müdürlükleri ve daire başkanlıkları uzun vadeli bu işi sürükleyemez.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Hangi bakanlığın bunu akredite etmesi lazım?

İSMAİL ERDEM (İstanbul) - Onu da söyledim, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı.

Özel firmalara lisans verilene kadar belediyelerde kalacak. İşletme ruhsatı veren kurumlar itfaiye raporunun zamanında yenilenmesi takip etmek ve denetlemekle yükümlü olmalıdır.

İtfaiye hizmetlerinin organizasyonu ve standardizasyonu; itfaiyecilik hizmetlerinin yerel belediyeler tarafından yürütülmesi daha faydalıdır. Bu da gündeme gelmişti çünkü birçok belediyemizin burada yetişkin elemanları, ekipmanları var. Bu anlamda profesyonelce çalışan kurumlar olarak daire başkanlıkları var çok büyükşehirde ancak yetersiz olan il ve ilçe belediyeleri var. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı bünyesinde yangınla mücadele genel müdürlüğü kurularak merkezî koordinasyon sağlanmalıdır. Tüm belediyelerin yangınla mücadele ekipmanları nüfuslarına orantılı olarak standart hâle getirilmeli ve düzenli olarak denetlenmelidir, bunu da kimin yapması lazım? Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yani bunun da adını koymamız lazım çünkü şu anda belediyelerin yasal olarak birçok düzenlemeleri, idari soruşturmaları hukuki bakımdan İçişleri Bakanlığına bağlı olsa da fiziki olarak belediyelerin bütün hizmet alanlarında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı işe hâkim. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı da bu yangınla mücadeleyle ilgili bir genel müdürlük oluşturmalı ve bu genel müdürlük bütün il, ilçe, büyükşehir belediyeleriyle ilgili itfaiye müdürlükleri, daire başkanlıkları, ekip, ekipman ne varsa bunları denetim altına almalı.

Denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi; işletme ruhsatı veren idareler en az iki yılda bir işletmelerde fiziki, teknik ve iş güvenliği açısından kapsamlı denetimler de yapmalıdır. Bakanlıklar ve ilgili merkezî kurumlar yerel idarelerin bu denetim görevlerini etkin şekilde yerine getirip getirmediğini takip ederek üst denetim mekanizmaları oluşturmalıdır.

İş güvenliği ve yangın eğitimlerinin zorunlu hâle getirilmesi; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tüm işletmelerin iş güvenliği mevzuatına eksiksiz uymasını sağlamalıdır. Tüm işletmelerde çalışan personele yönelik düzenli yangın güvenliği eğitimleri zorunlu tutulmalıdır. Eğitimlerin içeriği yangın önleme, yangına anında müdahale ve tahliye prosedürlerini kapsamalıdır. Eğitimlerin periyodik olarak tekrarlanması ve belgelendirilmesi sağlanmalıdır.

Bina denetim ve iskân belgesi yenileme sistemi; imar izni, proje onayı, inşaat ruhsatı ve iskân belgesi veren kurumlar verdikleri iskân belgeleri tarihinden itibaren en az beş yılda bir ilgili binaları denetlemekle yükümlüdür. Bu denetimlerde, mevcut mimari projeye aykırı ilave veya eksiltmeler ile yapıya fiziki açıdan zarar verebilecek unsurlar yerinde kontrol edilmeli ve iskân belgesi denetim sonuçlarına göre yenilenmelidir. Bu da çok önemli bir şey, sadece yangınla ilgili değil depremlerle de alakalı bu;

İskân belgesini veren herhangi bir kurum beş yılda bir iskân belgesini yenilemek zorunda yoksa ilave katlar çıkıyor, kolon kesmeler çıkıyor veya fiziki olarak...

RIDVAN UZ (Çanakkale) - Yeniden demeyelim de eksik...

OTURUM BAŞKANI DERYA BAKBAK - "Kontrol edilmeli." mi denilse acaba?

İSMAİL ERDEM (İstanbul) - Kontrol edecek.

RIDVAN UZ (Çanakkale) - Bir binaya elli yıl garanti veriyoruz ama "Beş yılda bir iskânı bir daha al." dediğin zaman iş

bitti.

İSMAİL ERDEM (İstanbul) - Tamam, şimdi şöyle...

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - İskâna uygunluğu belki denetlenebilir.

İSMAİL ERDEM (İstanbul) - 10 katlı bina yaptık, üzerine 5 kat da bina ilave yaptık.

RIDVAN UZ (Çanakkale) - Uygunluğunun kontrolü diyelim.

İSMAİL ERDEM (İstanbul) - İşte, uygunluğunu kontrol edecek...

RIDVAN UZ (Çanakkale) - Beş yılda bir iskân al dedin mi, maç bitti.

İSMAİL ERDEM (İstanbul) - Şimdi, şöyle bir şey: Yani bu prosedür ağır bir prosedür gerektirir mi? Getirir çünkü iskân belgesi alınırken burada sadece o zaman maliyesine bakıyor, sosyal güvenliğine bakıyor iskân belgesini alırken, burada onlara bakmasına gerek yok zaten; inşaat tamamlanmış, bitmiş, maliyeyi kapatmış, sosyal güvenliğini kapatmış yani burada "Yenilenebilir." derken o tarafıyla yenilenmesi lazım, fiziki tarafıyla o tarafına bakmak lazım. Zaten o tarafını biz daha fazla zikretmiştik. Bu denetimlerde diyoruz ki: Mevcut mimari projeye aykırı ilave veya eksiltmeler ile yapıya fiziki açıdan zarar verebilecek unsurlar yerinde kontrol edilmeli ve iskân belgesi denetim sonuçlarına göre yenilenmelidir. Zemin çökme de var bunun içerisinde, olabilir yani kaçak ilave kat ayrı, zemin çökme ayrı. Bölgesel olarak karasal iklimin olduğu yerde bir betonarmenin, bir demirin dayanma gücü seksen yıldır; denizin kenarında da kırk yıldır, buna da bakacak yani şimdi betonarme bir binaya biz Türkiye'nin her yerinde standart bir dayanma gücü veremeyiz. Kırk yıl sonra da gittiği zaman bu denetimde eğer bina fiziksel olarak erozyona tabi kaldıysa, çürümeye tabi kaldıysa orada da çürük raporu vermek zorunda; o zaman iskân belgesini yenilememiş olacak.

Yapay zekâ ve akıllı sistemlerin kullanımı; oteller, yurtlar, hastaneler, AVM'ler gibi toplu yaşam alanlarında yapay zekâ destekli kameralarla duman ve alev hareketlerini anında tespit eden sistemler kurulmalıdır. Ayrıca IoT tabanlı sensörlerle çevresel değişiklikleri, örneğin, duman, ısı, gaz algılayıp bilgiyi anlık olarak ilgili sistemlere ileterek erken uyarı ve müdahale sağlayan, elektrik panoları, mutfak ekipmanları gibi riskli noktalarda sıcaklık ve gaz kaçağı izleme sistemleri kurulmalıdır.

Otel tesislerinde yangın güvenliğiyle ilgili bilgiler herkesin kolayca görebileceği şekilde sergilenmeli, ayrıca, bu bilgilerin otelin internet sitesinde yayınlanarak kamuoyunun erişimine sunulmasının zorunlu hâle getirilmesi lazım.

İtfaiyenin zor ulaşabildiği dağlık ve kırsal alanlardaki otel bölgelerinde de yine mesafeli ise yerel itfaiye birimlerinin oluşması... Yine, burada Selami Bey de söyledi, hepimiz de dört aydır konuşuyoruz; toplu bir yaşam alanları varsa, itfaiye merkezlerine de uzaksa, büyükşehirler veya il itfaiye birimleri oralara şube kurmakta ekonomik olarak da zorlanıyorsa oradaki yapılar bir birlik oluşturarak kendi başının çaresine bakmalıdır diyoruz.

Teşekkür ederiz.

OTURUM BAŞKANI DERYA BAKBAK - Teşekkür ederiz Vekilim.

Evet, şimdi Nurettin Bey'e söz veriyorum.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Sayın Başkanım, Kıymetli Komisyon üyeleri, değerli uzman arkadaşlar; birçok konuyu İsmail ağabey gerçekten güzel şekilde özetledi, birçok arkadaşımız da söyledi; ben kısaca birkaç hususu arz etmek istiyorum. Şimdi, bu önerilerde belediyelerimizin iş alımlarını incelediğimizde, bu süreç içerisinde belediyelerimizden hem iş alımlarını hem de belediyelerde çalışan itfaiyecilik bölümü mezunlarının oranlarını istemiştik. Ayrıca, YÖK'ten itfaiyecilik bölümü sayısını, mezun sayısını ve bunların işe yerleşme oranlarını istemiştik; şunu gördük: İtfaiyecilik bölümü mezunlarının yüzde 12'si kendi alanında işe yerleşiyor, yüzde 88'i başka işlerle uğraşıyorlar. Şimdi, bu hem bir millî servetin kaybı hem bir emeğin kaybı. Bu vesileyle aslında belediyeler burada yanlış yapıyor diye söylemeyeceğim çünkü belediyelerin mevzuatında "Lise ve dengi okullardan mezunları alabilir." şeklinde bir şey var. Bunun değiştirilmesinin çok isabetli olacağını, itfaiyecilik iki yıllık veya dört yıllık bölümlerden mezun olanların daha çok itfaiyecilik alanında istihdam edilmelerinin, bu anlamda biraz daha bilen insanların oralarda olmasının katkı sağlayacağını düşünüyorum; bunun rapora da geçmesini arzu ederim.

Belediyelerin yangından elde ettiği gelirler, bunlarda bu Kartalkaya yangınından sonra biraz keyfilik oluştu; bunun standartlarının, sınırlarının çok ciddi belirlenmesi... Ne kadar bu ruhsat...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani şöyle: Yangın değil de...

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Yangın denetiminden diyelim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Sadece yangın denetimi diye, ben katkı olsun diye böyle bir şey yapayım, şöyle: Belediyelerin, belediye meclislerinin ücret tarifelerini belirleme yetkisi var İsmail ağabey. O yetkinin -bence itfaiye ücretlerinin içinde başka ücretler de belirliyor- onun bir alt ve üst sınırının belli olması lazım.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Kesinlikle.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Afaki şeyler olmasın.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Çünkü aynı işi A belediyesi 10 liraya yaparken, B belediyesi 20-30 liraya yapabiliyor. Buradaki kamu yararı gözetilerek bunların sınırlarının çizilmesinin gerekli olduğunu düşünüyorum. Ayrıca, bu özellikler, raporlardan veya yangın ruhsatlarından elde edilen gelirlerin yüzde 100'ünün ya da yüzde şu kadarı diye bir oranın itfaiyecilik hizmetlerinin geliştirilmesi noktasında bütçesinin ayrılarak, belediyede ayrı bir bütçede toplanmasını ve o alanda harcanmasını hem bu yangınların oluşumunun engellenmesi hem arama kurtarma şeylerinin...

RIDVAN UZ (Çanakkale) - Küçük ilçelerde itfaiye yok yalnız.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Yok olanlar açısından söylüyorum. Burada, özellikle Sigortacılar Birliğini dinledik, orada sigorta paylarından ayrılan bölümlerinin olduğunu... Onlar da belki daha düzene çıkması, belirlenmesi, policede geçen şeylerin belediyelerde desteklenmesi ancak bunların da mutlaka yangın önleme ve arama kurtarmayla ilgili teçhizat veya başkaca şeylerin geliştirilmesinde kullanılmasının çok esaslı olduğunu, bunları geliştireceğini düşünüyorum.

Şimdi, denetim noktasında elbette ki her yeri, kişileri belirledik, etik ancak hep böyle denetleyenle... Kamu kamuyu denetliyor... Denetimi zaman zaman dışarıya... Özellikle akredite kuruluşlarının bu denetim işlerini yapmasının çok değerli ve önemli olduğunu düşünüyorum çünkü kamunun buna hem personel anlamında hem zaman anlamında yetmeyeceğini -mesafeler uzun, şeyler uzun, İstanbul Büyükşehir mesela- buralarda akredite kuruluşlarının denetlemelerini yapması gerektiğini, ayrıca kamudaki itfaiye teşkilatlarının da yine başka bir kamu kurumu tarafından denetlenmesi; belirli şekilde, işte teçhizatlarını aldı mı, almadı mı; biraz önce bahsetmiş olduğumuz paralar ilgili yerlere harcanıyor mu, harcanıyor mu şeklinde denetlenmesi gerektiğini düşünüyorum.

Bir başka husus; tur şirketlerinin satacakları otelin yangın belgesini istemesinin gerekli olduğunu düşünüyorum yani bir tur şirketi sizin otelinizi satacaksa diyecek ki: "Bana evraklarınızı gönderin." Bunun içerisinde bir de yangın belgesini istemesi lazım. Bu yıl, bu dönem...

KADEM METE (Muğla) - Bunun sonu yok, buradan çıkamazsın.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Yok, ya, şunun için...

KADEM METE (Muğla) - Depreme dayanıklı olduğunu da istersin, sel felaketine karşı...

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Hayır, hayır, ben, yangın... Üstadım, bu yangınla ilgili. Kadem ağabey, şunu söyleyeceğim: Burada sadece...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ulema her zamanki gibi yine ihtilafa düştü. Turizmciler karşı çıkıyor Nurettin, sana.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Tabii, karşı çıkabilir, sıkıntı yok.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Ama karşı çıkmasının sebebi, bunun içerisine siyasi bir şey, başka bir şey girdiği zaman o işletme işletilemez hâle geliyor.

KADEM METE (Muğla) - Arkadaşım, bir otel varsa, bir tesis varsa bütün yapı kullanımı...

RIDVAN UZ (Çanakkale) - Avrupa'daki gibi diyelim ona.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Ben şunu söylüyorum, Kadem Bey, sizin söylediğinizden doğru söylüyorum aslında, önceki söylediklerinizden: Mesela burada konuşulan şeylerden bir tanesi şuydu: Yabancı tur şirketleri eğer sizin otelinizi satacaksa gelip sizin otelinizi denetlediğinden bahsettiniz.

KADEM METE (Muğla) - O çok farklı bir şey.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Hayır, ben şunu söylüyorum... Benim dediğim o değil, ben "Denetlesin." demiyorum, o da ayrı. Ben diyorum ki: Hani biz, beş yılda 1 periyodik denetim yapacağız, bir belge vereceğiz ya -beş yıllık denetim- "Aracınız muayeneden geçmiştir, beş yıl çalıştırma hakkınız var." diyeceğiz ya, sistemi geliştiriyoruz. Onu göndereceksiniz. Benim dediğim budur.

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - TÜRSAB'ın Bakanlığa tavsiye mektubu var zaten, TÜRSAB'ın Bakanlığa verdiği ve Bakanlığın uygulamadığı. Sayın Vekilimin dediği zaten, Bakanlık onu gündeme alsın...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Bunu bir unutmayın da...

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Ben, desteklemek adına...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Anladım da neyse onu bir söyleyin ki bilelim yani, tavsiye mektubunu.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Benim dediğim Sayın Bakanım, buradaki, şu anki sistemde, dedikleri uygulanabilecek bir şey değil ama geliştireceğimiz sistemde biz diyeceğiz ki: "Artık size beş yıllık yeşil etiketi verdik." Asansör etiketi gibi, bunu paylaşabilir, bunda herhangi bir engel yok.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ya, onu da gönderin desin, ne var onda, niye, onda sıkıntı ne?

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Bunda hiçbir sıkıntı yok, denetlemesi, yeni bir belge almasından bahsetmiyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Periyodik denetim yapılmış, o belgeyi istese tur şirketi, ne zararı var?

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Ama anlamsız yani, niye belgeyi isteyecek?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Niye? Denetlenmiş mi, denetlenmemiş mi...

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Tesis yapmak zorunda bunu.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Değerli arkadaşlar, ben şunu söylüyorum: Dış gözden denetlenmesin.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Çok özür diliyorum Nurettin, çok özür diliyorum.

Arkadaşlar...

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Tamam, ben bitirdim Sayın Başkanım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yo, bitirme, devam edeceksin de... Şöyle: Arkadaşlar, şimdi, İngiliz'in, Alman'ın istediğinde zorumuza gitmeyen belgeleri Türkiye'de istediğinde...

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Başkanım, eğer bunu yazarsanız, yarın bir gün... Mevzuatımızda akredite olmuş kuruluşlara denetleme hakkı veriyoruz ya, "Şu akredite kuruluştan alman gerekir." diyecek. Bu sefer adını koymuş olacak. Yani gerek yok böyle bir şeye çünkü yönlendirmede yanlışlık olur.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Tüccar adam ya bunların hepsi...

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Denetleme olabilir ama şey olmaz.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Anladım.

Nurettin bitirsin hemen...

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Çok teşekkür ediyorum.

Bu kadar. Diğer şeyleri arkadaşlarımız...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Son konuda bir ulema ihtilafa düştü, evet.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Hatta ben bir tane daha söyleyecektim de çok itiraz edilince onu da söylemekten vazgeçtim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Söyle, söyle.

Arkadaşlar, söyleyin, illa da hepsi rapora girecek diye bir şey yok.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Sigorta şirketlerinin de o otelle ilgili bunu istemesi gerektiğini düşünüyorum. Orada da belli şeylerin... Yani sigorta yaparken zaten onlar belli şeyleri, denetimleri yapıyorlar, ediyorlar ancak biz bu Kartalkaya otelinde de A sigorta şirketinin yapmadığı poliçeyi B sigorta şirketinin yaptığını gördük. Sigorta şirketlerinin de muhtariyetleri var, o muhtariyetin de bir noktada ellerinden alınması gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, değerli milletvekillerimiz, değerli dostlar, illa da her birimizin dediğine öbürümüzün katılması diye bir şey yok; en aykırı fikirleri de söyleyeceğiz, rapor yazarken bunları değerlendiririz, aykırı fikirler de olsun yani "Biz onu kabul etmiyoruz." diye falan oylama yapmıyoruz. Herkes söylesin ki doğruyu yakalayalım.

Rıdvan Bey, buyurun lütfen.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Başkanım, teşekkür ediyorum.

Öncelikle, dört aydır, uzun süredir hep beraber bir görevi ifa ediyoruz. Bu vesileyle, kendi adıma, bazen sesimizi yükselttik, bundan dolayı helallik istiyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Helal olsun. Olur mu ya; burada bağıracağız çağıracacağız, doğruyu bulacağız inşallah.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Şimdi, tabii, bir de 78 can gitti. Tekrar hani bu insanların kalan ailelerinin de bu büyük milletin bir parçası olduğunu hissettirmek adına da ben de katılıyorum Sayın Vekilimin teklifine; en azından, birer kişi de olsa mahkeme salonunda bulunulması doğru olur. İlk mahkemede zaten herhâlde kimlikler ve adresler tespiti olacağı için de içeriğe de girilmeyecek sanırım. Dolayısıyla, bu vesileyle, orada olunmasında isabet olur kanaatini taşıyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - 7 Temmuz hangi gün?

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Pazartesi galiba.

Olunursa iyi olur. Tabii, geçen -yine söylemek zorundayız görevimizi doğru yapma adına- Vali Bey'imizi dinlemiştik, hem Sayın Ömer Faruk Bey'in hem Cem Bey'in hem de benim suallerim olmuştu kendilerine ve "Hepsine yazılı olarak cevap vereceğim." diye söyledi.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Gelmedi mi daha?

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Hiçbir yazılı cevap bize ulaşmadı, gelmedi. Bu noktada, bu Meclisin ulviyetine gölge düşmemesi adına bunun tekrar talep edilmesini bir kez daha talep ediyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Akıllı bir adam, gönderir diye düşünüyorum.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Tabii, dört aylık süreyi bende İsmail ağabey gibi 40 dakikada değerlendireceğim inşallah.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Gelin, arkadaşlar, bak, Meclis kapanır, herkes özünden konuşsun.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Şimdi, tabii, bu otelle ilgili bir evveliyat var; burayla ilgili 5 defa bir ruhsat yenilenmesi ve Turizm Bakanlığının bir iznine tabi olunmuş. Mevzuat hükümlerine göre Turizm Bakanlığı bu ruhsatı verme ve iptal etme yetkisine sahip. Dolayısıyla, İl Özel İdaresi tarafından söz konusu ruhsatın verilmesinden sonra ruhsatın Bakanlığa gönderilmesi olayı ve Bakanlığın da bu ruhsatın bir ay içerisinde uygun olup olmadığına dair kanunen bir zorunluluğu var. Şimdi, bunlara baktığımızda, göz önünde bulundurduğumuzda, burada bilirkişi raporlarında da "Birinci derecede sorumluluk Kültür ve Turizm Bakanlığına aittir." diyor. Bunu tabii, bilirkişi raporu da ortaya koymuş ama bizim bir başka konu da hem Çalışma Sosyal Güvenlik Bakanlığı teftiş raporunda diyor ki... Ne zaman yapmış? 11/2/2025 günü, 2805 sayılı Rapor'da "İş yerinde yağmurlama sistemi bulunmadığı..."

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yangından sonra yapılmış değil mi?

RİDVAN UZ (Çanakkale) - 11/2/2025. Yangından sonraki süreçte Çalışma Bakanlığı müfettişliği gitmiş, bir teftişte bulunmuş, demiş ki: "Bu iş yerinde yağmurlama sistemi bulunmuyor, yağmurlama sistemi yok." demiş. Yangın merdivenlerine ulaşımı sağlayan kaçış yolu kapılarının yangına dayanıklı ve duman sızdırmaz özelliği olmadığını beyan etmiş. Yangının başladığı anlaşılan restoranda, yakındaki mutfak alanında çalışanların ulaşabileceği konumunda portatif yangın söndürme cihazlarının bulunmadığını not almış. Orada 1 tane gözüküyordu, sonra ikinci şeyde kayboldu.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Belki müfettişler gittiğinde kaldırmışlardır.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Muhtemelen ama müfettiş raporunda böyle, görüntüde var. Otelin dış cephesinin ve duvarlarının ahşap malzemeyle kaplı olduğundan yanmanın hızlandığına dair ve çalışanlara iş sağlığı ve güvenliği eğitiminin verilmediği... Dolayısıyla, sadece Turizm Bakanlığı değil, Çalışma Bakanlığı da bir nevi kendisi de kendine orada "İş sağlığı ve güvenliği eğitimi verilmedi. İş yerinde iş güvenliği uzmanı ve iş hekiminin görevlendirilmediğini tespit ettik." demiş yani kendi Bakanlığı kendi noksanını da orada ortaya koymuş ve 2008 ile 2025 arasında 5 kez denetim yapılmış. Yangın güvenlik önlemleriyle ilgili bir uyarı dahi o dönemde...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Kendileri yapmamış, diğer kurumların yaptıklarını ifade etmiştir.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Evet, Turizm Bakanlığı denetleme istemiş. Kime denetletiyor? İl Özel İdareye denetletiyor ve bunun neticesinde...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani Çalışma Bakanlığının kendi denetimi değil.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Hayır, bu şey Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına hazırlanan...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Kendi denetimlerini demiyor, öbür kurumların yaptıklarını söylüyor herhalde.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığınca hazırlanan 11/2/2025 günlü 2085 sayılı Rapor.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ben anladım, onu demiyorum. Raporu yazanlar diyor ki: "Bu, başka kurumlar tarafından 2008'den beri 5 defa denetlenmiş." Yoksa kendileri denetlenmiş o güne kadar.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Tabii, o doğru.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani yanlış anlaşılmasın, sanki Çalışma Bakanlığı 5 defa denetlemiş gibi değil, başka kurumların denetimini söylüyor.

KOMİSYON LEVENT SÖZEN - Evet, Bakanım, şöyle: Bizim bir denetimimiz söz konusu değil o tarihe kadar ilgili otelde. Aslında raporda da bizzat raporu kendi içerisinde o şekilde bir atıf olduğunu hatırlamıyorum ama belki buraya gelen bilgi ve belgeler içerisinde böyle bir şey var ise gündeme gelmiş olabilir.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Mahkeme kayıtlarından okudum.

KOMİSYON UZMANI LEVENT SÖZEN - Olabilir. Ama bizim, Bakanlık olarak söz konusu adreste bir denetimimiz söz konusu değil.

Şu yangın tüpü olayı da konu açıldığı için, hemen ona da bir isterseniz bilgi vereyim ben size: Bizim müfettişlerimiz, olay yerine gittiğinde hâlen daha yangın devam ediyordu. Dolayısıyla, kendileri iş yeri içerisine fiilen girememişler yani yanan otele. Dolayısıyla, adres içerisinde tespit yapamadılar ve görüntüler de o zaman ellerinde olmadığı için, sadece alınan ifadelerle, bir çoğu da zaten savcılık taraf alınan ifadeler... Tespitler, bu ifadeler doğrultusunda... Mesela, işte, yangın tüpüyle ilgili olarak mutfaktaki bütün personel, çalışanların hepsi "Yangın tüpü yoktu." dediği için, artık o muteber bir ifade olarak kabul edilerek kayda geçmiş. Keza, mesela, yangın kapıları... İşte otelde kalanlar veya çalışanlar: "Yangın merdivenlerinden dumanlar çıkıyordu." diyor. Şimdi, yangın merdivenine duman sirayet edebildiyse demek ki bu kapılar ya sızdırmaz değildi ya da yandı. Dolayısıyla, burada net tespit, ifadelerden yola çıkılarak...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani yerinde bireysel kendi tespitleri değil, başka ifadelerin üzerinden yapılmış tespitler.

KOMİSYON UZMANI LEVENT SÖZEN - Aynı, o şekilde yapılmış tespitler ama çoğu da açıkçası bilirkişi raporuyla örtüşüyor Sayın Bakanım, o konuda çok çalışmıyoruz.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Anladım.

Buyurun Rıdvan Bey.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - 22/10/2021 tarihinde de diyor ki: "Turizm işletmesi belgesi düzenlenmesi talebi..." Bakanlık bunu da yine İl Özel İdaresinden talep ediyor -İsmail Bey de bahsetti- 27/5/2021 günlü 141/2944 sayılı yazının akıbeti takip edilmemiş yani Bakanlık, İl Özel İdareye göndermiş, "Buranın bana denetimini yap ve bir ay içinde geri gönder." Fakat bu da yapılmamış ve geri gönderilmemiş. Dolayısıyla, iki tarafın da bu noktada bir kusuru olduğu ortaya çıkıyor. Bilirkişi heyeti raporunun sonuç kısmında da Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı yetkililerinin inceleme konusu olayda denetim sürelerinde yetersiz kaldıklarına dair bir şey ortaya koymuş. Tabii, bu iki bakanlığı ele alıyor, burada Bolu Belediyesini, onun da burada denetlemeyi eksik yaptığı, bu denetlemeden sonra müracaatın geri çekilmesine karşı, yapılandıran dolay Bolu Belediyesinin de sorumlu olduğunu ortaya koyuyor bu rapor ve burada bu belgenin dışında da başka bir şirket üzerinden oradaki restorana da -adını da verelim- Mudurnu Enerji, Sanayi ve Ticaret AŞ adına da bir restorana ayrıca bir yangın raporu veriliyor.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Otelin altındaki restoranta.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Otelin altındaki küçük olan restoranta.

Şimdi, Bolu İl Özel İdaresiyle ilgili de söyledik yani burada biz, bu raporu hazırlayan bilirkişi heyetinin de hem Çalışma hem Turizm Bakanlığı hem Bolu Belediyesi hem de İl Özel İdaresiyle ilgili kısımları ben bir kez daha hatırlatmak adına bunu dile getirdim ama öneri kısımlarında benim de çok kısa bir notlarım var. İsmail Ağabey çok güzel özetledi, bundan sonra yapılmaya da yönelik onun altına imza atacağız, birkaç ekleme yapacağız ama benim kamu vicdanını rahatlatmak adına burada Meclisin hem itibarını kollamak -tabii, bu bize de düşüyor çünkü birer üyesiyiz- hem de artırmak adına bu metne biz Komisyondaki her bir arkadaşımız ilgili Bakanlıkların da Komisyona gelmesini talebini yazarsak yerinde olur diye düşünüyorum. Bu gibi büyük afetler ve sorumluluklar da devlet memurlarının herhangi bir bakanlığın iznine tabi olmaksızın, direkt yargılanmasının önünün açılması gerekliliğini de ortaya koyarsak kamu vicdanında bu anlamda da çok yerinde bir iş yapmış oluruz.

Yine ben İsmail Ağabey'e çok katılıyorum, itfaiye raporu mücavir alan dışında da olsa bir tek -siz de söylediniz Başkanım- sorumlu. O da kim olabilir? İşte, bu büyükşehir veya normal il belediyesi. Mutlaka bu sorumluluk onların üstüne konulmalı ki bugün onunla ilgili de net bir ifade o zaman kullanabilelim.

Ben de Avrupa'daki gibi bilincin artırılmasını, bu turizm acentelerinin de otellerle ilgili ana noktalarda iş birliğine giderek, müşteri memnuniyetini de göz önünde bulundurarak, bir şekilde işverenle anlaşarak bu işin doğru bir şekilde yapılmasını talep ediyorum.

Söyleyeceklerim bundan ibaret, tekrar teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, çok teşekkür ediyorum Rıdvan Bey.

Yani şunu söyleyeyim: Tabii, Türkiye'de maalesef buna benzer oteller var, yok değil -sadece Kadem Bey kaldı, Sururi Bey gitti turizmcilerden- ama Avrupa'nın da çok dört dörtlük olduğunu zannetmemek lazım. En son Danimarka'nın başkenti Kopenhag'a toplantıya gittiğimizde kaldığımız otelden valla çok korktuk yani çok perişan. Asansörleri de çok perişandı, acayip böyle gürültü patırtı geliyordu -Türkiye'de olsa kıyamet kopar- ve otel de hem kötü, eski hem de böyle yangın, mangın hak getire, öyle bir şeydi. Evet, bazen bizde de iyi olmayan, çok kötü, kontrol edilmeyen, kontrol edilmediği için de sıkıntı olan oteller var ama genel olarak yüzdeye vurduğumuzda bizim Türkiye'deki konaklama tesislerinin güvenlik ve kalite oranı Avrupa'dan katbekat üstün ve bir de çok pahalı mesela orası. O otel misafirhane gibi bir yerdi yani o otele o parayı vermeye -şimdi söylemek bile istemiyorum- insanın vicdanı sızlar, bu kadar kötüydü ve o kadar pahalıydı. Bazen bizde de o kötü örnekler var bu otel gibi ama genel olarak bütün sektörü de aynı şekilde düşünmemekte fayda var çünkü Avrupa daha kötü.

Buyurun Değerli Milletvekilim.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, değerli uzmanlar, sayın basın mensupları; öncelikle hepinize çok teşekkür ederim. Dört aydır burada gerçekten tarafsız, insani ve vicdani olarak hep birlikte çalışmaya ve katkı sunmaya çalıştık. Hepimiz uzmanlıklarımız çerçevesinde, olaylara değişik açılardan bakmaya gayret ederek katkı sunmaya özen gösterdik. Başkanım, sizin söylediğiniz gibi önümüzdeki bir ay içinde de yazılı olarak tespit ettiğimiz eksiklikleri, önerilerimizi mutlaka bildireceğiz.

Sizin bugün söylediniz, "Devlet olmanın en büyük gereği denetlemektir." dediniz, ben çok teşekkür ederim bu sözünüze. Ben de sizin gibi devletten gelen biri olarak olaylara hep o açıdan bakmaya gayret ediyorum. Öyle bakıyorum, bakış açım o yönde. Zira, özel sektörden gelen ya da diğer iş gruplarından gelen milletvekili arkadaşlarım da bizlerin göremediği birçok detayı görüyorlar ve bize katkı sunuyorlar. Ama burada, insan hayatından, insan canından ve malından sorumlu olanın devlet olması sebebiyle, sanıyorum nihayetinde devletimize düşüyor bu iş. Biz, özellikle bu Kartalkaya konusunda devlet kurumlarının eksikliklerini tespit ettik; dediğim gibi, önerilerimizde de yazacağız. Örneğin, Kartalkaya konusunda otel sahibinin yaklaşımı, otel çalışanlarının eksiklikleri değil benim ilgimi çeken; o tele o yıldızı veren, o ruhsatı veren, o oteli denetlemeyen kurumlar daha ziyade beni ilgilendiriyor. Çünkü insan olmanın gereği nedir? Benim canım ve malım Türkiye Cumhuriyeti devletinde güvendedir. Bu hissiyatın zedelenmesi hepimiz için çok üzücü olur. Evet, deprem felaketi, yangın felaketi, bütün bu felaketler belki öngörülemez olabilir ama tedbir alınamaz değildir. Büyük devlet olmanın gereği budur. Sizin de söylediğiniz gibi, yurt dışındaki oteller çok mu daha iyi? Yurt dışındaki otel sahipleri bizim otel sahiplerimizden daha mı donanımlı, daha mı az kâr odaklı? Hayır, değil ama oradaki fark şu: Biz bir ülkeye toplantıya ya da tatile gittiğimizde o devletin o binayı denetlediğine güvenerek rahatlamamız gerekiyor. Örneğin, bir Almanya'ya, bir İtalya'ya gittiğinizde otel çok eski olabiliyor ama biz o otelin denetlendiğini biliyoruz çünkü o otel başka türlü ruhsat almıyor. Dolayısıyla, bütün kamu kurum ve kuruluşlarının sorumluluğunun net olmasına çalışmamız lazım, cezai yaptırımların keskin olmasına çalışmamız lazım; önerilerimde ben bunları da yazacağım, dile getireceğim mutlaka. Nihayetinde, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının canının ve malının güvenliği Türkiye Cumhuriyeti devletinin görevidir. Devlet bu görevi delege edemez. Ben akredite kurumlara verilmemesi gerektiğini düşünüyorum çünkü bu, can sağlığıyla ilgili; başka her konuda akredite kurumlara delege edebilirsiniz ama bu görev devlet kurumlarımızdır. Liyakate ve sorumluluğa özen gösterilecek bir yapı, bir sistem, bir mekanizma oluşturmak zorundayız. Sizin de söylediğiniz gibi, öyle bir sistem kurmak zorundayız ki biz bunu bir daha yaşamayalım.

Çok teşekkür ediyorum, tekrar saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Süreyya Hanım'a çok teşekkür ediyorum.

Süreyya Hanım, tabii, devlet güvenlik sisteminden, güvenlik mekanizmalarının geldiği için onunla benim kafam biraz daha fazla örtüşüyor, aynı pencereden bakabilme imkânımız daha çok oluyor; çok teşekkür ediyorum.

Tuba Hanım'a sözü verelim.

Buyurunuz lütfen.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Teşekkürler Başkanım.

Herkese teşekkür ediyorum ben de. Böyle zor bir konuda hep beraber aynı bakış açısıyla baktık genel olarak.

Pek çok konuya zaten değinildi, normalde Komisyon çalışmalarımızda da söylendi, mutlaka onlar raporda çıkacaktır ama ben birkaç başlığa değinmek istiyorum. Özellikle şöyle bir zorunluluk olduğunu düşünüyorum; bilmiyorum, hani baktığım zaman, belirli sayıda insanın sorumluluğunu alan işletmelerin farklı değerlendirilmesi gerek diye düşünüyorum. Bunu da hani nasıl biz...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani sadece otel değil.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Tabii, sadece otel değil; mesela yurt da olabilir, bu yangın yurttan da çıkabilir ki oldu. Burada çalışanların tecrübesinin ya da alacakları eğitimlerin daha farklı olması gerekiyor ki hani belirli bir sayıdaki insana hizmet verebilsinler. Bence bu bakış açısıyla da değerlendirilmesi gerekir işletmelerin.

Bizim Komisyonumuz sadece yangın odaklı ancak turizm bölgelerinde de -eğer bu kapsayacaksa- değişik alanlarda farklı sorunlar olabilir. Mesela, termal olan bölgelerde depremle ilgili incelemelerin ayrıca yapılması gerekir çünkü oralarda böyle bir sıkıntı olabilir. Belki bununla ilgili denetimlerin yapılması gerekir çünkü biliyorsunuz, Adıyaman'dı yanılmıyorsa, deprem zamanı otel yıkıldığı için orada, aynı şekilde Hatay'da da çocuklar, öğrenciler vefat etmişti. Bu minvalde bakılması gerek diye düşünüyorum.

Vekilimiz Nurettin Bey bu denetleme kısmını farklı yorumladı ama bence denetim olmalı. Nasıl bir araç belirli bir muayene aşamasından geçiyorsa aynı şekilde, bu alınan ruhsatların devam edip etmemesi de... Çünkü yangınla ilgili bir izin alınıyor, hani ona göre bir işletme ruhsatı alınıyor ancak sonradan o binanın bütünlüğünün değişip değişmediğini bilmiyoruz. Bununla ilgili denetimler şart ki bu bütünlük sağlanabilsin.

Ben, burada şunu da önemişiyorum: Pek çok alanda vatandaş devlete güveniyor. Yani otelin kapısında -hepimiz dedi- orada eğer bir belge varsa "Bak, burası demek ki yetkili kişiler tarafından denetlenmiş." deyip o güvenceyle içeriye giriyorsa bu denetimlerin işletme sahibinin inisiyatifine bırakılmayacak bir şekilde sürdürülmesi gerekiyor ve bu konuda o düzenlemeler öyle yapılmalı ki işte hiçbir şekilde boşluk kalmamalı. Hepimiz gördük, pek çok boşluktan dolayı bu felaket başımıza geldi.

Şu artık kesin: İtfaiyeyle ilgili yeniden bir teşkilatlandırma yapılması gerekiyor. Büyükşehirlerin elbette bütçesi yeter ama illerde bunun yetmeyeceğini hepimiz gördük yani bu teşkilatlanmanın işin uzmanlarınca oluşturulup nasıl bir yapılanmaya gidilebilir 81 ilde; bence bunun yeniden çalışılması gerekiyor. Bunu uzmanlık alanı olan kişiler yorumlayabilir, bu konuda ben bir şey söyleyemem.

Biraz önce, siz "turizm altyapı birlikleri" dediniz, işte bu turizm kümelenme alanlarının da ayrı ayrı çalışılması gerekir. Bunun mihmandar bakanlığı kim olur onu bilmiyorum ama hani bununla ilgili oturulup işte bütün turizm bölgeleriyle ilgili sorumluluk alanları da yeniden gözlemlenip yeni bir çalışmanın yapılması bir elzem; bunu gördük.

Söyleyeceklerim bu kadar, tekrar teşekkür ederim.

Başkanım, size de teşekkür ederim, hoşgörünüzle bizleri idare ettiniz, sağ olun.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Allah razı olsun, estağfurullah. Yani insan bu, su misali bazen hata yapabiliyor, benim de mutlaka eksikliklerim, hatalarım olmuştur ama elimden geldiğince adaletli ve hepinizin yüreğinde hissettiğiniz acıları ben de yüreğimde hissederek bu görevi yapmaya çalıştım. Zor bir iş ya, bu yaptığımız çok zor bir işti vicdani olarak ve insani olarak. Onun için, burada bütün arkadaşlarımızla zaman zaman -Rıdvan Bey'in dediği gibi- belki gerildik falan ama hep vicdanımızdan kaynaklı gerildik yani başka bir şeyden değil.

Bu arada, Cengiz Bey "Bir açıklama yapacağım, bir tamamlayıcı bilgi vereceğim." dedi. Cengiz Bey, burada siz Bakanlığınızı savunmak durumunda olan kişiler değilsiniz, siz bizim personelizsiniz; varsa açıklama şimdi bizim Meclis usulünce sataşma olmadan açıklama yapın ama yani Bakanlığınızı savunma babıyla yapmıyorsunuz açıklamanızı, haberiniz olsun. Bakanlığınızı Bakanlığınızın kendisi savunacaktır.

Buyurun.

KOMİSYON UZMANI CENGİZ DÖNMEZ - Sayın Başkanım, evet, ben burada Bakanlığımı temsil etmiyorum, buraya sizin emrinizde bir teknik uzman olarak geliyorum. Teknik bir bilgi vermek amacıyla söz istedim.

Kültür ve Turizm Bakanlığı olarak konaklama tesislerine turizm işletmesi belgesi verirken idarenin düzenlediği iş yeri açma ve çalışma ruhsatını esas alıyor Bakanlık ve bu ruhsat Bakanlığa geldikten sonra da bunun denetimi veya takibiyle ilgili olarak Bakanlık herhangi bir yazışma yapmaz ruhsatı düzenleyen idareyle ilgili olarak. Sadece belge verdikten sonra, belgeye esas aldığı iş yeri açma ve çalışma ruhsatını ilgili idareye gönderip "Senin verdiğin ruhsata göre Bakanlık olarak ben belge verdim, bu ruhsatta herhangi bir değişiklik olduğunda veya iptal ettiğin durumda bana ivedi olarak bilgi ver." diye yazı yazıyor. Yoksa onun takibinin yapılması anlamında bir yazı yazmıyoruz Bakanlık olarak; bu bilgiyi vermek istedim.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Bunu neye binaen vermek istediniz?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Biraz önce Rıdvan Bey konuşurken konuşuldu, o anda söz istedi. Şunu ben...

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Tamam, yazmışsın bunu idareye ama cevap vermemiş, sizi muhatap almamış.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Rıdvan Bey...

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Bir ay içerisinde cevap...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, şöyle söyleyeyim: Tabii, bu uzman arkadaşların işi de kolay değil şu anda. Niye? Bizim adımıza çalışıyorlar ama Komisyon bitince tekrar Bakanlığa gidecekler, iki arada bir derede, "Desem mi demesem mi; konuşsam mı, konuşmasam mı?" Çok tedirgin ve mütereddit olduklarını biliyorum. Onun için onlara da hak veriyorum.

Teşekkür ediyorum.

Türker Bey, buyurun lütfen.

Sizden de aynen böyle öz, sade bir performans beklediğimizi özellikle belirtmek istiyorum.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Bir saati geçmeyeceğim, söz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle ben de hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Tabii, faciadan yaklaşık beş ay geçti. Komisyonumuzda bu elim olayı hakikaten çok ayrıntısına kadar inceledik. Davet ettiğimiz kişiler sayesinde gerçekten çok verimli bilgilere eriştik. Hepimiz bilgilendik. Üç aşağı beş yukarı konuyu da çok iyi özetledik ama bir konu var Sayın Başkanım: Şu anda yargı süreci devam ediyor. Bu Komisyonunda çıkacak karar yani daha doğrusu yazıya döküleceğimiz karar kişileri, kurumları suçlayacak nitelikte olmamalı.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Olmaz zaten, bizim görevimiz değil o.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Özellikle burada notlarımızda...

KADEM METE (Muğla) - Karar değil, rapor.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Yani raporda...

KADEM METE (Muğla) - Kararı yargı verecek, biz vermeyeceğiz.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Yani olmamalı diye düşünüyorum çünkü bizim yargıyı töhmet altına almamız lazım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Zaten bizim görevimiz değil o.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Ama şöyle bir değerlendirme yapıyoruz: Burada bilirkişide belirlenen, tespit edilen kişilerin hepsinin yargıda aklanarak gelmesini tavsiye niteliğinde söyleyebiliriz. Böyle bir değerlendirme yapıyoruz.

Bu acı tablo sadece ihmal sonucu değil, aynı zamanda dağınık sorunların yapısından, yetersiz denetim sisteminden ve mevzuat boşluklarından doğan bir sonucudur. Özellikle takip ettiğimiz konularda biz bu değerlendirmeleri yaparken ikiye ayırmamız gerekiyor konuyu. Hani ben başta da söylüyorum, birincisi, şimdi, bu toplantılar bittikten sonra mutlaka mevzuatta değişiklikler olacak. Kurum ve kuruluşlar kendi açısından değerlendirmeleri yapacak, Bakanlıklar da daha objektif bir şekilde sorumluluklarını ve alanlarını net bir şekilde belirleyecek. Ondan sonra ikinci kısım var. Bu mevzuat çıktıktan sonra yürürlüğe giren bir mevzuatımız olacak, Meclisten geçireceğiz herhâlde bu konuyu. Meclisten geçtikten sonra ikiye ayırdığımız, kanundan önceki yani mevzuattan önceki yapılarda nasıl bir denetim yapılacak, bir kaos oluşacak mı oluşmayacak mı? Şu anda, yirmi senedir birikmiş, denetimi olmamış işletmelerin sıkıntıları var. Her gün mevzuat değişiyor, deprem yönetmelikleri değişiyor, işte, Sağlık Bakanlığı bir mevzuat değiştirdi -az önce söyledik- "asansör" diyoruz. Başka bir bakanlık söylüyor, Çevre Şehircilik diyor ki: "Pencerelerin boyutları şu olmalı, kapının bu boyutları olmalı -veya neyse- yangın merdiveni olmalı."

Bu mevzuatlar geldikten sonra, sisteme soktuğunuz zaman başlıyor bu sefer mimari proje tadilatı, sonra bir bakıyorsunuz, depremsellik araştırılması, bakıyorsunuz, bu yapı 2018 öncesindeyse depremselliği kaldırması mümkün değil.

Şimdi, bu yapıların hepsinin kapılarını mı kilitleyeceğiz? Madem böyle bir fırsat yakaladık, onun maksimum ve minimum bir değerlendirmesini yapmak lazım. Yani "Ya yaşatacağız ya yıkacağız hepsini, tekrar yapacağız." Bu sadece özel sektörde değil, kamu kurumlarımızda da var. Gidin hastanelere, "Yatak sayımızı arttırdık." diye yazar. Bir tadilat yapmıştır, tamirat yapmıştır, adam oradaki ofisini veya muayenehanesini yoğun bakıma çevirmiştir. Onu o şekilde yaptıktan sonra mimari projeyi düzelttikleri an statige geçecek, statik de kurtarmayacak.

Ne yapacağız? Bu fırsatı iyi değerlendirelim. Burada resmî kurumların temsilcileri -Mecliste temsilen- var ama bunları yaparken de eskiye yönelik şartları neyse, o dönemin deprem yönetmeliği neyse ona göre değerlendirmelerini yapmaları lazım -örnek veriyorum- veya şartlarını ona göre yapmalılar. Adam "koridor" demiş, "Koridor 1,5 metre olmalı." demiş -örnek veriyorum, ben tam mevzuatı bilmediğim için- bir bakmışsın 1,20. Şimdi o koridor genişletmesi mi gerekmektedir? Ne yapacağız? Nasıl çözeceğiz? Ya binayı yıktıracağız...

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Size destek olma babında bir şey söyleyebilir miyim? Mesela biz şimdi deprem bölgesindeyiz ya, orada deprem yönetmeliğinin güncellendiği... Ağustos depreminden sonra olan yönetmelikler farklı ama şu an mesela içeride bulunan müteahhitler, adam 1980 yılında yapmış binayı, onlar şu an içerideler.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Öyle, öyle, aynı şeyleri söylüyorum.

Şimdi, muayenehanelerde aranan şartlar var. Muayenehaneye yapmış adam, senelerdir oturuyor. Sağlık Bakanlığı "Muayenehanenizi değiştirin. Şuraya işte başka bir oda, lavabosu, tuvaleti, bilmem nesini koyacaksınız." dediği zaman adam kırmış dökmüş, tesisatını yapmış. Onun mimari projeye geçirilmesi gerekiyor, ondan sonra bir bakıyorsunuz, bu bina depremselliği kaldırmamış veya böyle yapısal sıkıntılar yaşıyor. Yani bizim yapmak istediğimiz şu: Bu mevzuatları değiştirirken eskiye dönük yapılması gerekenlerin de şartlarını belirlemek lazım.

Şu anda resmî kurumlardaki arkadaşlar töhmet altında yani imza atamıyorlar, öyle bir açmazdalar ki projeler hiç geçmiyor, projeler geçmiyor şu an. Her sene yapılan mimari projeler... Herkes, mimarlar geliyor benim yanıma, "Senelerdir yapıyoruz, bu sefer mimari projelerimiz bile geçmiyor." diyor. Ne olacak?

Bizim bu konuda acilen önlem almamız lazım. Yani bizim bu yönetmelikleri, mevzuatları düzenlerken eskiye dönük de atıfta bulunmamız lazım yani araştırmaları, değerlendirmeleri bunun üzerine yapmak lazım. Bilemiyorum, hani nasıl işleyecek, nasıl geriye döneceğiz, nasıl yapacağız? Bence bunların hepsinin bu dosyada olması gerekir çünkü şu anda bekleyen bir şey var. Sistem durmuş vaziyette, kitlenmiş durumda. Kamu görevlilerini de rahatlatmamız lazım. Kamu binalarındaki mevzuatta mesela görmezden geliyoruz. Birinde çok sıkıştırıyoruz, birini hiç sıkıştırmıyoruz. Bu nasıl adalet?

Yani, mesela bizim valilik binamız deprem yönetmeliğine uygun değil.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Güzel bir bina, tarihî bir bina.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Çok güzel bina. Örnek veriyorum. Yangına uygun değil ama Sayın Valimiz de gelmiş oraya oturmuş. Yani biz onu konut olarak vermişiz, "valilik konutu" demişiz. Ne yapacağız? İşin en büyük sıkıntısı bu. Diğer taraflarda, dediğiniz gibi, altında dosyayı da tamamlar veriz.

Benim söyleyeceklerim bu kadar. Bilgi amaçlı da...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

Tabii, ben bir katkı vermek istiyorum unutmadan.

Şöyle: Değerli arkadaşlar...

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Bir şey daha söyleyebilir miyim? Mesela bizim ilimizde dükkânlar var, alt katta dükkânlar yapılmış. Yönetmelikte değişiklik, demişler ki: "20 metreyi -veya 25 metreyi- geçince arka taraftan da çıkış yapacaksınız." Denk gelmiş. İçerideki şeyde 25 metreyi geçince arkadan çıkış yapmak için de bütün apartmandan muvafakat almak gerekiyor. Şimdiye kadar muvafakat alınmamış bir yerde bütün herkesten, tamamından muvafakat alınacak. Nasıl olacak? Yani o işler böyle karıştı ki yani nasıl yapacağız, onu da burada...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ben burada ona bir açıklama getireceğim.

Teşekkür ediyorum.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Şöyle: Hukukçu arkadaşlarımız -Nurettin de burada- veya uzman arkadaşlarımız bana katkı yapsınlar. Benim bildiğim, kanunlar geriye doğru şahsın lehine yürür, aleyhine olanlar yürümezler. Yani bir mevzuat varsa ki uygulama da öyle ama bürokrasi yanlış uyguluyorsa yanlış. Yani siz binayı 1975'te yapmışsanız, o zamanki yönetmeliğe ve yasalara uygun bir şekilde her türlü ruhsatını almışsanız, o yeniden... Sonra değiştirmemişseniz... Sonra binanın kolonunu keserseniz, bilmem ne yaparsanız o başka bir şey. Aynı ruhsat aldığınız şartlarda o bina gidiyorsa siz 2007'de çıkardığınız bir yönetmelik ve yasayı 1975'e uygulayamazsınız yani hukuk bu.

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Öyle istiyorlar Başkanım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ama olamaz.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Oluyor, oluyor, istiyorlar.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Şu an bir sürü kişi içeride.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Hayır, hayır, uygulayamazsınız.

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Uygulayamıyorsun, öyle isteniyor.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Hayır ama... Tuba Hanım, Derya Hanım; anladım.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Tek tek kesiyorlar.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - İspatlayana kadar süreleri geçmiş oluyor.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Hayır, hayır, bu, kişilerin, bürokrasinin veyahut da ona yön veren arkadaşlarımızın hatası. Atilla, ben yanlış söylüyorsam düzelt beni. Yani sıkıntı şu: Bütün yasalar öyle. Kişinin lehine olanlar geriye yürür, aleyhine olanlar geriye yürümez. Yani makul olan da, mantıklı olan da bu. Yani 1970'te veyahut da ne bileyim, 1820'de yapılmış bir konak veya tarihî bir bina, tarihî binayı... Çırağan'ı şu anda işletiyorlar.

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Tarihî olmayanların çoğu da...

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Ama bakın şöyle bir şey var: Eski yönetmelikle çıksın, yangın yönetmeliğinden önce yapılınsın, adam gidiyor orayı, dükkânı alıyor. Dükkâna gittiği zaman belediyeden iş yeri ruhsatı almak istiyor. İşletme ruhsatı aldığı zaman yangına müracaat ediyorsun ya. Adam ne diyecek ağabey? "Buraya verme." mi diyecek?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Hayır, hayır, anladım ama bakın...

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Ama orada işte...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - İşte, yani bence oradaki o giden adamın biraz tedirgin olması veyahut da işgüzarlığı.

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Yok, yok, hayır Başkanım, belediye kabul etmiyor, kesinlikle kabul etmiyor.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Anladım. Derya Hanım, bakın, ben ilkesel bazda konuşuyorum, size de söz vereceğim. Arkadaşlar, ilkesel bazda konuşuyorum.

(Uğutular)

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Bir dakika, sakın ama... Bakın, ben bir cümlemi bitireyim, yanlışta tartışalım. Hukukun evrensel prensibidir yani hukukun prensibidir; bir şey yaptığınızda, düzenleme, yönetmelik, yasa, bilmem ne yaparsanız yapın, kişinin aleyhine geriye yürümez, lehineyse yürür. Önüne bakar, çıktığı tarihten geçerli olur yasalar, yönetmelikler.

Şimdi, bu akli de değil, akılcı da değil. Yani nasıl? 2007'de bir yönetmelik yapıyorsunuz... Ben 1965'te bir tane otel yapmışım, diyorsun ki: "Buna uyacaksınız." Buna uydum diyelim, olmaz da, iki sene sonra bir daha değiştirip "Buna da uy." dersin ben nasıl uyacağım? Böyle bir şey yok.

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Başkanım, öyle, haklısınız ama öyle değil.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ben ilkesel söylüyorum, yapanlar yanlış yapıyor.

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Seninki doğru olan ama kesinlikle engel oluyolar, kesinlikle izin verilmiyor.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Derya Hanım, ben kayda girsin diye söylüyorum ki bu önemli.

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Verilsin ama verilmiyor.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - İtfaiye tedbirini alamıyorsa, yangın tedbirini alamıyorsa...

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Hayır, alabilecek durumu olana da vermiyor.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Olanı verirler.

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Vermiyorlar, yok.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ednan Bey, yani 2007'de çıkan yönetmeliği iki yüz yıllık binaya uygulamaya kalkarsanız uygulayamazlar.

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Uygulayamıyor, başka çözüme de izin vermiyor.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Geçmişte yapılanlar, ruhsatı olanlar, herhangi bir değişime uğramamış olanların belirli sistematik içerisinde daha farklı gitmesi, yönetmelikten sonra yapılanlara da yönetmelikteki şartların hepsini taşımadan vermemek lazım. Ben ilkesel bazda, hukukun prensipleri adına söylüyorum bunu. Ha, uygulamada farklı farklı şeyler de olabilir. Bunu çok söylemek istemiyorum. Arkadaşlarımız da, Cavit Bey bir ara açtı.

CAVİT ARI (Antalya) - Konuştum Başkanım, Antalya'da ve Türkiye'nin birçok yerinde tarihî binaların şu an kapısı yangına dayanıklı değil diye ya da boyalı değil diye.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ağabey, hemen vereceğim sözü.

Arkadaşlar, ilk Ednan Bey açtı. Şimdi, burada turizmcilerin aşma şansı bazen zor olabilir. Bizim turizmle alakalı bir derdimiz olmadığı için Cavit Bey de ben de rahat konuşuruz ama turizm bölgesinin bir milletvekili olarak rahat konuşuyor.

CAVİT ARI (Antalya) - Yaşanan sorunları söylemek zorundayız.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, yani bir olay olunca tamamen her şeyi yok etmek doğru bir şey değil. Yanlış yapanlara gereğini yapmak ama "Yanlış yapabilir, ihtimaldir, bilmem nedir." deyip de bütün sektörü de bütün insanları da yok etmenin mana ve ehemmiyeti olmadığını belirtmek adına bunları söyledim.

Bir yönetmelik veya kanun çıktığında şahısların lehine ise geriye yürür, değilse yürümez ve yeni çıkan yönetmelik, kanun o kanunun çıktığı tarihten sonraki süreci kapsar, geçmiş kapsamaz diyorum.

Nurettin, hukuki olarak ne söyleyeceksen söyle kardeşim, hemen Murat Cıngı Bey'e geçeyim.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Başkanım, öncelikle dediğiniz husus, özellikle ceza hukuku açısından geçerli bir şey. Ceza hukukunda kanunlar aleyhine olarak hiçbir şekilde geriye yürümez, lehe olarak yürür ama idare hukukunda ve özel hukukta belli şeyler meri şeylere tabidir ancak şu hususu da söylemek lazım: Devlette devamlılık esastır. Siz, eğer devlet olarak bir yönetmelik belirlemişsiniz, bir kural belirlemişsiniz, o kurala güvenerek insanlar bir yatırım yapmış, bir şey inşa etmişse, "Ben üç gün sonra bunu değiştirdim, tekrar bu inşaatını baştan al, yenisini yap." deme imkânımız olmaz. Herkes kendi yapıldığı dönemdeki yönetmeliklere göre değerlendirilir.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Başkanım, ama şunu söyleyeyim: 1997 yılında bu bina yapılmış, yangın yönetmeliği 2004 yılında ve 2007'de yapılmış. Dediler ki: "Yangın merdiveni var mıydı o dönemde?" "Yoktu." dediler. Ama bu binada da biz yangın merdiveni yoktur-vardır tartışmasını yapıyoruz.

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Hayır, yangın merdiveni olanların da yangın merdivenlerini kabul etmiyoruz.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Onların da standartları değişti çünkü. Şimdi, burada, yönetmelikler...

Değerli arkadaşlar...

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Evet, standart değişti ama binanın içinde onu değiştirmesi mümkün değil gerçekten yani.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Sayın Başkanım, burada, 2, 3 kademeli şeyden bahsedebiliriz. Bir tanesi tarihî eser olarak korunan varlıklar. Bunlar zaten imar mevzuatına tabi değildir, koruma kurullarının kararları çerçevesinde şeyler inşa edilir, bunlar kendi mevzuatına tabii tamamen. Bunlarda siz yangın mevzuatına uygun bir yapılaşma yapamazsınız, şey de yapamazsınız. Bunlar, o çerçevede kendi içinde değerlendirilmelidir, varsa bu noktada yapılması gerekenler oraya dâhil edilmelidir.

İkincisi, şimdiye kadar yapılan bütün şeyler kendi iç yönetmeliğinde değerlendirilebilir ancak öyle şeyler vardır ki, o anki yönetmeliğe göre tehlikeli olarak arz edilmemiş ama bugün çok bariz tehlikelilik vardır. Bunlarda da yeni yönetmelik, oradan buraya doğru bir geçiş hükümleri yönetir. O, yine geçerlidir. Ancak der ki, işte, bu kişiler, bu durumdaki kişiler on senede, beş senede veya kişi değiştikçe, şirket değiştikçe şu değiştikçe diye, imkânlar ölçüsünde piyasayı bozmadan, piyasayı yok etmeden bir geçiş hükümleri konulur, geçici hükümler çerçevesinde bunlar da yeni şeylere tabi tutulur. Ancak hiçbir şekilde "Biz yeni yönetmelik çıkardık, herkes kendisini buna göre ayarlasın." deme imkânı olmaz, böyle bir şey olmaz. Yani, üç aşamada bu şekilde olabilir.

KADEM METE (Muğla) - Başkanım...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Sırayla gelem mi?

KADEM METE (Muğla) - Ama konu ortada kalmaması diye Başkanım, bütün bunların cevabını vereceğim beş dakikada.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet yani Murat Bey...

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Mevzuatı 99 öncesi yapılmış bir bina -yangını bırakalım da- donatısı da 99 sistemine göre yapılmış.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Derya Hanım, zaten 99 öncesi orada -maliklerden- bir karot testi alınsa bir ay içerisinde mahalleyi boşaltacaklar, yıkılacak.

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Yıkılmayan, sıkıntılı çıkmayanlar da var. Çıkmayan o binayı da yıkayacağız o zaman yani.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - İnanır mısınız o binanın betonarmesini gördüm ben. O dönemde nervürlü demir, garantisi yoktu yani kimse kullanmıyordu, depremden sonra yapıldı nervürlü demir. O binada nervürlü demir vardı.

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Nervürlü demir olan yerler var, evet yani çıkmayanlar da...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Keşke bir de alarmlar çalışsaydı.

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Ben yangın için demiyorum, şey için diyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Şey yapalım -Murat Bey arzu ediyorsanız- çok ısrar ediyor, senin sıranı vereyim, sen sonra...

Evet, sırayı verdim sana.

Buyur.

KADEM METE (Muğla) - Peki, sıramı almış olayım, tamam.

Öncelikle Türker Bey'in ve sizin de müdahil olduğunuz ve hemen hemen herkesin fikir söylediği konudan başlayacağım.

Şimdi "Kanunlar geriye gitmez." dediğimiz zaman, o zaman "Bolu Kartalkaya otelinde de niçin Sprink sistemi yoktu." demeyeceğiz çünkü otel yapıldığında, o dönem de yoktu, sprink sistemi diye bir şart yoktu. Ama bunun çözümü ne? Çözümü şu: Biz yangın yönetmeliği yapıyoruz ya, şu anda Çevre Şehircilik Bakanlığı hazırlıyor bunu, yangınla ilgili tedbirlerin her birine bir puan vereceğiz. Yani tıpkı Turizm Bakanlığı denetleme yaparken, sınıflandırma yaparken puan veriyor ya, işte banyoda makyaj aynası varsa 1 puan, makyaj aynası ışıklandırılmalı ise 2 puan; toplamda 520 puan...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Lanet olsun makyaj malzemesine, olmasa ne olur ya?

KADEM METE (Muğla) - Bir saniye Başkanım, örnek veriyorum. Yani siz...

CAVİT ARI (Antalya) - Başkanım, siz yapmıyorsunuz ama yapanlar oluyor, ihtiyaç oluyor yani.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani yangın daha önemli mantığıyla söylüyorum.

Evet, buyur.

KADEM METE (Muğla) - Şimdi, sonuçta aldığınız puanlara göre sınıflandırılıyorsunuz. Yangın yönetmeliğinde de tedbirlerin hepsine önem arzına göre bir puanlama verilir. Örnek veriyorum, diyelim ki tamamını yaptığınız zaman 100 puan. "Siz 70 puan alırsanız yangına elverişli belgesi almaya hak kazanırsınız." diye bir hüküm konulur.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Minimumları koymak lazım altına.

KADEM METE (Muğla) - Hayır, bak "minimum" derken, 70 puan aldığınız zaman.

Şimdi, diyelim ki yangın yönetmeliğinde diyor ki: "100 odanın üzerinde olursa sprinkler sistemi şarttır." Benim 90 odam var yani bana şart değil sprinkler sistemi ama binanın ihtiyacı veya yapıldığı yıl itibarıyla bazı şeyleri yapamıyorum. Mesela, işte, yangın merdivenini Z şeklinde yapamıyorum, iki tarafı bitişik nizam, ön tarafım, arka tarafım cadde; yangın merdivenini dışarıdan yapma şartım yok, şansım yok. O zaman ben gönüllü olarak yani şart olmadığı hâlde sprinkler sistemini yaparım. Bence ki yangında en önemli etkidir bu, 70 puanımı alır karşıya geçerim. Yani bütün özellikleri yapmak zorunda kalmadan, puanı alabilecek tedbirleri aldığımız zaman, o binaya yangına elverişlilik belgesi verilebilir.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Mevcut binalar için, yönetmelikten sonra yapılanlar için demiyorsunuz.

KADEM METE (Muğla) - Tabii, sıfırdan yapılanlar için hepsini isteyebiliriz.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Çevre Şehircilikteki arkadaşımız söylesin. Binada ufak tadilat, camda bir değişiklik oldu, camda tadilat değişti, mimari değiştirdikten sonra statik projelerde de arıyor musunuz aramıyor musunuz? Statik projede taşıyıcı...

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Camın geldiği yer önemli.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Camı 10 santim bu tarafa kaydırmış. Mimari projeden gelmiş arkadaş, demiş ki: "Kardeşim, 10 santim buraya geldi."

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Taşıyıcıya gelmiyorsa sıkıntı yok, taşıyıcıya geliyorsa sıkıntı var.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Yok, yok onun değerlendirmesini, betonarmeyi tekrar istiyor.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Cam, taşıyıcıyı delmediği sürece istediği yere kayar. Sadece görünüşte mimari değişiklik.

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Delmediği sürece bir şey olmaz ki. Onu kontrol edecek.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Onu Derya Hanım'la Ednan'a sorun, biz anlamıyoruz o işlerden.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - 10 santim, 20 santim için arıyorlar. Keza Bolu Belediyesinde tanık oldum.

KADEM METE (Muğla) - Şimdi ben devam edeyim müsaadenizle.

Sayın Başkanım, yani bunu bir ara ekleme olarak yapmak istedim. Ben bu Bolu Kartalkaya yangınına bir yangın öncesi eksiklikler, bir yangın esnasında gördüğümüz eksiklikler, bir de yangın sonrası gelinen durum olarak 3 kısma ayırdım kendimce.

Yangın öncesinde tabii tesislerin yangın açısından denetlenmediği gerçeğini gördük ve hangi makamın hangi yetkililerde olduğu karmaşasını hep beraber yaşadık, farklı fikir ve düşünceler ortaya çıktı. Yangın anında ise yine yangınla mücadele konusunda ciddi eksikliklerin olduğu, gerek binanın fiziki yapısının müdahaleye izin vermediği bölgelerinin olduğu gerekse itfaiye teşkilatının da yetersiz olduğunu da görmüş olduk, artı o bölgede zamanında itfaiyenin ulaşamaması açısından da buna bakılabilir ve riskli bölgelerde itfaiye araçlarını bulundurmanın ne kadar gerekli olduğunu gördük. Yangın sonrası da ortaya çıkan yetki karmaşası ve sorumlunun kim olduğu yönündeki tartışmalarımız.

Öncelikle birazdan söyleyeceklerimi söylemeden önce şunu söylemek istiyorum: Bütün belediyeler de bizim, bütün bakanlıklar da bizim yani burada bir tespit yaparken "O belediye oranındı, bu bakanlık buranı." diye düşünmeden söylemek

istiyorum. Bu yangın eğer AK PARTİ'li bir belediyenin olduğu muhitte de olsa idi ben yine aynı şeyi söyleyecektim, bu konuda da lütfen samimiyetime inanın.

Sürekli Turizm Bakanlığını eleştirdik ya, hani işte denetlemedi falan diye. Yine konuşmamızın önceki ilk toplantılarda da söyledik, bir oteli, arkadaşlar, birçok bakanlık denetliyor yani asansörünü Makine Mühendisleri Odası gelip denetliyor, Turizm Bakanlığı asansörü de denetlemiyor.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Makine Mühendisleri akredite kuruluş, Bakanlık adına denetliyor.

KADEM METE (Muğla) - Tamam, yani ona verilmiş yetki, o denetliyor. Yangında da hangi belgeyi, kim vermişse, hangi kuruluş vermişse onun denetlemesi gerektiği ortaya çıkıyor. Bakın, şu anda yangın oldubitti, hepimiz bundan ders aldık ve bundan sonrasını konuşuyoruz ya, hiçbirimiz farkındaysanız "Tesisleri bundan sonra, yangın konusunda Turizm Bakanlığı denetlesin." demiyoruz. İşte, bazımız diyoruz ki: "İşte, yeniden bir itfaiye teşkilatı kuralım, bağımsız bir teşkilat olsun." Kimimiz diyoruz ki: "Belediyelerde devam etsin ama onları destekleyelim, işte onlar denetlesin." "Akredite kuruluşlar olsun, onlar denetlesin." Ya, bir Allah'ın kulu da çıkıp dedi mi ki "Turizm Bakanlığı denetlesin." Çünkü Turizm Bakanlığı, arkadaşlar... Yani ben Turizm Bakanlığı personeli değilim, dediğim gibi, yani bizim belediyelerimiz de var, hepsi bizim. Turizm Bakanlığı elinde yapı kullanım belgesi olan bir tesisi aldıktan sonra sınıflandırır, kalitesi açısından sınıflandırır. O belgenin olmuş olması zaten bu denetimlerin yapılmış olduğu anlamına gelir Bakanlık için.

Az önce Sayın Vekilim dedi ki: "İşte, hani acentelerde yangına elverişli belgesi istesin." E, depreme dayanıklılık belgesi de istesin. Herhangi bir sel anında yapılabilecek olanlar hakkında bir tedbir alınmış mı, o da istensin.

RIDVAN UZ (Çanakkale) - İktidardan, muhalefetten...

KADEM METE (Muğla) - Şimdi, eğer bir otobüse binerken biz...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - Arkadaşlar, bunun iktidarı muhalefeti olmadığını Kadem Bey söyledi, hepimizin derdi bu.

KADEM METE (Muğla) - Otobüse binerken arkadaşlar, şoföre gidip de "Bu arabanın en son ne zaman muayenesi yapılmış, onun belgesini bir ver bakalım." demeye kalkarsak eğer şoför bizi döver. Yani o şoför, o otobüs eğer trafikte ise denetimden geçmiş demektir. Bir bina var ise denetimden geçmiş demektir. Yapı kullanım izin belgesi ona belediye vermişse, evet, bu bina bu şeyden geçmiş demektir.

RIDVAN UZ (Çanakkale) - Geçmemiş ki.

KADEM METE (Muğla) - Bizim sorunumuz burada işte.

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Otobüs iki senede bir muayeneye giriyor.

KADEM METE (Muğla) - Tamam, işte, binaların da işte girmesi gerektiğini de sayın İsmail ağabeyim çok güzel açıkladı, sadece bir konusunda ona katılmıyorum, onu da açıklayacağım, önerimi de vereceğim.

Yani demek istediğim arkadaşlar, hangi kurumun hangi konuda denetleyeceğini kararlaştırıp, yetkiyi ona verip, ondan sonra da ondan o denetlemeyi beklemek lazım geldiğini düşünüyorum.

"Turistik tesislerde, efendim, çalışanları yangına karşı eğitelim." Bu sahada uygulanması mümkün olmayan bir şeydir. Niçin mümkün olmadığını söyleyeceğim. Turistik tesislerin büyük bir çoğunluğu -şehir içerisindeki otellerden bahsetmiyorum, resort otelciliklerinden bahsediyorum- sezonluk otellerdir, sezonluk otellerde personel devamlılığı maalesef yoktur. Ben işlediğim otelde 200 kişi çalıştırıyorum, yaz kış çalışan 20 personelim vardır, 180'i sezonluk çalışır. Bu 180 personelin 500'ü sezon içerisinde -samimi söylüyorum- girer, çıkar. Yani siz şimdi oteli nisanda açıyorsunuz, elinizdeki personelle başlıyorsunuz, mayıs ortasında müşteri arttıkça yeni personel alırsınız, hazıranda üniversiteler kapanır, öğrenciler gelir, turizm eğitimi almış öğrenciler, onları alırsınız. Siz yirmi dört saat hizmet veren bir sektör olarak personel aldıkça onlara da yangın eğitimi vereyim, ilk yardım eğitimi vereyim, sadece yangın olarak demeyin, yani havuzda birisinin boğulmasını düşünün veya yemek yerken birisinin gırtlığına restoranda bir şey kaçtı, boğulma tehlikesi geçiriyor. "O kadar personel efendim, izleyecek mi bunu, bir ilk yardım eğitimi alan personel yok mu?" diyecek.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - En azından şefleri bilsin.

KADEM METE (Muğla) - Dolayısıyla, şuraya geleceğim, bunu, tesislerin yapmak... Bir de kim verecek yani tesiste yangın eğitim konusunu kim verecek? Binlerce otel var binlerce, sezon açıldı, şu anda Türkiye'de binlerce otel var, "Hadi bakalım personellerinizi eğitin." Bu mümkün değil ama önerim ne? Önerimi söyleyeyim, önerim şu: İŞKUR ölü sezonlarda yani bu Bolu gibi, Kartalkaya gibi dağ turizmi yapan, kayak turizmi yapan tesislerde yazın; bizim gibi güneş, kum, deniz turizmi yapanlarda kışın İŞKUR halk eğitimle ortaklaşa kurslar düzenleyecek. Bu kurslara katılıp sertifika almayan personel otellerde çalıştırılmayacak.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - Bitti... Yani gayet güzel bir öneri.

KADEM METE (Muğla) - Yani personellerin sertifikası olacak; otelde çalışıyorsa, hastanede çalışıyorsa, Kredi Yurtlar Kurumunda çalışıyorsa yangın, ilk yardım konusunda eğitim almış olması istenecek. O sertifikayı aynı SGK'ye girer gibi almış olmamız lazım. Bunu da İŞKUR ile halk eğitimin koordinasyonunda yapmamız lazım.

Şu İngilizlerin otelleri denetlemesi olayına gelelim. Şimdi, az önce de söyledim, bizim eğer yapı kullanım izin belgemiz var ise bu bina zaten hani Süreyya Vekilim dedi ya "Biz yurt dışına gittiğimiz zaman gönül rahatlığıyla uyuyoruz çünkü biliyoruz ki bu bina denetlenmiştir." Şimdi Türkiye'deki binada da eğer yapı kullanım izin belgesi var ise denetlenmiş olması gerektiğine inanmamız lazım. Öyle yönetmelikler çıkarmamız lazım ki şimdi o yönetmelikleri uygulamayan o işletmeciliği yapamayacak. Dolayısıyla denetlenmiş olacak ve biz de gönül rahatlığıyla uyuyacağız.

İngilizler bunu niçin yapıyor? İngilizler gidip Almanya'daki otelleri denetlemiyorlar Sayın Başkanım veya Fransa'dakileri. Avrupa Birliği standartlarında oldukları için onlar, onlar zaten Süreyya Vekilimin dediği gibi zaten bu standardı vardır diye düşünüyor. Ama bir başka Avrupa ülkesinde olmayan Brezilya'ya da gitse, Arjantin'e de misafiri gönderse, Türkiye'ye de gönderirse Avrupa Birliği standardında olup olmadığını bilmediği için onu denetliyor. "Bir bakayım, ben buraya misafir göndereceğim. Başına bir şey geldiği zaman yarın öbür gün ben mesul olmayayım, ben bunu denetleyeyim." diyor. Yoksa hani biz efendim, İngilizlere otellerimizi denettiriyoruz da Türklere denettiriyoruz gibi bir kompleks içerisinde değiliz.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Çok ayıp ediyorsunuz, çok ayıp ediyorsunuz eğer yapmıyorsanız.

KADEM METE (Muğla) - Ama bir şey daha söyleyeyim: Gerçekten, şu anda o İngilizlerin denetlemesi sayesinde biz birçok şeyi yasallaştırdık, daha sonra Türkiye'ye gelip denetlemeye kalktıklarında "Biz zaten bunu işte, üç sene, beş sene önce yaptık." diyebiliyoruz. Balkon korkulukları mesela, şimdi daha yeni yeni Türkiye'de gündeme geliyor 120 santim olmak zorunda diye, varsa işte aralarının 10 santimden geniş olmaması; bunları bize yıllar önce İngilizler şart koşmuşlardı, biz balkon korkuluklarında o dönemde yapmıştık.

Az önce söyledim, bunu gerçekten çok önemsiyorum; bir tesisi denetleyeceğiz ve bu tesis de 100 puan üzerinden 70 puan alabiliyorsa ki bakın, bu birçok şeyi çözüme kavuşturacak. Mesela, bina ahşaptır, içerisi, tavanları falan ahşaptır; bilenler bilir, Akyaka'da turistik tesislerin birçoğu ahşap tesislerdir yani içi işte "Ula kaplanması" denilen ahşap tesislerdir. Sen bunu şimdi ne yapacaksın yani bütün o tesisleri mi kapatacağın, ahşapları mı sökeceksin? O tesis eğer şart olmadığı hâlde sprinkler sistemini koymuşsa bitti gitti, o zaman ahşabın bir sıkıntısı kalmıyor çünkü en büyük tehlike, yangın esnasında ilk müdahale, hepimizin de gördüğü gibi bir yangın uyarı alarm sistemi adrese dayalı; iki, sprinkler sistemi olup olmaması; bir de tabii, mutfaklarda davlumbazların otomatik söndürücüyle döşenip döşenmemiş olması. Bunlar olduktan sonra, inanın, kapılar yirmi dokuz dakika yangına elverişli midir değil midir, bunun hiçbir önemi olmadığını görürsünüz. 55 kişiyi dinledik biz, Kartalkaya'daki faciayı yaşayanları. Hatırlıyor musunuz, hepsinin ortak noktası nedir? "Yangını duyduk, işte hemen koridora koştuk." Asansörden inmeye çalışan, merdivenden inmeye çalışan yani "Odamızda oturduk, nasıl olsa kapımız da yangına dayanıklı, bekledik." diyen bir Allah'ın kulu yok yani zaten yangın başladığı anda, siz alarmı duyduğunuz anda veya koşuşturmayı duyduğunuz anda insanoğlunun ilk yapacağı şey kaçmaktır, kaçmaya çalışmaktır yani kapı yangına dayanıklı diye kimse odanın içerisinde oturmaz; biz hep yanlış yere yönlendiriliyoruz. Aslında yapılması gereken en önemli şey, alarm sistemidir ki otelde zaten büyük bir ihtimalle devre dışı, sigaradan dolayı devre dışı bırakılmıştır diye düşünüyorum yani kablolu var, kutuyu bulamamışlar; ya o daha sonradan alındı veya zayı oldu veya arızalandı, değiştirilmeye gönderildi ama orada kablo sistemi vardı, altılı kablo sistemi vardı. Dolayısıyla en önemli şey, yangına duyarlı alarm sisteminin olması, ikincisi de otomatik söndürme sistemlerinin olmasıdır.

Son olarak TSE'yi söyleyeceğim ben de, ilk toplantılarda da yine söylemiştim. Böyle toplu konaklamaların olduğu yerlerdeki yangın ekipmanlarının TSE belgeli olması şartı getirilmesi lazım ama ben evimde yangın söndürücüsü alacağım; ister TSE belgeli alırım, 3 lira daha pahalıdır, istersem daha ucuzunu alırım ama eğer ben başkalarının da canından sorumlu isem aldığım malzemenin TSE belgeli olması şartını koymamız lazım.

Bir de ben Belediye Başkanımıza sormuştum "O hava yastığı niye patladı?" diye. "Üstüne yanıcı şeyler düştü veya alev parçaları düştü, onun için patladı." demişti. Biz kapıların yangına dayanıklı olmasını istiyoruz ama hava yastığımız yangına dayanıklı değil ki. Hava yastıkları depremde kullanılmaz, selde kullanılmaz, kullanılacak olan tek afet yangındır, yangında da o yanıyor ona bir anlamı yoktur. O konuda da bir düzenleme veya bir şartname getirilmesi gerektiğine inanıyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Bir başka turizmci arkadaşına söz vereyim.

Buyurun.

RIDVAN UZ (Çanakkale) - Otele davet bekliyoruz hâlâ otelcilerden ama hiç...

KADEM METE (Muğla) - Yangına elverişli duruma getirelim, ondan sonra davet edeceğiz sizi.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Burada konuşuyor arkadaşlar; bizim gidip, ilk önce bunların otellerini denetlememiz gerekiyor "Burada konuşuyorlar da boşuna mı konuşuyorlar?" diye. Hiçbir arkadaştan da bugüne kadar öyle bir davet alamadık, hiç konusunu bile açmadılar.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Sayın Başkanım, turizmciler olarak -Kadem ağabey, müsaade ederseniz, buradaki meslektaşlarım adına izin alarak da söyleyeyim- 60 milyona yakın dünya insanını ağırlıyoruz, hepimizi de ağırlamaktan şeref duyarız. İnşallah, daha güzel yerlere...

RIDVAN UZ (Çanakkale) - Ama size yer kalmadı diyorsunuz.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Yerimiz her zaman mevcut, başımızın üstünde yeriniz var.

KADEM METE (Muğla) - Bu ekip o kadar deneyimli oldu ki geldikleri zaman her biri birer müfettiş gibi denetleyecek.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Yani malumunuz, çok zor bir dört ay geçirdik. Bu dönemde böyle bir daveti etmemiz söz konusu olmamakla birlikte bir yemek bile...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yok, olmaz, biz muhabbet olsun diye...

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Latife olarak söylediniz ama her zaman başımızın üstünde yeriniz var.

Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyesi milletvekili dostlarım, arkadaşlarım; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Çok zor bir dört ay geçirdik hakikaten hep beraber. Bir facia, hatta, yangında hayatını kaybedenlerimizin ailelerinden dinlediğimiz gibi de tam bir katliam yaşadık, çok acı bir katliam yaşadık. Toplantıya başladığımızdan beri -hani, tekrara düşmemek açısından söylüyorum, biraz önce de belirtmişim zaten- burada gördük ki bir kere, bizim Yangın Yönetmeliği'mizi -Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızın- hepimizin inceleme fırsatı olmakla birlikte yurt dışındakilerden çok daha farklı olmadığını ama güncellenmesi gerektiğini, güncellenirken de geleceğe dönük bir daha böyle bir facianın yaşanmaması için de denetlemenin ne kadar önemli olduğunu gördük. Hani, biraz önce sizler de söylediniz; bu işin iktidar-muhalefet kısmını veya bakanlık kısmını, belediye kısmını ya da kurumlar kısmını kamu kurumları olarak nitelendirmemek lazım, kurumlar arasındaki iletişim eksikliğini de hep beraber gördük ama denetlemenin de ne kadar önemli olduğunu gördük. Sadece yangın denetlemesiyle ilgili değil bu diğer konularda da geçerli; Gıda Yönetmeliği'nde de geçerli, trafik denetlemelerinde de geçerli. Hani, ülkemizde bu denetimle ilgili bir eksiklik olduğunu görüyoruz; bununla ilgili çalışmaların yapılması gerektiğine de inanıyorum, bu Komisyonunda da buna atıfta bulunmak lazım.

Tabii, bunun yanında da denetlenirken denetim elemanlarının kamuda ne kadar eksik olduğunu gördük. İşte, onların -bir ara bahsetmişim ben- gittikleri yerlerde harcırahlarıyla ilgili sıkıntılar olduğunu gördük bakanlıklarda ama bunun yanında, burada öyle bir şey çıktı ki uzmanlık alanı gerektiren de bir denetim olması gerekiyor yani bunun eğitimini almış, bunun dersini almış, gittiklerinde denetlemede yangından anlayan kişilere de denetlemede ihtiyaç olduğunu gördük. Bunu da üniversitemizde veya kamuda yetiştirmek üzere tekrar gündeme almamız gerektiğini görüyorum.

Yine, bu Komisyon toplantılarında ara sıra konuştuk, hepimiz de biliyoruz; itfaiyelerimizdeki -burada belediye başkanlarımız da var, Tahir Bey de yurt dışındaymış, o da yazmıştı gruba, onun da tecrübesinden yararlanarak gördük ki- eksikliklerin, özellikle -hani burayı kibar olarak geçeyim, yanlış anlamayın- mevzuattan dolayı atanamama veya eleman alamadıklarından dolayı da bazı belediyelerimizde eleman sıkıntısı olduğunu hep beraber burada gördük. Tabii, bunu geliştirmek lazım; bunları da Komisyon toplantısından sonra veya rapora yazmak lazım ki itfaiyeyle ilgili kadroların her belediyede, bütün her tarafta hemen verilmesi lazım. Kamu tasarrufu falan değil, bunun tasarrufu olmaz Sayın Başkan.

Tabii, bunun yanında başka bir şey daha dikkatimizi çekti, hep beraber gördük; Türk Standartları Enstitüsü ve TÜRKAK buraya geldiğinde anladık ki itfaiye ve yangın için gerekli ekipmanların, hani personel eğitimi diyoruz, itfaiye diyoruz, itfaiye araçları diyoruz, 12'nci kata çıktı, 5'inci kata çıktı... Biliyorsunuz, geçen hafta Diyarbakır'da bir olay yaşadık, bir yangın olayı yaşadık, yine vatandaşlarımızı orada kaybettik. Önce aldık, almadık; doğru mu yani yine öyle bir şey. Yani bu ihtiyacı gidermemiz lazım. İtfaiye araçları, itfaiye memurlarının olaya gidişatları, işte onlara ulaşım şartları; 112'nin kullanılması da değerlendirilmişti, onun nasıl kullanılacağıyla ilgili detaylara girmemiz lazım ama ekipmanların da itfaiye kurumlarında yer alması lazım. Yani birçok belediyemizde görüyoruz, gidiyoruz, şehirleri hep beraber geziyoruz; itfaiyenin önünden geçerken de çok modern araçlar olmakla birlikte baktığımızda eski araçlar da görebiliyoruz. Tabii, bunların yanında sokak araları var, onların düzenlenmesi var; onlar çok daha detaylar ama bunların da düzenlenmesi lazım. Kadroyu da söyledim, mevzuatları söyledim, TÜRKAK ve TSE dedim.

Hani, itfaiyecilerin kullandığı araçlar derken bir de sadece... Tabii, Komisyonumuz Kartalkaya yangınıyla ilgili toplandıği için hep oteller üzerinden gittik ama organize sanayi bölgeleri var, fabrikalar var -Sayın Başkan, doğru mu- ondan sonra kamu kurumları var, hastaneler var...

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - En son bir şeyden bahsettiler; bu akülü, elektrikli araçların depoları var mesela ve şehir merkezlerine çok yakın, hatta bazen sırt sırta. Yakında bir yangın da oldu, mesela bir tanesi yanmaya başlamış, kimse hiçbir şey yapamıyor orada.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Tabii, burada ilgili mühendislerimiz de var, mimarlarımız da var. Yapılarda benzin istasyonları var yani aslında buradan yola çıkarak, bunu iyice geliştirerek bu Yangın Yönetmeliği'ndeki yapacağımız değişikliklerde bunları da topyekün ele almak lazım.

TÜRKAK ve TSE önemli yani imalat ve şeyleri. 51 firma var demişlerdi, hani böyle böyle. Hatta aldığımız cevaplardan bir tanesi -hepimiz bakabiliriz- evet, aynı özellikleri taşıyanları ihmal ediyorlar ama TSE'den daha belge aldılar, alamadılar falan, kimseyi suçlamak istemiyorum ama bunun da standartlarının gelişmesi lazım. Yani yangında kullanılacak malzemelerin ve kullanacak olan yerlerin de bir standarda getirilmesi lazım.

Kapı örneğini verdik; son bir buçuk, iki aydır turizmci arkadaşlarımızdan bize gelen yoğun talep. Komisyon üyelerimizin hepsi biliyor; Türkiye'de kapıyı üretecek yer yok ki bir veya iki firma, hadi üç firma olsun. Ben yanılayım, bilmiyorum, siz de içindesiniz; boya diyorlar, boyayı yapacak yer yok yani ondan sonra da gerek valiliklerimiz, doğru...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ya, Sururi Bey, isterse yapabilecek yer olsun; binlerce, milyonlarca kapıyı bir anda iki ayda, üç ayda üretebilecek bir kapasiteniz var mı? Öyle bir kapasite dünyada yok.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Tabii, bunu kimseyi kollamak ve şey anlamında söylemiyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Tabii, dünyada yok böyle bir kapasite.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Muhakkak ki olması gereken bir standart...

KADEM METE (Muğla) - 70 puan aldı mı, icabında sprinkler sistemi var, adrese dayalı sistemi var; kapısının illa da yangına dayanıklı olması gerekmiyor.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Tabii, şimdi, ben hepinizle bilgi iletişimi kurdum; Sayın Çevre ve Şehircilik Bakanımızla konuştuğumuzda 2007'den beri de uygulanan bir sistem var. Yani burada dediğiniz gibi, kapıların hepsini şimdi değiştirmeye kalksak üretimde zaten yetişmiyor, bir buçuk, iki sene boyunca yetişmez yani yetişmiyor.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - İyi de bu yeni çıkmadı ki daha önce yok muydu? Standart vardı.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Daha önce vardı işte, orada da hemen denetlemeye geliyorum yani denetime geliyorum, oradaki sıkıntıya geliyorum.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Oteli yapmışsın, kapıyı yapmamışsın, şimdi kapıyı nasıl yapacağım diye...

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Ondan sonra, yapı denetimler var.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Bu da doğru.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Doğru, ben de ona katılıyorum zaten. Yani hepsinde yok anlamında söylemiyorum, burada yanlış anlaşılmasın; bizim denetlenen veya dünya markaları olan oteller de var bu.

Yapı denetimden biraz önce bahsedildi. Biliyorsunuz, yapı denetimden buraya geldiklerinde de söylemişlerdi, bir kolu da bu. Hani, sadece betonarmeye bakmadan yangınla ilgili olan kısma da müdahale edebiliyor ve kontrol etmesi lazım; bunun da iyice incelenmesi lazım belediyelerle bu işlemler yapılırken inşaat aşamasında. Geçmişe dönük siz de bahsettiniz, onunla ilgili herhâlde tekrar bir çalışma yapılacak diye düşünüyorum.

Şu anda belediyeler, Kültür ve Turizm Bakanlığı, il valiliklerimiz konunun ehemmiyeti gereği yaptığı denetimlerde -hangi belediye olursa olsun, bunu iktidar-muhalefet olarak söylemiyorum- tüm Türkiye'de bütün her yeri kontrol ederken Yangın Yönetmeliği'ne uymayan yerleri kapatmaya başladılar, haklı olarak kapatıyorlar da. Ondan sonra, bazı yerlerde, yoruma açık olmakla birlikte, Sayın Başkan, ruhsatlar iptal edilmeye başlıyor. Ruhsatın iptali ayrı bir şey; bu yangınla ilgili olan eksikliklerin

giderilmesi, zaman verilmesi, önümüzdeki süreçte -Murat Bey'le de zaman zaman konuşuyoruz, sizlerle de çok konuşuyoruz- bunu tekrar bir değerlendirmek lazım, bakmak lazım. Yani iş yeri açma...

KADEM METE (Muğla) - Öyle bir çalışma var.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Ya, o kıyılık, yazlık, işte termal otel ve şey diye onları ayrıca değerlendirebilir, ilgili makamların bu konuya dikkat etmesi lazım. Ruhsatları iptal ediyoruz dedik.

TÜRSAB ve TÜROB'dan iki şeyde destek alacaktık. Onlardan bize yorum geldi mi, onların katkılarını aldık mı?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Geldi herhâlde.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - O önemli.

Benim son olarak söylemek isteyeceğim şey, bu iş -biraz önce de söyledim- Yangın Yönetmeliği Çevre ve Şehircilik Bakanlığına ait. Bu Komisyonunda da dört ayda hakikaten çok kişiyi, kurumları dinledik; biz de tecrübe ettik, biz de eksik kalan yerlerimizi gördük. Çevre ve Şehircilik Bakanımızla Komisyonun toplantısını talep edeceğim ben hep beraber, biz ziyaret de edebiliriz buraya gelirse de.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Artık Komisyonumuz bitti yarın itibarıyla ama bir ziyaret yapabiliriz.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Bence şey olarak ona da konunun önemiyetinden çünkü böyle...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Parti gruplarından birer arkadaş alıp ziyaret edebiliriz.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Evet, temsilciler olabilir, hep beraber olabilir.

Yönetmeliklerin ve mevzuatların bu konuyla ilgili tüm bakanlıklar, ilgili bürokratlar tarafından bir havuzda toplanıp yayılması lazım, tek bir elden çıkması lazım çünkü çok büyük karışıklık var. Sayın Başkan, mevzuat kurumuna girdiğinizde bakıyorsunuz ki hakikaten o kadar çok değişiklik var ki yönetmelikler değişmiş, konular değişmiş; bundan dolayı bayağı bir sıkıntı var. Bunların ilgili bürokratlar tarafından toplanıp tekrar sadeleştirilmesi lazım. İlgili bakanlıklar veya kim sorumlu olacaksa onlar tarafından düzeltilmesi lazım diye düşünüyorum.

Tekrar dört ay boyunca hep beraber gösterdiğiniz desteğe teşekkür ediyorum. Bir daha tekrarlıyorum: Eğer vaktimiz olursa 7 Temmuzda ailelerle birlikte olmak, temsilciler olabilir onlara güç vermek lazım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Onu arkadaşlarımız bir hatırlatsınlar bakalım, hepimiz olamayabiliriz ama temsilci arkadaşlar olabilir.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ben teşekkür ediyorum.

Murat Bey, buyurun lütfen.

MURAT CAHİD CINGI (Kayseri) - Teşekkür ederim sevgili Başkanım.

Bu dört ay boyunca sizlerle beraber olmaktan çok mutluydum; keşke daha farklı, daha keyifli bir vesileyle tanışmış, kaynaşmış olsaydık.

Burada çok değerli fikirler ortaya konuldu, çok detaylara da inildi. İsmail ağabeyimizin raporu zaten neredeyse Komisyon raporu gibi detaylandırılmış. Çok fazla...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - İsmail ağabeyin, tabii, belediye mantığı ve bakışı önemli.

MURAT CAHİD CINGI (Kayseri) - Zevahitten konuşmamak lazım herkesin zamanı dar. Burada, biz şimdi bir kayak merkezindeki otel yangınından dolayı maalesef bir araya geldik ama mesela o otelin önündeki pistte bir çığ düşmesinden dolayı 50 kişi, 100 kişi kaybolmuş olsaydı gene bir komisyon kurulacaktı ve yine mevzuatla alakalı bir sürü görüş ortaya konulacaktı. Çünkü Türkiye'de hâlâ bir kayak merkezleri yönetim şablonu yok, bir hukuku yok, bir kanunu yok. Eğer siz de uygun görürseniz bu eksikliği... Erzurum'da, Erciyes'te, Bursa Uludağ'da, Kartalkaya'da, Kartepe'de birçok kayak merkezinin en büyük sıkıntısı bir mevzuat eksikliği. Kıyılarımızın, sahillerimizin, denizlerimizin oteller veya vatandaşlar tarafından nasıl kullanılacağı yönetmeliklerle belirlenmiş vaziyette ama kayak merkezleri, dağların kullanımı hâlâ boşlukta, bununla başlamak isterim.

Bu yaşadığımız sürecin aslında 2 boyutu var. Bir tanesi mevzuat boyutu, bu kısım riskleri yönetmeyle alakalı yani doğru mevzuat üreterek insanların yangına maruz kalmamasını sağlamak veya yangına maruz kaldığı zaman en kısa yoldan canlarını nasıl kurtarabileceklerini tayin etmek. Bu işin içerisinde Büyükşehir Kanunu, İl Özel İdareleri Kanunu -konuşuldu, bir sürü-Sigortacılık Kanunu'ndan alın aşağı doğru çok sayıda kurumu, kuruluşu ve temayı ilgilendiren bir gerçeklik var. Bizim raporumuzda da her şey güllük gülistanlık olmayacak ama somut, kolay yoldan, pratik erişebileceğimiz neticeler olursa bunun gayretine düşeceğiz.

İkinci boyutu da risk vuku bulduktan sonra bununla alakalı o felaketi ortadan kaldırma veya zararını minimize etme süreci; bu da itfaiyemizin yangın söndürme kabiliyetiyle alakalı. Burada çeşitli görüşler var ama ben itfaiyelerin hâlâ belediyelerin elinde ve fonksiyonel olarak, kurumsal olarak mahallî idarelerde bulunmasının bize nasıl bir katkı sağlayacağını anlatacak bir milletvekilimizi bekliyorum. Yani İsmail Bey de bu konuda belediye başkanı olarak itfaiyelerin belediyelerde, mahallî idarelerde kalması gerektiğini iddia etti veya tavsiye ediyor. Bunun merkezî hükûmete alınmasıyla kıyaslandığı zaman nasıl bir fayda doğuracağını ben bir türlü çözemiyorum. İtfaiye birlikleriyle de konuştum, illerin itfaiyelerini ziyaret ettim onlarla da konuştum; belediye başkanı, işte Bolu Belediye Başkanı bile gelip aynı sıkıntıdan söz etti ve belediyelerden bu işin alınması gerektiğini iddia etti. Yani belediyelerin kontrolündeki güvenlik güçleri olan zabıta ile merkezî hükûmete veya Bakanlığa bağlı olan jandarma ve polisi kıyasladığımız zaman belediyelerin güçleri, etkileri çok daha net açığa çıkacaktır; bence bu güneş gibi aşikâr.

Ruhsatlandırmanın standartlaştırılması, eşit işe eşit bedeller alınması, en azından insanların hangi kurallara tabi olacağını bir merkezî otorite tarafından belirlenmesi gerekiyor. Nurettin Bey'in çok doğru bir şekilde tespit ettiği gibi kesinlikle itfaiye eğitilmiş lise veya meslek yüksek okulu mezunu insanların alınması; atletik yapıya sahip, gerekli testlerden geçmiş, gerekli sağlık durumuna haiz çalışanların istihdam edilmesi; ayrıyeten bu iş için alet edevat, teknik altyapı, itfaiye aracı, su deposu, basınç kapları gibi çok çeşitli ve oldukça da pahalı olan teknik altyapının harmonize edilmesi için bir merkezî yönetim erki ve yeknesaklığı gerekiyor. Bu noktada ben kesinlikle raporda bunun geçirilmesi taraftarıyım.

Tabii, Sayın Başkanım, mesela bazı milletvekillerimiz bir şeyi tavsiye ediyorlar, bazı milletvekillerimiz, üyelerimiz de başka bir noktadalar; bunu rapora nasıl geçireceğiz? Yani, buradaki usul nedir sizce? Bu da önemli bir soru bence. Bu zıt görüşleri biz rapora nasıl yansıtacağız?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Usulü ilk defa... İlk defa Komisyona Başkanlık yapıyorum ve ilk defa çalışıyorum, uzman arkadaşlarımız benden daha iyi biliyorlar.

RIDVAN UZ (Çanakkale) - Raporun bir kısmına bütün arkadaşların görüşleri...

MURAT CAHİD CINGI (Kayseri) - Yani rapor maddelerinin ittifakla geçmesi gibi bir şey söz konusu olmayacak o zaman.

RIDVAN UZ (Çanakkale) - Yok, yok.

MURAT CAHİD CINGI (Kayseri) - Peki.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, ben sadece katkı verme adına şunu söyleyeyim: Arkadaşlar, bizim alınması lazım gelen tedbirler noktasında eminim yüzde 90'ın üzerinde bir ittifak yapabiliriz yani orada problem olmaz, diğerlerinde de zaten biz mahkeme değiliz -Türker Bey söyledi- şu suçlu, bu suçsuz deme, bunları biz belirleme durumunda değiliz.

MURAT CAHİD CINGI (Kayseri) - Alınması gereken mevzuat ve pratik tedbirler noktasında görüş farklılıkları olacaktır herkesin.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Kesişim kümesi büyük.

MURAT CAHİD CINGI (Kayseri) - Tabii, tabii yüzde 100 ama bazı radikal konularda ittifak yok.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - İttifak yoksa Başkanın dediği taraf ağırlık basar, Başkanın görüşü ağırlık basar yani herhâlde öyle olur.

Arkadaşlar, şunu da söyleyeyim: Vallahi bizim yani Emrah ile benim toplantı hazırlıkları, önceleri, sonraları çalışmamızı... Vallahi arkadaşlar siz gelip sadece katılıp gittiniz; bak, biz perişan olduk yani onu bilin, bundan sonra da biz... Rapor hazırlarken de arkadaşlarımızın katkısını bekliyorum yani sadece "dedim, gittim" olmaz, biz burada uzman arkadaşlarla çok zorlanıyoruz. Nurettin Bey sağ olsun, Nurettin Bey'in katkısından yararlandım hep o hukukçu olduğu için beni hukuki olarak yönlendiriyor ama raporun yazımında da aynı katkıyı bekliyorum. Yani "Biz yazdık, hadi bize eyvallah." deyince özellikle Komisyon Başkanına vallahi çok büyük yük biniyor, haberiniz olsun, zorlanıyoruz. Önce hazırlıklarımızdan, sonra yaptıklarımızdan sizin haberiniz yok, sadece toplantı anını biliyorsunuz, çok emek veriyoruz biz.

MURAT CAHİD CINGI (Kayseri) - Bu vesileyle, kıymetli uzmanlarımıza da tekrar teşekkür ederim gerçekten fedakârca bu Komisyonun başarısı için gayret ettiler. Sağ olun.

Dolayısıyla, yani özetle hepimiz devletçiyiz, ebet müddet devlet fikrine sahibiz, "Zararı âmı defî için zararı has ihtiyar olunur." der Mecelle'nin meşhur maddeleri, biliyorsunuz. Burada çıkacak mevzuatla alakalı eleştiri ve tavsiyelerin de bu doğrultuda, bu felsefeyle doğru bir şekilde yerini bulacağına inanıyoruz.

Tekrar teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Murat Bey, teşekkür ediyorum.

Son 3 konuşmacımız, Ednan Bey dördüncü.

Buyurun Ednan Bey.

Ednan Bey deyince de hep bu şey aklıma geliyor ya, neydi o? Dizi vardı ya, bir tane...

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Aşk Memnu.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, o geliyor, oradaki Ednan Bey.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Başkanım, "Çalışıyorum." diyorsun ama dizi izliyorsun.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Anladım ama bu dizi bugünün dizisi değil, o ta seferberlikte yayınlandı. Yaşımız ortaya çıkmasın diye demiyorum, o çok eski bir dizi biliyorsunuz.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Eski, eski, doğru haklısınız.

Çok teşekkür ediyorum Başkanım ben de.

Bu dört ay boyunca büyük bir emekle burada çalışan kıymetli milletvekili arkadaşlarımıza, bürokrat arkadaşlarımıza, katkı ve destek sunan gerek bakanlıklar gerek belediyeler gerekse sivil toplum örgütlerine de teşekkür etmek gerekiyor.

Zor bir konu, zor bir mesele ama çözmemiz gereken bir mevzu. Artık bu saatten sonra bizim böyle bir yangınla bir daha literatüre girmememiz gerekiyor. Hepimizin bildiği gibi, dünyadaki en büyük 6'ncı, 7'inci yangından biri bu.

Şimdi, öncelikle şunu söylemek gerekiyor: Yani ne yaparsak yapalım, önce kafayı değiştirmek gerekiyor. Bizde mantalite değişikliğiyle, kafa değişikliğiyle ilgili sıkıntılar hâlâ devam ediyor. Ben bu süreçte 5-6 otelde konakladım böyle çeşitli illere ziyarete gittiğimde, merakla hep bekledim, acaba bu resepsiyonist soracak mı "Sigaralı mı, sigarasız mı?" diye; bütün oteller sordu ya: "Sigaralı mı, sigarasız mı?"

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - O ne demek ya? Öyle oluyor mu?

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Tabii tabii, Sayın Bakanım, gidiyorsunuz, otele giriyorsunuz.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Hayır, hayır, öğrenmek istiyorum yani sigaralı oda olur mu?

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Sigaralı oda var efendim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Var mı öyle?

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Sigara içilen oda var. Yani böyle bir şey olmaz.

KADEM METE (Muğla) - Şöyle bir açıklama getireyim, özür dilerim: Bir odada havalandırılmadan bir sigara bile içseniz alarm sistemi çalışmaz yani belirli bir duman yoğunluğunun olması lazım alarm sisteminin çalışması için.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Kadem ağabey, ben elektrik elektronik mühendisim, yangın algılama konusunda uzmanım.

KADEM METE (Muğla) - Yok, yok sigara diyorsunuz ya, odanın kokması açısından söylüyorum.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Şöyle söyleyeyim sana: Resepsiyondaki görevli "Sigaralı mı, sigarasız mı?" diye soruyor.

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Yurt dışında öyle, Balkanlarda öyle.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - "Sigaralı nasıl oluyor, sigarasız nasıl oluyor?" diye sordum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yurt dışında da mı öyle?

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Balkanlarda öyle.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - "Sigaralı oda olursa efendim, oradaki dedektörler algılamıyor, kapatıyoruz." diyor, kapatıyorlar efendim yani şimdi mesele bu, "Daha az algılıyor." diyorlar.

KADEM METE (Muğla) - Yok, yok, o doğru değil. Araba satılıyor ya, "sigarasız, sigara içilmemiş araba" diye. Odada sigara kokusuna alerjiniz varsa sigarasız oda istersiniz, o bakımdan söylenir.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Yok, Kadem ağabey, sonuçta demek sigara içiliyor ya.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Kadem Bey, bütün otellerin vebalini kendi üzerine almanın bir mantığı yok.

KADEM METE (Muğla) - Konuya açıklık getiriyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ama ben, tabii, Türkiye'de çok otelde kalmıyorum ama Ednan Bey'e hak veriyorum yani içiyorsa sigara içebilir insanlar. "Sigara sağlığa zararlı." televizyonda diyorlar ya genelde, reklam olmasın.

RIDVAN UZ (Çanakkale) - Balkonlu oda isteyen efendim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ama balkonlu olsun veya ne bileyim, çıksın dışarıda içsin yani odada sigara içilir mi kardeşim?

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Ya, şimdi, Sayın Bakanım, ben bu örneği niye veriyorum? Mantık ve mantalite değişmiyor. Yani şunu demek istiyorum: Biz üst katta ailemizle burada bütün yangın tedbirleri alınmış, güvenli otel diye gittiğimiz bir otelde...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Çok özür diliyorum, burada arkadaşlar uyardı beni, otelcilik hizmeti veren... 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanun'u hemen değiştirmek lazım eğer öyleyse. "Otelcilik hizmeti veren işletmelerde tütün ürünleri tüketen müşterilerin konaklamasına tahsis edilmiş odalar oluşturulabilir." Ne kadar yanlış bir şey.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Ben de onu diyorum işte. Ben de onu anlatmaya çalışıyorum.

KADEM METE (Muğla) - Yani odalarda sigara içmek yasak değil yani.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Ben onu anlatmıyorum, ben yasak...

Kadem ağabey, ben onu anlatmıyorum, ben şunu anlatmaya çalışıyorum...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ama bunu da değiştirelim.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Ben diyorum ki ben gittim, yangın tedbirleri alınmış bir otel diye tercih ettim. Benim altımdaki oda ilgili yönetmeliğe binaen sigara içilen bir oda, adam geldi...

KADEM METE (Muğla) - Ama duman dedektörü çalışmıyor demek değildir o.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Ne demek değil. Çalışmıyormuş ağabey, söylüyor, kendi söylüyor, resepsiyonist söylüyor, kapatıyorlarmış.

KADEM METE (Muğla) - Resepsiyonist yanlış biliyor.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Duman yoksa nasıl olacak, nasıl algılamayacak?

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - O dumandan alarm çalmaz.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, Kadem Bey; ben burada Ednan Bey'e katılıyorum. Arkadaşlar, önerilerimizden bir tanesi, 4207'deki bu maddenin değiştirilmesi olmalı bence.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - İsbetli olur. Tamam Başkanım, teşekkür ediyorum. Neyse, bunu daha fazla...

Ya, şeye benziyor; eskiden önce otobüslerin tamamında sigara içiliyordu, sonra arkadaki 3-5 koltukta içiliyordu, sonra tamamen çıkarıldı ya, bizim otelcilik otobüslerin gerisinden geliyor.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Maddeyi de inşallah şeye yazalım, artık bunun, maddenin ortadan kalkmasını yazmamız lazım.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Yazalım, yazalım Sayın Başkanım, rapora yazalım.

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Türkiye'de yok ama. Türkiye'de var mı böyle bir şey?

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Ne var mı?

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Ne var mı?

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Yani Türkiye'de sigara içilen oda, sigara içilmeyen oda...

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Bana soruyorlar, son birkaç gittiğim otelde de sordular ya.

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Ben Balkanlarda gördüm de Türkiye'de hiç görmedim yani.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Soruyorlar, maalesef soruyorlar, maalesef. Milletvekili arkadaşlarımızla gittik, hatta biraz da üzüldüm oradaki resepsiyonist arkadaşına yani bunu yapmayın ya, niye soruyorsunuz sigaralı oda, sigarasız oda...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Mevzuatta varsa onu değiştirmemiz lazım.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Neyse değişmesi gerekiyor; tamam Başkanım, öyle.

Şimdi, burada Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına aslında çok önemli bir görev düşüyor çünkü bu ana mevzuat biraz onların işi gibi duruyor. Tabii, kafa karışıklığı var yani herkes kendine göre bir şey oluşturmuş ta İstanbul Büyükşehir Belediyesinin ilk itfaiyeyle ilgili, yangın yönetmelikleriyle ilgili tedbirlerinden, o günden bugüne kadar gelmiş bu süreç.

Ben değerli arkadaşımıza teşekkür ediyorum, güzel bir şema hazırlamış aslında. Murat Bey değil mi, Murat Bey'e çok teşekkür ediyorum ben, bir emek var burada.

Tabii, burada şunu yapmak lazım: Asansörden girdi, doğru bir yerden girdi aslında. Evveliyatında da asansörlerle ilgili bir yönetmelik vardı, bir standart vardı ama bunu kim, nasıl denetleyecek ilgili herhangi bir isim konulmadığı için... Yani bir kaza olduğu anda ona -işletme dediğimiz- belgeyi veren belediye mi suçludur, ilgili bakanlık mı sorumludur ya da onu piyasaya arz eden şirket mi sorumludur; burada bir muallaklık vardı. Ondan sonra bir akredite, A tipi muayene kuruluş şeklinde bir şey oluşturuldu. Burada mühendisler odası da gitti, akredite oldu, bu konuda özel şirketler de akredite oldu ve onlar belediyeler adına... Yani belediyenin sınırları içerisindeki belediye kiminle anlaşılırsa o konuda, o işle ilgili, gidip anlaşılıyor ve onlar adına denetim yapıyor. İşte, kırmızı, mavi, yeşil etiketler var. İşte, mavi varsa az kusur, kullanılabilir, kırmızıysa elektriğinin kesilmesi gerekiyor -ama işte orada bir sorun var, elektrik kesmeyle ilgili bir problem var- yeşilse güven içinde kullanabilirsiniz. Vatandaşlar da bunu gördüğü

zaman o asansöre güvenli bir şekilde biniyor ya da tercihini değiştiriyor ama "Bu asansör güvenli değil." diyor yani en azından asansörün durumuyla ilgili bilgi alıyordu. Bizim bu konuda, evet, doğru bir şey yapmamız lazım, bir akredite kuruluş oluşturmak gerekiyor. Bu akredite kuruluş kim olabilir? Sonuç itibarıyla burada ben baktım, gördüm işte şey diyor bizim arkadaşlarımız, önerilerden biri diyor ki: "İşte bu yangın önlem uzmanı tanımlamış. Bu yangın önlem uzmanlarıyla ilgili de işte, makina mühendisi, inşaat mühendisi, elektrik elektronik mühendisi, mimar, kimya mühendisi..." Yani inşaat mühendisliğini bilmiyorum, bu işin ne kadar, neresinde bilemem ama bir elektrik elektronik mühendisi, bir mimar -çünkü tasarım aşamasında- ve makina mühendisi tesisatın ve hidrantların oluşturulması, doğru planlanması açısından olmazsa olmaz. Bir de elektronik algılamada elektrik elektronik mühendisinin olması gerekiyor. Bunu bünyesinde barındıran, bu bir oda da olabilir, Türkiye Mimarlar ve Mühendisler Odası olabilir, oda olabilir yani bu 3 oda ortak bir akredite kuruluş da oluşturabilir ya da ayrı ayrı oluşturabilir.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ekstra itfaiye yüksekokulu ve üniversitesi, dört yıllık mezunlar da olabilir.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Oraya eklenebilir.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Ya, şöyle söyleyeyim size: Bu, bir disiplin Sayın Başkanım ya. Yani ben şunun şöyle olacağını düşünmüyorum, ben elektrik elektronik mühendisiyim: Yani gitmiş iki yıllık bir yerden ya da bir yerden bir sertifika almış kişinin gelip elektrik projesi çizmesine benzer bu, bu doğru değil.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yok çizmesin.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Bölüm var.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Denetlemede öyle. Ben size şöyle söyleyeyim... Bölüm oluşur, bölüm oluşur.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Dört yıllık bölümler var ya.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Ha, tamam, o olabilir.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Var, var, dört yıllık...

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Dört yıllıklar eklenebilir yani.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - O olabilir, tamam, dört yıllık olabilir, o konuda haklısınız.

Şimdi, tabii, sözlerimize başlamadan önce Sayın Başkanımız da söylemişti. Biz bir kere bu 2012'de bürokrasiyi azaltmayla ilgili bir şey yapmıştık; bazı yetkileri, bazı bürokratik iş ve işlemleri azaltmıştık. Burada yaptığımız en yanlış işlerden biri de projelerin inşaat ruhsatı almadan önce itfaiyeye gitmesine engel olduk biz. Yani siz şimdi itfaiyeden bu yetkiyi almışsınız - projeyi denetleme- işte onu mimari olarak denetliyor, mekanik olarak denetliyor, elektronik algılama olarak denetliyor ve onay veriyordu. Şimdi o yetkiyi adamdan almışsın, sonra diyorsun ki adama: "İşte oturma raporu aşamasına gel. Bu binaya yangın belgesi ver." Adam gidiyor, ölçüyor, çıkış kapısı uymuyor.

KADEM METE (Muğla) - Belediye gidiyor, itfaiye de denetlesin işte.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - İşte "Belediye gidiyor." değil, büyükşehirde itfaiyeler, ilçe belediyesinde değil yani büyükşehir sınırlarından bahsediyorum ve büyükşehir belediyeleri aslında bu işi yaptıklarında çok iyiydi. Benim bildiğim kadarıyla hâlâ Konya Büyükşehir Belediyesi bu işi yapıyor yani o bürokrasiyi azaltmayla ilgili işe uymamış, iyi de yapmışlar, böyle yapmak lazım. Yani biz bundan sonra hangi binaysa yani yangın... Çünkü her binada yangından korunma tedbiri alınmıyor, her binada yok, mesela müstakil konutta yok böyle bir şey ama özellikle kamu binalarında, insanların çok olduğu, işte hastaneydi, okuldu, AVM'ydi -bunları biliyorsunuz- buralarla ilgili, özellikle akredite kuruluştan daha ziyade Değerli Başkanım, itfaiyelerin denetim yapması kıymetlidir, itfaiyelerin bu anlamıyla personel sayısı artırılmalıdır, mimar, mühendis sayısı artırılmalıdır ve bunları bir şekliyle akredite olmuş kuruluşlar değil... Yani o akredite olmuş kuruluşların hepsini biz de biliyoruz yani yapı denetim gibi olacak bunlar. Asansör denetim firmalarının hepsi çok mu iyi çalışıyor? Bence hepsi çok iyi çalışmıyor ama olmamasından çok iyi. Eğer belediyenin itfaiye teşkilatları denetlerse çok daha kıymetli olur.

Bakın, şimdi, Danıştay bir karar vermiş, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu bir karar almış, Çevre Şehircilik Bakanlığına demiş ki: "Bakın, bu yönetmeliğin ilgili ek 3 -yanlış hatırlamıyorsam- ek 5, o ek 7 vardı ya, onun 3'üncü, 5'inci, 6'ncı, 7'nci maddelerinde bunları düzelt." Yürütmesini durdurmasını vermiş, niye? Biz orada şunu yapmışız: Yönetmeliği çıkarmışız, kısıtlama getirmişiz, demişiz ki: "Okullar 21,50'den yüksekse elektrik elektronik algılama sistemini devreye sok." İşte, hastanelere metrekaşe ve yatak sayısı kısıtı, kısıtı getirmişiz; aslında bu çok yanlış bir şey. Yani şimdi bir de savunma yaparken arkadaşlar şöyle savunma yapmışlar: "Zaten gündüz en iyi algılayıcı insandır, öğrenciler var; akşam da zaten yangın çıkarsa öğrenci yok." demişler. Bakın, arkadaşlar, insanlar oteldeydi, yüzlerce insan vardı, en iyi algılayıcı insanlardı, insanlar o yangının başladığını gördüler ama 78 canımızı maalesef kurtaramadık, 78 canımız gitti; hepsine Allah'tan rahmet diliyorum. O yüzden, bizim zorunlu olarak okul, hastane, AVM, kamu alanları, kamu binalarının tamamında bu tedbirleri almamız gerekiyor. Şimdi, periyodik tedbir, kontrol, doğru. Şimdi, hangi binaya, ne kadar zamanda periyodik tedbir alınması gerektiğini gene değerli bakanlık bürokrasisi belirleyecek? Şimdi, burada yani -atıyorum- patlayıcı, parlayıcı üreten bir fabrikanın yangın tedbirleri, bir termik santralin yangın tedbirleri, bir AVM'nin yangın tedbirleri ile bir konutun yangın tedbirlerinin periyodik olarak denetlenmesi aynı süre içerisinde olamaz. Daha elzem, daha -Allah korusun- riski yüksek olduğunda, olay çıktığında sıkıntı yaratabilecek alanlarda daha kısa süreli periyodik denetimleri yapmak çok önemli diye düşünüyorum. Yani o yüzden biz de... Bir de şunu çok hızlı bir şekilde, o ek 7 tablosunu belirleyip hangi binalar için yangın yönetmeliğinin ne kısmı uygulanır, hangisinde elektrik elektronik uygulanır, hangisinde yangın hidrantı ve pompası kullanılır, nerede sprink kullanılır, nerede kullanılmaz ya da nerede sadece -bizim bu tozlu dediğimiz- karbondioksit tüpleriyle tedbir alınır; bunların hepsini tek tek yazıp tek elden bir yönetmelik oluşturmamız gerekiyor.

Tabii, haklı olarak arkadaşlar şunu söylüyorlar: "Yahu, tamam, sonrasını anladık da öncesini ne yapacağız?" İşte, öncesinde bir mevcut bina tanımı geçmiş dönemde vardı zaten bizim başımıza bela olan da o mevcut bina tanımını yapmak oldu bence. Biz mevcut bina tanımını şöyle yapacağız: Yani zaten tarihî eserlerle ilgili belediyelerin gidip yapabileceği hiçbir şey yok. Oralara zaten -değerli arkadaşlar da izah etti, anlattılar burada- ilgili koruma kurulları izin vermeden çivi çakamıyorsunuz ama "99 öncesi bu bina yapılmış." deyip de bazı şeyleri de geçmemek lazım, tarihî binaların haricinde bakıyorum ben eski binalar açısından. İşte "2002'den, 2007'den önce yapılmış; ya yönetmelik şimdi çıkmış, buna nasıl uyduralım?" kolaycılığına bence kaçmamak gerekiyor, tedbir alınabilir. Yani bazı yerlerde en fazla şunu yapabilirsiniz ya, eğer bir yerde kaçışla ilgili bir problem

varsa, tek bir kaçış varsa o zaman onun kapasitesini ona göre belirlersiniz ya da "Kardeşim, bu binada okul yapamazsın, hastane kuramazsın, AVM, alışveriş yapamazsın. Bu binada şu şu özellikli iş ve işlem yapabilirsin." deyip daraltıcı birtakım tedbirler alabiliriz. Ama biz şunu yaparsak aynı hataya düşeriz: "Yahu, zaten yönetmelikten önceki binaları ne yapacağız, onları kurtaralım." Bu bakış açısının ben doğru olduğunu düşünmüyorum. Zaten o tür binalar ekonomik ömrünü tamamlamıştır, süreç içerisinde de o binalar zaten...

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Sayın Vekilim, dediğim şöyle ki sözünüzü kesiyorum: Otel önceden yapılmış, belirli bir yönetmelik öncesi yapılmış, 2 tane yangın merdiveni de bulunmakta, sayı da tutuyor fakat "Yangın merdiveninin şekli şu şu olmalı ve şu şu kenarlarda olmalı." gibi ya da "Köşeli olmamalı." gibi detaylara takılıyor ama o binanın yanlarına konacak yeri de yok ve 2 tane yangın merdiveni de var yani. Bu tür durumlar, böyle detaylar var.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Şimdi, Değerli Başkan Vekilim, çok haklısınız zaten ben o yüzden bizim bu Bakanlıktaki arkadaşların bu çalışmasını inceledim, çok hoşuma da gitti, bir komisyon kurulmasından bahsediyor. İşte, o komisyonun içerisinde, itfaiye, belediye birimleri var, TMMOB var, Belediyeler Birliği var, Standardlar Enstitüsü var, TÜRKAK var, Çevre Şehircilik Bakanlığı var; bu komisyonu kurduğunuz zaman onlarda "bu işin öncesi" ve "sonrası" şeklinde makul ve mantıklı bir tanımlamayla bu dediğimiz sorunları aşabiliriz. Geçen ben de karşılaştım "Ya, işte yuvarlak merdivene izin verilmiyor, zikzak merdiven olmak zorunda." diyorlar. Yani biri "Neden yuvarlak merdiven olmuyor?"un mantığını izah ederse kabul edebiliriz ama eğer "Yok kardeşim, böyle bir şey yani bu yuvarlak olsa da..."

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Hayır, adamın yapacak yeri varsa da gene yapsın ama bazısında gerçekten çok bitişik nizam "Arkam, önüm, sağım solum sobe." gibi durumlar var, çok zorlayıcı durumlar var.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Ya, haklısınız mesela...

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Çözüm getirebildiği noktada gelmeli.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Gelebilir yani benim bildiğim yurt dışında böyle portatif kaydırak gibi şeyler var. Sadece yangın anında kullanılıyor, böyle, o binada duruyor, yangın olduğunda biri çekiyor onu, oradan kaydırarak insanlar iniyor, tahliye de oluyor yani bu tedbirler de var.

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Tabii, tabii.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Tabii ki bu teknolojiyle beraber, dünyadaki uygulamalarla beraber, bir daha, bir daha Roma'yı keşfetmeye gerek yok, sonuç itibarıyla bir yönetmeliğimiz var. Ben yönetmeliğin çok da sıkıntılı olduğunu düşünmüyorum, iyi bir yönetmelik var ama bunun -dediğim gibi- eksik yönlerini de hep beraber ben toparlayabileceğimizi...

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Çözümcül olmak lazım, biraz çözümcül yöntemler getirilmeli.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Kesinlikle, kesinlikle, kesinlikle öyle olmak zorunda. Ama dediğim gibi, işte, mesela, ben bu itfaiyelerin belediyelerden alınma fikrini çok doğru bulmuyorum. Yani itfaiyenin yetkisi yerelde kalmalıdır, eksikleri düzeltilmelidir. 81 il itfaiyesi kesinlikle ve kesinlikle eş güdüm hâlinde çalışmalı, birinin sorduğu ya da "checklist" dediğimiz şeyin hepsinde aynı olması gerekir yani farklı farklı kriterlerle çalışmaması gerekiyor. Bence bunun tek elden bir düzeltilmesi gerekiyor, eğer bunu düzeltir ve bu anlamıyla da itfaiye teşkilatlarını bir eş güdüm hâline getirirsek çok doğru olur bu. Mesela, ben itfaiyelerde personel alımının Türkiye'deki en adil sistem olduğunu düşünüyorum. Mesela, geçen İzmir Büyükşehir Belediyesinde bir alım vardı. Yani, orada bir kere KPSS istiyor, KPSS puanının haricinde beden eğitimi var, ciddi anlamda bir efor testi var ve noter huzurunda, kameralar kaydediyor zaten oradan geçemedikten sonra bir şey olma şansınız yok. Atletik yapı, şey olma...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - İşte, onun da eğitimini alsınlar diye şart koşarsak, eğitimini almışlardan...

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Başkanım, zaten almamış adam zaten o sınavı geçemiyor ki.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Onu demiyorum. İtfaiyecilik Yüksek Okulu veya İtfaiyecilik Fakültesi...

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Ha, olabilir, doğru...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Bu AFAD Arama Kurtarma Fakülteleri varmış. Mesela oralardan alsınlar diye şart koşmak lazım.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Doğru, doğru, haklısınız Başkanım.

Şimdi, mesela, iş sağlığı güvenliğiyle ilgili ve uzmanıyla ilgili sorunlar vardı. Mesela maaşını verdiğiniz adamın sizi denetlemesini beklemek çok mantıklı değil yani bu OSGB işinde gidiyoruz biz, yapı denetim de önceden öyleydi ama yapı denetimi de mesela aldık, havuza koyduk, bu sefer yapı denetimler bela oldu, bu sefer de yapı denetimler mal sahipleri ya da o işi yapan müteahhitler üzerinde bir baskı aracı olmaya başladı, değişik bir iş oldu orada. Son bir düzenleme yapıldı orada, böyle 2 tane havuzdan firma çıkacak, müteahhit beğendiğiyle çalışacak falan diye bir şey oldu. Bu iş sağlığı güvenliği uzmanlarının bence bir havuzda olması gerekiyor. İhtiyacı olana o il içerisinde gerek Bakanlık tarafından görevlendirilmesi gerekiyor, maaşını havuzdan almalı ve periyodik olarak da denetlediği yerlerin raporlarını bir sisteme giriyor olması lazım. Yani biz bunu böyle yapmadığımız sürece ya düşünsenize Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı iki yıldır orada bir iş sağlığı güvenliği uzmanı olup olmadığından haberi ama iki sene önce, on iki sene önce orada görev yapmış insanları "Sizin orada bu işlerden haberiniz vardı, bildirmediniz." diye tutukladılar. Peki, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına ne yapacağız? Oradaki bürokrata ne diyeceğiz? "Sen niye bu sistemi kurmadın?" Turizm Bakanlığı sürekli erteleme verdi, en son Bakan erteleme verdi, yangın raporlarının güncellenmesiyle ilgili.

Peki, erteleme veren neye göre erteleme vermiş oluyor? "Evet, burada eksiklik var, ben bu eksikliği biliyorum, sen bu eksikliği gideremeyeceksin, ben o yüzden süre ötelemesi yapıyorum..." O zaman Bakanlık da biliyor bunu. Yani itfaiyedeki adam gitti gördü biliyor da Bakanlıktaki adam bilmiyor mu? Süreyi ertelediyseniz siz orada eksiklik olduğunu biliyorsunuz, bunun farkındasınız ama iş şeye geldiğinde -Kadem ağabeyin dediği gibi- "Çarşaf, peçete, hijyen; biz bunlara bakarız. Biz oturma raporunu gördük mü gerisini bilmeyiz..." Ki burada Bakan Yardımcısı kendi söyledi, dedi ki: "Biz, iki Libyalı ya da Lübnanlı turist öldü, ondan sonra gittik, otellerde dedektör -ki tutanaklarda var- kontrolü yaptık, yangın dedektörü kontrolü yapıyoruz." dedi burada.

Yani sonuç itibarıyla aslında biz her şeyi biliyoruz, her şeyi görüyoruz, her şeyin de aslında farkındayız. Biraz daha samimi olmaya -yani uygulama anlamında söylüyorum- biraz daha kafamızı kuma gömmekten vazgeçmeye, biraz daha çok fazla para kazanma hırsıyla yanıp tutuşan insanlara göz yummamaya, biraz kamusal ahlaka, bu anlamda biraz daha fazla sorumluluk almaya ihtiyacımız olduğunu düşünüyorum. Böyle yaptığımız sürece... Tabii ki bu ülkede turizm olacak, tabii ki turizm durmayacak, tabii ki turizmcimizin yanında olacağız, onu teşvik edeceğiz ama 2007'den sonra her şey belli, kapı bugünün meselesiymiş gibi ortaya çıkıyorsa burada bir sorun var demek. Yani biz bu kapı işini öteleyelim, belki hayati bir şey de değildir, risk de yaratmayabilir -yangını anlamında, bilemiyorum, onun değerlendirmesini uzmanlar daha iyi bilir- ama iki sene sonra bu işin tamamen çözüleceğinin bir garantisi var mı? 2007'den beri çözülmemiş, bundan sonra çözülecek mi? Onu da bilmiyoruz. Yani o yüzden biraz daha bizim bu konularda sert olmamız gerekiyor; işin özü bu, sert olmamız gerekiyor.

YÜKSEL COŞKUNYÜREK (Bolu) - Caydırıcı olacağız.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Caydırıcı olacağız. Tabii ki işletmecimizi, tabii ki turizmcimizi de boğacak hâlimiz yok, onu sıkıntıya sokacak hâlimiz yok, zaten ülkenin ve dünyanın ekonomik koşulları ortada ama 78 insanın öldüğü gerçeğini de göz ardı etmeyeceğiz. Bakın, Diyarbakır'da bir yangın oldu, 4-5 kişi öldü, dün gene Antalya'da bir otel yandı yani demek ki bu işler sürekli olmaya devam edecek.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Onun için iyi tedbir alacağız.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Onun için daha iyi tedbir alacağız. Bu anlamıyla, Sayın Başkanım, bu rapor önemli; bu raporda, burada, arkadaşlarımızın üç aşağı beş yukarı söyledikleri ortak. Yani ben şöyle bir şeyi temenni etmek istiyorum: Şerhi olmayan bir rapor olursa... Yani biz bir şerh yazmak zorunda kalmayalım çünkü bu vicdani bir mesele. Yani bu işin başından beri diyoruz ki siyasetle bir alakası yok.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Kendiniz, arkadaşlarımızın hiçbirisi şerh yazma mecburiyetinde de hissetmesin.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Yok, hissetmeyelim yani rapor...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ya, illa iktidar muhalefet falan deyip de... Bazen arkadaşları görüyorum yani muhalefette olunca iktidarla aynı pencereden bakıyormuş gibi algılanmasın diye... Bakıyorum, su ürünleri raporu falan, orada bile şerhler var. Biz olabildiğince makulü yazalım. İnşallah, hiçbir arkadaş şerh de yazmaz.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Başkanım, inşallah, aynen.

Dediğim gibi, bu Bakanlığın çalışmasını çok kıymetli ve önemli buluyorum. Eksik yerleri vardır, bu bir süre içerisinde düzelir, düzeltilir ama böyle bir sistemin kuruluyor olması hem merkezî ve yerel yönetimler arasındaki iş birliğini...

RIDVAN UZ (Çanakkale) - Bakanlığın ilgisi yok, buradaki arkadaşların çalışması.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Bakanlığın değil mi bu çalışma?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yok, kendi çalışması.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Sizin çalışmanız, teşekkürler.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Uzman çalışması.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Tamam, uzman çalışması çok daha iyi. Yani buradan çıkmışsa bu çalışma demek ki Komisyonun bir parçası olan arkadaşımızın, Komisyonun bir çalışmasıdır, çok da kıymetli ve değerli. Bu anlamıyla da bunu sahiplenip yani eksiği varsa da arkadaşlarımız bence tenkit etsinler, daha da geliştirelim biz bunu, bu doğru bir yol ve yöntem. Dediğim gibi, iki türlü denetim öngörmüş, bende öyle görüyordum. Yani bir itfaiye biriminin, bir de akredite olmuş kuruluşun itfaiye birimlerinin denetlemesi gereken şeyleri akredite olmuş kuruluşlar denetleyemez. Yani kesinlikle ona ne teçhizatı yeter ne ekipmanı yeter ne de gücü yeter o işe; onların akredite kuruluşlara devredilmesi büyük felakete sebep olur. İtfaiye birimlerinde kalıyor olmasını doğru buluyorum. Bir yazılım üzerinden bunun sürekli kontrol ediliyor olması da çok kıymetli ve değerli. Dediğim gibi, ben de iyice inceleyeceğim eğer varsa tenkit edilecek bir şey değerli arkadaşımıza ya da Emrah Bey'e iletiriz, o da kendisi buraya ekler.

Herkese teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum Ednan Bey, sağ olasın.

Ben sadece bir katkı vereyim -her seferinde oluyor, Murat Bey gerçi gitti ama- itfaiye teşkilatlarının -benim kişisel görüşüm- yeniden bir reorganizeye ihtiyacı olduğunu düşünüyorum ama o sadece Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı altında bir genel müdürlük veyahut da Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü'nün içinde bir yapı; bu, denetleyen, kural koyan, standart oluşturan bir yapı olmalı yani Kars'ın Susuz ilçesindeki bir itfaiyenin nüfus ve coğrafi duruma göre standardının ne olabileceğini veya Edirne'nin Enez'inde nasıl olabileceğini, Antalya'nın Elmalı'sında, Sinop'un Boyabat'ında veyahut da Ankara Büyükşehirde ne olacağına dair standartları belirleyen, nüfusa göre, coğrafi duruma göre, bilmem neye göre, böyle bir yapı... Sonra, denetleyen, denetim elemanları vasıtasıyla gidip itfaiyeleri denetleyebilen veyahut da işte, oradaki personel istihdamının nasıl olması lazım geldiğini belirleyen ve yeri geldiğinde de zaman zaman merkezî otorite olarak itfaiye birimlerinde eğitim verebilen, seminerler verebilen, çağıran, öğreten bir yapının olması lazım geldiğini ama belediyelerde kalması lazım geldiğini... Çünkü merkezî idareyi bazen çok kutsuyoruz. Ben merkezî idarede de bürokrat olarak çalışmış ama yerel idarede de bürokrat olarak çalışmış bir kardeşiniz olarak söylüyorum: Merkezî idarenin karar alma ve icra etme hızı ve kabiliyeti yerel yönetimden daha geçtir. Yani bir makinenin ne bileyim pistonu mu artık ne diyorsanız ona, şanzımanı, bilmem ne arızalıysa Ankara'dan ödenek gelmediği takdirde yereldeki o adam onu yapamaz, normaldir. Niye yapmıyor demiyorum, yapamaz, sistem öyle işliyor ama yerel yönetim olduğunda yerel belediye başkanı öbür bütçesinden hemen alır, oraya aktarır veyahut borç alır yapar, sonra onu... Yani o yerel yönetim olmanın da kendine has bir esnekliği, bir kabiliyeti falan var, merkezî yönetim olmanın da bir gücü var ama o gücü denetimde, standart oluşturmada, kalite oluşturmada eğitim vererek sağlasın ama yürütmeyi, yine bu işleri yerel yapsın. O, bildiğimiz gibi değil yani öyle... Ben otuz yıllık bürokrasi hayatımın yirmi altısını merkezî yönetimin temsilci olarak yaptım, dört yılını yerel yönetici olarak yaptım. Yerel yönetimdeki esneklik ve hızlı hareket edebilme kabiliyeti merkezî yönetimde yoktur, onu da bilmekte fayda var.

Arkadaşlar, saat altıya yirmi var yani altıda bitirelim, gerçekten Genel Kurul kanunun genelini görüşüp herhâlde kapatacak, haberiniz olsun.

Cem Bey, buyurun.

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Teşekkür ederim.

Ben de sözlerime başlarken Komisyon çalışmaları sürecinde özveriyle, samimi ve içten bir tutumla Komisyonun amacına uygun nihayetlenmesi için çalışan başta Komisyon Başkanımıza, Komisyon üyelerimize, katılan milletvekillerimize, uzman ve raportör arkadaşlarımıza, Komisyonumuzu bilgilendiren ve sunum yapan kurum ve kuruluş temsilcilerine çok teşekkür ederek başlıyorum.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bizim bu konuşulanları, önerileri, tavsiyeleri ve Komisyonun bugüne kadar getirdiği süreci derleyip toparlayan bir raporumuz var. Ben bu raporu okumayacağım, ben bu raporu arkadaşlarımıza teslim edeceğim Komisyonumuzun raporunda faydalanmaları için. Bu raporda yazmadığımız fakat genel raporun da gidişatını şekillendirecek bir iki konuya değinmek istiyorum sadece. Şimdi, burada -Sururi Bey de söyledi, burada yok kendisi- kurumlar arası iş birliğinin zayıflığından bahsettik, bu süreçte kurumlar arası iş birliğinin zayıflığından dolayı kamu kurumlarının da bu süreç içerisinde, gerek burada yaptığı sunumlarda gerek savcılığın oluşturduğu iddianamede sorumluluğu sürekli başka kurumların üzerine attığını gördük. Dolayısıyla, bu, gerçekten bu sürecin sağlıklı bir yöne evrilmesinde bir kavram kargaşası yaratıyor. O yüzden benim burada söyleyeceğim -Kadem ağabey dedi ki: "Turizm Bakanlığının yetkisinde değil."- otelse iğnesinden ipliğine çöpünden, yangınından, seline kadar bence Turizm Bakanlığı ilgilenmeli. Bu, akaryakıt istasyonuysa bütün her şeyiyle Enerji Bakanlığı ilgilenmeli. Dolayısıyla, sistemi ve yaklaşımı eğer başta böyle kurarsak sanki daha sağlıklı bir noktaya gideceğiz gibi çünkü Murat Bey'in çalışmasına ben çok teşekkür ediyorum, zaten bu çalışma bütün kurumlara ve bütün bakanlıklara uydurulabilecek bir şey. Çevre ve Şehircilik Bakanlığının çok işi var. Biz burada belediyelerin, itfaiyelerin ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığının sırtına bu işin bütün yükünü yüklersek hem onlara haksızlık olur hem de diğer kurumlarımızı bir kayırma sürecine gireriz. Dolayısıyla sadece yaklaşım açısından sanki durumu böyle ele almak daha sağlıklı diye düşünüyorum. Bir de bu sürecin sağlıklı bir noktaya kavuşması adına belki Turizm Bakanlığının itfaiye teşkilatıyla veya yerel yönetimle beraber iş birliği içerisinde çalışmasının bu konulara hazırlıkla alakalı bir yolunu çizmeliyiz.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - İçişleri Bakanlığıyla istişareli çalışıyorlar, onun gibi.

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Onun dışında, Sayın Vekilim, bütün bu iş yükü birkaç kurumun üstüne kalıyor ve o birkaç kurum da bize izahatla hem buraya geldiklerinde hem arkadaşlarla görüştüğümüzde diyorlar ki: "Ya, bizim bu yükü kaldıracak yeterince şeyimiz yok, bunu dağıtmakta fayda var." Herkes kendi kapısının önünü süpürmeli böyle bir konuda, bunu düşünüyorum.

Bir diğer husus, Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bu sorumlu kurumların tespiti de bildiğiniz üzere bizim Komisyonumuzun adında yazan görevlerden bir tanesi yani bir, yangına tedbir; ikincisi sorumlu kurumların tespiti. Ben, bu noktada, bizim bilirkişi raporundaki sorumlu kurumlar tespitiyle asla çelişkiye düşmememiz gerektiği düşüncesindeyim çünkü şöyle: Bakın, ben iddianameden size çok kısa, uzatmadan birkaç şey okumak istiyorum: Gazelle Otelin ve Grant Kartal AŞ'nin Yönetim Kurulu Başkanı şüpheli Halit Ergül diyor ki: "Otel denetimlerini Kültür Turizm Bakanlığı kontrolörlerinin yaptığını, Kültür Turizm Bakanlığının yetki verdiği FQC Global Danışmanlıkla denetim yönünden her yıl sözleşme yaptıklarını ve sürdürülebilir turizm belgelerine sahip olduklarını..." Şüpheli Zeki Yılmaz, Grant Kartal Otelin gayriresmî müdürü: "Turizm Bakanlığı tarafından 2024 yılının Aralık ayında denetim yapıldığını, bu denetimlerde nitelikli bir eksiklik tespit edilmediğini, Grant Kartal Otele hatırladığı kadarıyla yangın tatbikatı yapılmadığını, otelde bulunan yangın tüpleri, yangın hortumları, duman sensörleri, yangın merdivenlerinin Turizm Bakanlığı tarafından yapılan son denetimde incelendiğini..." Grant Kartal Otel Muhasebe Müdürü, yine "Turizm Bakanlığı yetkililerine denetim noktasında refakat ettiklerini, Bolu İl Özel İdare Genel Sekreteri Sırrı Köstereli'nin, Turizm Bakanlığı tarafından kendilerine gelen 2021 tarihli yazıda yeni bir denetim talebinde bulunulmadığı ve bu sebeple ruhsat yeterlilik kriterlerinin kaybedilip kaybedilmediği hususunda yeni bir denetim yapılmadığını, bu sebeple resen -aşağı geliyorum- denetleme yapmadıklarını il özel idare olarak, Turizm Tesislerinin Niteliklerine İlişkin Yönetmelik'in 22'nci "c-o" maddelerine göre denetimlerin Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yapılması gerektiğini, Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik'in 55'inci maddesi uyarınca..." diye uzayan, yine, denetim sorumluluğunun Kültür Turizm Bakanlığının üzerinde olduğunu söyleyen kişi... Kendisi şu anda tutuklu ve Bolu Valiliği İl Özel İdaresi Genel Sekreteri. Bünyamin Bal İl Özel İdaresi Plan, Proje, Yatırım ve İnşaat Müdürü, o da "Otelin turizm işletme belgesini taşıması nedeniyle İl Özel İdaresinin denetleme yetkisinin bulunmadığını, bu yetkinin sadece Kültür ve Turizm Bakanlığında olduğunu..." gibi gibi. Bunlar çok uzuyor. Hem belediye yetkilileri hem il özel idare yetkilileri hem otel sahipleri vesaire vesaire gibi birçok kişi mükerrer şekilde bunun altını çiziyorlar ve burada şunu da vurgulamakta fayda var Sayın Başkanım: Yani mesela FQC Global A1 belgesi denetimi yapmasına rağmen, o belgenin yangını kapsamamasına rağmen, şu anda taksirle ölüme sebep vermektен -bütün hepsiyle beraber- bütün hayatını kaybeden yakınlarımızın ve yaralıların ölümüne sebep vermektен ve yaralanmasına sebep vermektен bu dosyada herkes aynı suçla yargılanıyor. Şimdi, böyle bir durum varken bizim İçişleri Bakanlığımızın yetkilileri, Bolu Belediyemizin yetkilileri, otel sahipleri; ya, bu işin içerisinde sorumlulukta bir damla kadar etkisi olan kim varsa yargılanırken ve bu dosyanın içerisindeyken Kültür Turizm Bakanlığının ve ifadelerde sürekli geçen ve bizim de burada sürekli tartıştığımız ve "otel" deyince, "turizm" deyince 86 milyon vatandaşımızın da direkt aklına gelen Bakanlık böyle bir noktada iken sorumlu kurumların tespiti noktasında, bu Komisyonun, Kültür ve Turizm Bakanlığını ve Çalışma Bakanlığını yazmaması, işin somut verileri ve gidişatının adabına ben sığmayacağını düşünüyorum. Burada kimsenin de zaten öyle bir kayırmacı bir noktada duracağını düşünmüyorum. Dolayısıyla bizim, bilirkişi raporlarında ne okuduysak, ne gördüysek, buralarda ne düşünüyorsak aynı ona paralel şekilde, ondan ayrı düşmeden, gördüklerimizi uygulamamız açısından sorumlu kurumların tespitinde, aynı, bilirkişi raporundaki sorumlu kurumlara ben de katılıyorum, onu da rapora yansıtmamız gerektiğinin altını bir kez daha çiziyorum.

Son olarak, bu TÜRSAB meselesinde, TÜRSAB bize yaptığı sunumda zaten acentelerin -zaten bize yaptıkları sunumda var- akredite yurt dışı acentelerinin bir yönetmelikleri olduğunu ve yönetmeliğin de zaten genel kendilerince bir denetim olduğunu...

Mesela, TUI'den, yabancı acentelerden denetlenmiş ve onlarla, o operatörlerle çalışan oteller bu işten ayrı tutulabilir. Onunla çalışmayan kim varsa onlara sadece bu yönetmelik, TÜRSAB'ın tavsiyeleri uygulanabilir veya Bakanlık bu TÜRSAB'ın tavsiyeleri için "Ya, bu acenteler zaten ya da bu oteller zaten bunu karşılıyor. Bunlarla alakalı bir şeye gerek yok bu acentelerle çalıştıklarına göre ama karşılamayanlar için böyle böyle bir şey yaparız." diyebilir. Çok da bir şey yok zaten onların tavsiye şeylerinde.

Yangından koruma yönetmeliğinde 131'inci maddenin (b) fıkrasını burada da birçok kez tartıştık. Bizim yönetmeliğimizin ben iyi olduğunu düşünüyorum. Yani Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik'te her şeyi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığındaki arkadaşlar bunları hazırlarken birçok detayı düşündüğünü düşünüyorum ama tekrar oraya geleceğim: Bir akaryakıt istasyonunun yangına hazırlamasını, bir otelin yangına hazırlanmasını, oradaki sektördeki trendleri, o gelişimleri veya başka hazırlıklarını yani sektörel olarak tam A'dan Z'ye hem güvenlik açısından hem hizmet açısından hazırlıklarını en iyi kendilerinin bileceğini ve buna yönelik bir raporda da ana fikre bunu oturtmamız gerektiğine inanıyorum.

Tekrar herkese teşekkür ederim, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Cem Bey, çok teşekkür ediyorum.

Yüksel Bey, buyurun lütfen.

YÜKSEL COŞKUNYÜREK (Bolu) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli Başkanım, Değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım; ben de hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Tabii ki 21 Ocak 2025 Pazartesi günü sabahın erken saatlerinde yaşadığımız bu hepimizin yüreğini dağlayan kaza, yangın, olay hepimizi derinden sarstı, ülkemizi sarstı. Cenab-ı Allah inşallah tekrar böyle bir olayı yaşatmasın bizlere, öyle dua edelim, o niyetle başlayalım.

Hangi sorunların, hangi hataların, hangi ihmallerin bizleri bu derin acıya sürüklediğini yaklaşık dört aydır burada konuşmaktayız. Birçok kimseyi dinledik, notlarımızı aldık, uzmanlarımız çalışıyor, bakanlıklar çalışıyor. Ben katkı veren herkese, milletvekili arkadaşlarıma ve bütün uzmanlara, bakanlıklara teşekkürlerimi sunmak istiyorum.

Tabii, 21 Ocak 2025 birçok şeyin miladi olacak. Alınacak kararların ve düzenlemelerin bir daha böyle bir kazanın olmasını engelleyecek şekilde olmasını arzu ediyorum, bunu söyleyeyim.

Şimdi, yanan otelde bilirkişi raporunu şöyle bir incelediğimiz, baktığımız zaman biz burada birçok ihmaller zincirini görüyoruz, bir tane ihmal yok yani bir ihmaller zinciri var. Yani Cem Bey'in de dediği gibi, mevcut kanun ve yönetmeliklerimizde bile uyulmayan birçok nokta var ve en önemlisi de denetim mekanizmamızın tam işlemediğini burada görmüş oluyoruz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, gittiğimizde biz Dörtdivan ilçemizin üzerinden gittik yangın olan alana, eğer yangın olan alana biz Bolu üzerinden gelmiş olsaydı 42 kilometrelik bir yol katedecektik. Şimdi, yangın 03.20-03.27 civarlarında oluyor. Bakın, ambulans oraya 04.10'da, itfaiye 4.21'de varabiliyor ki uzmanları dinlediğimiz zaman on dakikanın çok önemli olduğunun altı çizildi yangında, on dakika çok önemli. Biz, ilk kurtarma anlarını kaçırmış oluyoruz böyle olunca. Tabii ki burada şu soru aklımıza geliyor: Yani şehirden 42 kilometre uzaktaki böyle bir yerde niye bir istasyon kurulması düşünülmeyi, kurulmadı? Bunda kendimi de suçluyorum ve görevli olan, bugüne kadar sorumlu olan herkesin de vicdanına havale etmek istiyorum. Bunu düşünmesi gerekiyordu yani yapması gerekiyordu hem oradaki otel sahiplerinin hem bütün sorumlu arkadaşlarımızın.

Şimdi, Bolu'dan gitseydik ve hava şartları kötü olsaydı inanırım iki saatte biz zor varırdık oraya, değil mi Sayın Vekilim?

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Zor şöyle, mevzu şu: Ara sıra gittiğim için kayak yerine, havanın çok kötü olduğu bir zamanda olursa eğer önde greyder gidiyor, bir araç geçiyor, arkasına yine doluyor yani öyle düşünün.

YÜKSEL COŞKUNYÜREK (Bolu) - Aynen öyle, böyle bir ortam, evet.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Bir de su tankı yüklü olan bir itfaiye aracı...

YÜKSEL COŞKUNYÜREK (Bolu) - Daha da zor olacak.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Tabii tabii, öyle. Normal araç değil tabii.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Ne rampayı çıkabilir ne de... Devrilir orada, kalır.

YÜKSEL COŞKUNYÜREK (Bolu) - Evet, zor olacaktı, Allah'tan hava güzeldi, en azından ambulanslar ve diğer hizmetler biraz daha hızlı olabildi. Onun için, mutlaka burada itfaiye istasyonunu sorgulamamız ve yeni yapılacak yerlerde de bunun sağlanması gerekiyor.

Neyi gördük yine burada? Mesleki eğitim eksikliğimizi gördük her alanda, bunun için de eğitim çalışmalarımızda birçok noktada, -işte Kadem Bey de söyledi- birçok alanda farklı çalışmalar yapılmalı ve yerine getirilmedi.

Şimdi, yangın güvenliği mevzuatıyla ilgili AB düzenlemeleri var, sunumları var, işte, bizim TSE'nin çalışmaları var. Baktığımız zaman, birçok şeyde uyumlu olarak bizim standartlarımız gözüküyor fakat eksikliklerimiz var, güncellenmesi gerekiyor. Bunu nereden görüyoruz? Meclis Genel Sekreterliğinin yaptığı bir çalışmada ülkeler arası kıyaslamalar yapılmış, orada görüyoruz yani bunu, biraz güncellememiz gerekiyor bazı şeylerimizi, onun altını çizmek istiyorum.

Binalarda yangın güvenliğinin sağlanması için imar mevzuatı, yapı denetim sistemi ve iş sağlığı güvenliği düzenlemeleri yangın güvenliği açısından belirli kurallar getirirse de denetim süreçlerinin nasıl işlediği ve bu kuralların sahada ne ölçüde uygulandığı detaylı şekilde de incelenmeli yani denetim süreçleriyle ilgili sorunlarımız var. Burada, Sururi Bey altını çizdi, ben de tekrar çizmek istiyorum, yapı denetimle ilgili konunun altını çizmek istiyorum. Ülkemizde bir yapı denetim sistemi var, bu yapı denetim sistemini bizim iyi şekilde çalıştırmamız gerekiyor. Yapı denetim sistemi, itfaiye hizmetleri binalarda yangın güvenliğinin sağlanması açısından hayati öneme sahip. Yapı denetim firmaları, binaların inşaat aşamasında yangın yönetmeliğine uygun şekilde tasarlanıp tasarlanmadığını kontrol etmekle yükümlüdür aslında ancak yapı denetim süreçlerinin etkinliği konusunda hepimizin tereddütleri ve tartışmaları bulunmakta, bu noktada da yapı denetim firmalarının yangın güvenliği kriterlerine daha fazla önem vermesi, denetim mekanizmasını çalıştırması gerekiyor, bunu atlamamız gerekiyor çünkü elimizde kurumlar var yani kurulmuş yapılar var. Ayrıca, binaların yangın güvenliği açısından itfaiye raporlarının ne kadar etkin şekilde düzenlediği konusunda da tereddütler var. Onun için, itfaiye raporlarının da denetimden geçirilmesi gerekiyor. Bazen çok az personeli olan küçük belediyeler bile itfaiye raporu veriyorlar ama bunun ne derece yeterli olduğu konusunda da soru işaretleri var. Onun için, daha

yetkin bir yapıyı oluşturmamız gerekiyor. Yapı denetim ve itfaiye hizmetlerinin entegrasyonunu da sağlamamız gerekiyor ve ortak bir denetim mekanizması kurulması gerekiyor.

Çok şey söylenebilir ama yapılması gerekenlerle ilgili bir iki şeyin altını çizmek istiyorum. Yangın güvenliği konusunda yetki tartışması var yani "Kim yetkili?" gibi. Bunu tartıştık, burada da konuşuldu, bunun için bir düzenleme yapmamız gerekiyor Değerli Başkanım. Yani kimin sorumlu olduğunun, ana sorumlunun kim olduğunun altını çizmemiz gerekiyor.

İkincisi, yangın güvenliği sorumluları ve mühendislerini yetiştirmemiz lazım bu ülkede. Yani bunu özel idarelerde, belediyelerde, kamu kurumlarında görevlendirmemiz lazım ki onlar daha uzman gözüyle bu işe bakabilsin. Ben de bir makine mühendisiyim ama bir yangın uzmanı değilim yani benim bakış açım ile uzmanın bakış açısında mutlaka fark olacaktır. Düzenli ve zorunlu yangın denetimlerini yapmadığımız gözüküyor ve burada bizim azami geçerlilik süresiyle ilgili bir düzenleme... Siz de altını çizdiniz, mutlaka şart, bunun altını çizmemiz lazım, iki yıl, üç yıl, neyse bunu belirlememiz gerekiyor. Akredite denetim kurumlarının kurulmasını bütün arkadaşlarımız söyledi. Yangın güvenliği farklı bina türlerine göre yasalarla tekrar düzenlenmeli yani farklı bina türlerimiz var, buna göre tekrar bir düzenleme yapmamız lazım, onun da altı çizildi. Bağımsız yangın denetim kurumlarını kurmamız gerekiyor ayrıca, bunu güçlendirmemiz lazım çünkü yeterli gelmeyebiliyor, binlerce otelimiz var, binlerce kamu kurumumuz var, işte, toplu insanların yaşadığı binlerce yerler var. Periyodik bakımların zorunlu hâle getirilmesi ve yaptırımların caydırıcı olması gerekiyor, caydırıcı olmadığı zaman bizler maalesef ihmal edebiliyoruz.

Burada, altını çizmek lazım, finansal teşviki işletmemiz gerekiyor mevcut otellerde, biz bunu Bolu'da yaşadık. Şimdi, A oteli Bolu'da, işte, bu denetimlerden geçtiler, çalışmaları durduruldu, eksikleri söylendi, çalıştılar, dedi ki: "Ben 70 milyon para harcadım ama hâlâ oteli açamadım." Yani tabii, 70 milyon az bir para değil, otel de çalışmıyor. Onun için, burada finansal bir yapıyı da kurmamız lazım otelleri desteklememiz açısından, bunun da altını çizmek gerekiyor. Yani bu konuda, çalışan otellere de daha ucuz faizli krediler verebiliriz, destekleyebiliriz.

Eğitim ve tatbikatları mutlaka yapmamız gerekiyor, bunu ihmal etmememiz gerekiyor, zorluğundan bahsetti Kadem Kardeşimiz ama bunu bence ihmal etmememiz lazım. Yani, eğitim önemli, tatbikat önemli, kim nerede, ne yapacağını az çok bilmeli yani, bu belki bir iki günümüzü alır, belki üç beş günümüzü alır ama yapmamız gerektiği inancındayız.

Son olarak da altı çizildi ama ben tekrar altını çizmek istiyorum. Şimdi, Turizm Bakanlığı en son turizm işletme belgesini vererek sözü kapatıyor. Bir otel açıyoruz değil mi? Ben diyorum ki yani eğer son sözü Turizm Bakanlığı söylüyorsa ana sorumlu, çatı sorumlu Turizm Bakanlığı olmalıdır ve diğer bakanlıkları koordine etmelidir. Ben, bir vatandaş olarak bir otele gideceğim zaman bu otel reklamının üzerinde "şu turizm izin belgesi" diye yazıyorsa o bana güven vermeli. Onun için de Turizm Bakanlığı bu işte öne çıkmalı, kendini geriye çekmemeli, ona göre bir genel müdürlük, bir yapı kurabilir efendim ve bu sorumluluğu alması gerektiği inancındayım.

Ben, katkı veren bütün arkadaşlara teşekkürlerimi sunuyorum. Cenab-ı Allah tekrar, inşallah, böyle bir olayı ülkemize yaşatmasın.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Amin.

YÜKSEL COŞKUNYÜREK (Bolu) - Biz, Bolulu olarak bunu biraz daha yakinen yaşadığımız için çok zorlandık. Allah, ölenlerimize rahmet eylesin, yakınlarına sabırlar versin.

Ben, hepinizi tekrar sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yüksel Bey, biz de çok teşekkür ediyoruz.

Ömer Faruk, en son sözü sen bağlayacaksın, böyle özetlersen çok mutlu olurum. Hukukçusun, sende özetleme diye bir şey olmaz, hukukçulara ne kadar söz versen konuşurlar.

Buyurun Ömer Faruk Bey.

Sabrına da teşekkür ediyorum.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Bingöllüler sabırlıdır.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Aslında, çok sabırlı değiller ama sizin tanıdıklarınız sabırlıymış.

Ben de hepinize gerçekten çok teşekkür ediyorum. Herkesin emeğine, yüreğine sağlık, dört ay boyunca çalışmalarda bulundu. Özetleyeceğim çok notum vardı, önümde çok şeyim vardı. Burada, birçok vekil arkadaşımız resmin detaylarına indi, hemen hemen hepimizin söyleyeceği şeyler ortaktı ama esasen genel sorun ve eksiklik, mevzuattaki eksiklikler, yetki karmaşası - böyle çok özet geçeceğim- bürokrasi, siyaset çıkmazı yani geride kalanların hepsi zaten teferruat. Doğru bir yönetim ve denetim sistemi oluşturmak birincil ve en önemli şart olması lazım.

Ben, o zaman çok vaktinizi almayacağım, bu kadar diyorum. Ben de yazılı olarak sunarım Komisyona, böyle daha iyi olur.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Çok teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, 18 Temmuz, baktım, cumaya da denk geliyor, 18 Temmuz Cumaya kadar yazılı olarak veren arkadaşlarımız var, onlar için de aldık, olmayanlar da arzu ederlerse, 18 Temmuz Cuma gününe kadar Emrah Bey'e yazılı olarak da tekliflerini verirlerse memnun oluruz.

Değerli arkadaşlar, son olarak şu: Hepinize teşekkür ediyorum.

Bence bu sadece bir Komisyon toplantısı değil, Allah hepimize uzun ömürler versin, ben zaman zaman tutanaklara giriyorum, gidip bakıyorum, bizim büyüklerimiz yani 1-2 nesil önce bizim yerlerimizde oturan atalarımız burada çok önemli tartışmalar, çok önemli çalışmalar yapmışlar ve onları ben okurken "Ya, bak, ne ileri görüşlü ne güzel insanlar varmış." diye kendimce atalarımın, büyüklerimizle gurur duymuyorum. Bizim de bu Komisyon çalışmamız bugün içinde yaşadığımız, günceli yaşadığımız için çok fazla belki kendi nefsimizde "Ya çok önemli sayılmayabilir." falan diye düşünebiliriz ama bu tutanaklar, bu çalışma raporu Meclis Kütüphanemizde dijital ortamda olacak ve bizden sonra gelen nesiller bunlara bakacaklar ve "Bizim büyüklerimiz, ağabeylerimiz, dedelerimiz böyle böyle sıkıntılar yaşamış ve bunun için büyük bir emek vermişler." diyecekler. Bu benim konuşmamı da burada okuyacaklar yani bu son konuşmamı da sizin konuşmalarınızı da.

Şunu özellikle belirtmek istiyorum, başta Kartalkaya'ya gittiğimizde de söyledim yine söylemekten hiçbir zaman çekinmiyorum, imtina etmiyorum, Cem Bey'in dediği olaya katkı verme adına söyleyeyim: Yani okulsa oranın sorumlusu -Yüksel Bey de söyledi- Tarım Bakanlığıdır diyebilir miyiz? Dersem gülersiniz değil mi? Yani okullar Millî Eğitim Bakanlığının işidir, hastaneler Sağlık Bakanlığının işidir, Emniyet birimleri İçişleri Bakanlığının işidir, huzurevi deyince "Vallahi, bunlar herhâlde Dışişleri Bakanlığının işidir." diyemiyoruz, Aile Bakanlığının işidir diye bakıyoruz; oteller de Turizm Bakanlığının işidir. Ne kadar ilgilidir, değildir o başka bir şey, tartışsın bir şey demiyorum ama Turizm Bakanlığının işidir, Çalışma Bakanlığının da işidir. İş Sağlığı Güvenliği "Beni ilgilendirmez canım, kendileri alsaydı." diyemezler, o zaman düzenlemeyi yapar mecbur kırsınız, mecburen tıpış tıpış alırlar, onların işidir. Ya Belediye "Vallahi bizim mücavir alanın dışındaydı, onun için ben yazdım, eksik buldum, sattım, getirdim..." diyemezsiniz kardeşim siz. Böyle bir şey olabilir mi? Bolu Seben'de 2 bin nüfuslu belediyenin bir geçici şirket elemanına işi yıkıp da... İtfaiyeye diyebilir miyiz... Dört dörtlük bir itfaiyenin nerede olduğunu düşünürsek vallahi Bolu Belediyesi sağa sola kaçamaz, en önemli itfaiye teşkilatı Bolu Belediyesindedir. Ben Erzurumluyum, Erzurum'daki itfaiye teşkilatında gidip de Karayazı ilçesinin itfaiye teşkilatını sorumlu kılamayız, Erzurum Büyükşehir Belediyesinin itfaiyesini sorumlu kılacağız, burada da Bolu Belediyesi... Hele hele yazmış eksik, geri almış, kapatmış, getirmiş, götürmüş... Vallahi, hiç kimse bir tarafa kaçmasın, kusura bakmasın Bolu Belediyesi, Bolu Belediyesinde. Ha, özel idare, valilik... Ben hepsine söylüyorum bakın, arkadaşlar, vali -ben o işi yaptım, özel idare genel sekreterliğini de yaptım, valiliği de yaptım- kanunen de vicdanen de ahlaken de insan olarak da o ilin en büyük amiridir; özel, resmî her yeri denetler, bir tekel büfesini de denetleyebilir, ekmek fırınına da denetleyebilir, öyle bir yetkisi var valinin, kanunda yazıyor, biz vermişiz, Meclis vermiş o yetkiyi. Denetleyebilir, hele hele yerel yönetim olan il özel idaresinin başı ve uygulama mercisi validir, genel sekreter onun adına iş yapar, sekreteryasını yapar. Şimdi, böyle bir ortamda valinin de genel sekreterin de "Vallahi ben bilmiyordum..." Bir okuyun kardeşim kanununuz, bilin. Onun için, onların da...

Son olarak, iktidarı ve muhalefetiyle biz milletvekillerinin de Türkiye Büyük Millet Meclisinde görev yapan, milletin yetki verdiği insanlar olarak bizim de "Efendim, siz iktidarsınız, biz muhalefetiz..." Öyle bir şey yok arkadaş, hepimizin sorumluluğu var. Niye? O 78 insanın vefatından vicdanen hepimizin sorumluluğu var, 86 milyonun sorumluluğu var. Bu sorumluluğu sağa sola atmanın... Yani kimse sorumlu olmak istemiyor.

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Böyle bir devlet anlayışı Sayın Başkan...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Olur mu arkadaşlar? Öyle devlet de olmaz, öyle yerel yönetim de olmaz, öyle Meclis de olmaz, öyle sokaktaki özel şahıs da olmaz. Birileri sorumluluğu alacak.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - O makama talip olurken o sorumlulukları bilerek olacak.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Olmaz öyle bir şey.

Ben baştan söylemiştim, sanki en son herhâlde Komisyona bu iş kalacak, en son da bana kalacak gibi geliyor. Böyle bir şey olamaz. Arkadaşlar, insanlar ölmüş, bunun siyaseti, bunun bilmem neyi falan olamaz. Bunlara iyi bakarsak, elimizden geldiğince, kabiliyetimiz ölçüsünde de bugün konuştuklarımız, daha öncekiler de vardı... Emrah sana kalıyor çok, uzman arkadaşlar size kalıyor bu işler, bismillah deyip raporlarımızı... Şimdi raporlamanın nasıl yapıldığını size gösterecek, Emrah onu ayarla, yansıya verelim.

Bundan kaçış olmaz, bakın, o evlatların, o insanların ahı bizi tutar. Çok fazla bir ömür yok. Çok iyi yaşayanlar bile, Gazi Yaşargil bile doksan dokuz sene yaşadı. Bizim o kadar yaşayacağımızın garantisi yok ama hem burada arkamızdan bir "Allah razı olsun, iyi insandılar, adam gibi işlerini yaptılar." dedirtmek için hem de o tarafa gittiğimizde hesap günü -vallahi o daha zor, haberiniz olsun, burada sağa sola kaytarabilirsiniz- o hesabı rahat verebilme adına, o çocukların kanı üzerine söylüyorum bunu, işimizi iyi yapacağız. Bugüne kadar iyi yaptık, bundan sonra da arkadaşlar, samimi duygularıyla -kayda geçtiğini bilerek söylüyorum- muhalefetteki arkadaşlardan "Biz muhalefetiz, bunları biraz sıkıştıralım." iktidardaki arkadaşlardan "Şunu da şöyle yapalım." bakışını göstermeyeceğinizi biliyorum, o işte olmayacağız. Yani doğru, olması lazım gelen, üç aşağı beş yukarı yapacağız, topluma da çıktığımızda göğsümüzü gere gere diyeceğiz ki "Allah ölmüşlerimize rahmet etsin ama biz burada dört ayda rapor yaptık, yedi-sekiz ay çalıştık, böyle bir şeyi biz verdik, haberiniz olsun." Yoksa suçlu kim, kim değil falan... İsmail Ağabey suçlu olsa ne olur, ben olsam ne olur? Problem o değil, onun cezasını ceza işiyle uğraşan yargı veriyor, onun hesabını verecek onlar.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Başkanım, bizim de tespit ettiğimiz hususlarla ilgili, yani bu işin siyasi tarafında değiliz biz ama "Şu tedbir alınsın, bu tedbir alınsın..."

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ednan Bey, o tartışmaları zamanı gelince yapalım yine, konuşacağız. Problem değil, ben genelini söylüyorum, spesifik girince o farklı olur.

Yargı gereğini yapacak, onun cezasını verecek ama biz de hak ve hakikatin üzerini örtmeden, birbirimizi buradaki vekil ve siyaset görüşüyle alakalı köşeye sıkıştırma mantığını bir kenara bırakarak adaletin yerine gelmesi... Diyordu ya bir zamanlar bir şey "Gerekirse dünya yıkılsın, adalet yerini bulsun..." Biz onun gayretini yaptık.

Ben hepinize teşekkür ediyorum, bana bugüne kadar göstermiş olduğunuz sabır için de teşekkür ediyorum.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.09